

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

PİYANO DERSİ ALAN İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
AKADEMİK BAŞARILARINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Gözde ÇALIŞKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK

Konya-2019

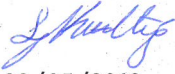
T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gözde ÇALIŞKAN
	Numarası	148309021003
	Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi Bilim Dalı
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tezin Adı	Piyano Dersi Alan İlkokul Öğrencilerinin Akademik Başarılarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

29/05/2019
Gözde ÇALIŞKAN

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gözde ÇALIŞKAN
	Numarası	148309021003
	Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK
	Tezin Adı	Piyano Dersi Alan İlkokul Öğrencilerinin Akademik Başarılarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan “Piyano Dersi Alan İlkokul Öğrencilerinin Akademik Başarılarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi” başlıklı bu çalışma 29/05/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	Ünvanı Adı Soyadı	İmza
Danışman	Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Ezgi BABACAN	
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Yüksel PİRGON	

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gözde ÇALIŞKAN
	Numarası	148309021003
	Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK
	Tezin Adı	Piyano Dersi Alan İlkokul Öğrencilerinin Akademik Başarılarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi

ÖZET

Bu araştırma, Konya ilinde bulunan özel okulların ilkökul kademesinde öğrenim gören ve piyano dersi alan ilkökul öğrencilerinin piyano eğitiminin akademik başarılarına ilişkin öğretmen görüşlerini incelenmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Konya ilinde özel okullarda görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında piyano eğitimi ve akademik başarıya yönelik alanyazın taraması yapılarak ve uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmıştır. Araştırma nitel araştırma modelinde bir betimsel çalışma olarak desenlenmiştir. Bu model doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile veriler ve bulgular oluşturulmuş ve yorumlanmıştır.

Elde edilen veriler ve gerçekleştirilen içerik analizi sonrasında piyano eğitiminin akademik başarıya katkısına yönelik “dikkat toplama becerisi, anlama becerisi, dinleme becerileri, öğrendiklerini yaşama aktarma, motivasyon, görsel kavrama yeteneği” olmak üzere 6 ana tema belirlenmiştir. Bu 6 ana temaya yönelik

ise her bir ana tema ile ilişkili alt temalar oluşturulmuştur. Araştırma kapsamında her ana ve alt tema ayrı ayrı değerlendirilip bulgular oluşturulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonuçlara bakıldığında piyano eğitiminin akademik başarıya yansımaları olduğu belirlenmiştir. Piyano eğitiminin özellikle dikkat toplama becerisine, okuduğunu anlama becerisine, dinleme becerisine, öğrendiklerini yaşama aktarma becerisine, motivasyona ve görsel algılama yeteneğine etkileri gibi akademik başarı öğelerine olumlu katkılar sağladığı öğretmen görüşlerinden yola çıkarak ortaya konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Müzik eğitimi, piyano eğitimi, akademik başarı, nitel araştırma, öğretmen görüşleri.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gözde ÇALIŞKAN
	Numarası	148309021003
	Ana Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi
	Bilim Dalı	Müzik Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans
	Tez Danışmanı	Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK
	Tezin İngilizce Adı	Determination of The Opinions of Teacher Related To The Academic Success of Elementary School Students Who Receive Piano Lessons

SUMMARY

This study has been carried out to analyze the opinions of teachers related to effects of piano lessons on the academic success of students who go to private elementary schools in Konya province and receive piano lessons. 20 classroom teachers working at private schools in Konya province in 2015-2016 school year constitute the sample of the research. Literature review related to academic success and piano training was performed and data was collected by a semi-structured interview form prepared by consulting an expert opinion. The research was figured as a descriptive study in the survey model. In the direction of this model, data and findings were generated and interpreted by content analysis method among the qualitative research methods.

6 themes related to the contribution of piano training to academic success such as “ability to gather attention, ability to comprehend, abilities to listen, visual comprehension talent, motivation, transferring what is learnt to real life” were defined as a result of obtained data and performed content analysis. Subthemes related to each of these 6 main themes were created. Each main theme and subthemes were evaluated separately; findings were created and interpreted within the context

of the research. When the results of the research were analyzed, it was determined that piano training has an impact on academic success. It has been revealed through the reviews of teacher that piano training provides positive contributions academic success elements especially such as ability to gather attention, ability understand what is read, ability to listen, ability to transfer what is learnt to real life, motivation and visual comprehension talent.

Key Words: Musical Training, piano training, academic success, qualitative research, teacher reviews.

ÖNSÖZ-TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimimde ve tez dönemimde bilgileriyle ve tecrübeleriyle yoluma ışık tutan danışmanım Sayın Prof. Z. Seçkin GÖKBUDAK'a, her zaman yanımda olan ve her anlamda beni destekleyen, yorulduğum zaman elimden tutup kaldıran, bana sevgileriyle güç veren annem Emine KIZILTUĞ, babam Cengiz KIZILTUĞ ve ablam Nadide Güneş ÖZGÜVEN'e, güzel günlere birlikte, el ele yürümek için yollarımızın kesiştiği ve hep yanımda sevgisiyle, desteğiyle bulunan sevgili eşim Gürbüz ÇALIŞKAN'a, kendisiyle tanıştığım andan bu yana her zaman arkamda olduğunu hissettiğim, bana her konuda yardımcı olan hocam Sayın Prof. Dr. Bülent DİLMAÇ'a, bir baba gibi beni sahiplenip, yardımlarıyla ve desteğiyle, uzaklarda da olsa hep yanımda olduğunu hissettiğim Sayın Prof. Dr. Mehmet ÇAĞLAR'a, tez sürecimde bana yardımcı ve destek olan arkadaşım Arş. Gör. Zeynep ŞİMŞİR'e, bana öğretmenliği sevdiren, tecrübeleriyle, sevgisiyle, ilgisiyle her zaman yanımda olduğunu bildiğim aday öğretmenlik danışmanım, manevi annem Hilal KINIK'a, yabancı dil kursunda tanıdığım ve dostum dediğim nadir insanlardan olan, bana her zaman destek olan can dostum Ebru CANLI'ya ve ortaokulda öğretmenimken, meslek hayatımda yeniden karşılaştığım, aynı öğretmenler odasını paylaştığım, desteğiyle, sevgisiyle bana güç veren manevi ablam Özlem EKER'e teşekkür ederim. İyi ki varsınız.

Gözde ÇALIŞKAN

Konya, 2019

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU	ii
ÖZET	iii
SUMMARY	v
ÖNSÖZ-TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER	viii
BÖLÜM 1	2
GİRİŞ	2
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Problem Cümlesi	7
1.3. Alt Problemler	7
1.4. Araştırmanın Amacı	7
1.5. Araştırmanın Önemi	8
1.6. Araştırmanın Varsayımları	8
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları	8
1.8. Tanımlar	9
BÖLÜM 2	10
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	10
2.1. Müzik Eğitimi	10
2.2. Piyano Eğitimi.....	13
2.3. Akademik Başarı	15
2.4. Dikkat Toplama Becerileri	17
2.5. Okuduğunu Anlama Becerisi	19
2.6. Dinleme Becerileri	21
2.7. Öğrendiklerini Yaşama Aktarma Becerisi	23
2.8. Motivasyon.....	25
2.9. Görsel Kavrama Yeteneği	27
BÖLÜM 3	31

İLGİLİ LİTERATÜR	31
BÖLÜM 4	34
YÖNTEM	34
4.1. Araştırmanın Modeli	34
4.2. Çalışma Grubu.....	35
4.3. Veri Toplamada Kullanılan Ölçme Araçları	35
4.4. Verilerin Analizi.....	36
BÖLÜM 5	38
BULGULAR VE YORUM	38
5.1. Ana Tema: “Dikkat Toplama Becerisi”	40
5.1.1. Alt Tema: Sürekli Dikkat	40
5.1.2. Alt Tema: Seçici Dikkat	41
5.1.3. Alt Tema: Değişim Yok	42
5.2. Ana Tema: “Anlama Becerisi”	44
5.2.1. Alt Tema: Anlama Hızında Artış	45
5.2.2. Alt Tema: İlk Okumada Anlama	46
5.2.3. Alt Tema: Sebep-Sonuç İlişkisi	47
5.2.4. Alt Tema: Değişim Yok	47
5.3. Ana Tema: “Dinleme Becerileri”	49
5.3.1. Alt Tema: Aktif Dinleme	50
5.3.2. Alt Tema: Derse Katılım	51
5.4. Ana Tema: “Öğrendiklerini Yaşama Aktarma”	54
5.4.1. Alt Tema: İletişim Becerileri.....	54
5.4.2. Alt Tema: Diğer Derslere Katkı Sağlama	55
5.4.3. Alt Tema: Özgüven Artışı	57
5.4.4. Alt Tema: Sorumluluk.....	58
5.5. Ana Tema: “Motivasyon”	61
5.5.1. Alt Tema: İçsel Motivasyon	61
5.5.2. Alt Tema: Dışsal Motivasyon.....	63
5.6. Ana Tema: “Görsel Kavrama Yeteneği”	66
5.6.1. Alt Tema: Görsel Kavrama Hızı	66

5.6.2. Alt Tema: Görsel Algılama	68
5.6.3. Alt Tema: Betimleme	70
BÖLÜM 6	73
SONUÇLAR VE TARTIŞMA	73
BÖLÜM 7	77
ÖNERİLER	77
7.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler	77
7.2. Araştırmaya Yönelik Öneriler	77
KAYNAKÇA	79
EKLER	92
Ek 1: Araştırmada Kullanılan Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Soruları	92
ÖZGEÇMİŞ	93

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Öğretmenlerin piyano dersi alan öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin görüşlerinden yola çıkılarak oluşturulan ana tema ve alt temalar	37
Tablo 2: Öğretmenlerin piyano dersi alan öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin alt temalara göre frekans ve yüzde dağılımı	38
Tablo 3: Öğretmenlerin piyano dersi alan öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin ana temalara göre frekans ve yüzde dağılımı.....	39

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırma konusu, araştırma problemini net olarak belirten problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın amacı, alt problemler, araştırmanın önemi, varsayımlar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1.Problem Durumu

Müzik, eski çağlardan beri var olmakla birlikte başlangıçtausta çırak ilişkisi bağlamında meşk usulü ile başlamış, daha sonra notaların bulunmasıyla birlikte nota temelli müzik eğitimi verilerek günümüze kadar ulaşmıştır.

Başer (2004)'e göre güzel sanatların etkin kollarından biri olan müziğin, hem bir eğitim aracı hem de bir eğitim alanı olduğu bilinmektedir. Müzik; eğitim alanı olarak incelendiğinde, özel koşullar ve gereksinimler gerektiren bir uzmanlık dalı veya alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer taraftan onun etkili bir eğitim ve sağaltım aracı oluşu insanlık tarihi boyunca vurgulanmış ve bu durum her zaman önemli bir noktada görülmüştür (Başer, 2004: 1).

Her insan duygularını ifade etmek ister. Kimi sözleriyle, kimi davranışlarıyla, kimi müzik yoluyla, kimi bir tablo üzerine bir şeyler çizerek duygularını ifade eder. Müziği hisseden bireylerin duygusal anlamda farklı boyutlar yaşamasının yanı sıra, bu hassasiyet günlük hayatında yaptığı davranışlarda da gözlemlenmektedir.

Müziğin insan yaşamının her evresinde yer aldığını ve onsuz olunamayan bir olgu olduğunu belirten Uçan (2005: 12), müzik ve insan ilişkisini şöyle açıklamıştır:

“Bireyin doğum öncesi oluşma evresinde dolaylı olarak kurulmaya başlayan insan-müzik ilişkisi, doğumdan sonra ‘doğrudan ilişki’ biçimine dönüşür ve gittikçe çeşitlenip zenginleşerek, güçlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca sürer gider. Bebeğin daha anne karnında (rahminde) iken annenin kalp atışlarından etkilendiği, doğumdan sonra bu bildik sesi ve ritmi yeniden bulmanın kendisi üzerinde rahatlatıcı bir etki yaptığı bilinmektedir. Birey olarak insan, bebeklik döneminde ninnilerle; erken çocukluk döneminde sayışma, tekerleme, müzikli masal ve oyunlarla; geç çocukluk ve gençlik dönemlerinde türkü, şarkı, marş ve başka çeşitli

müziklerle yoğrulur, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerinde de yaşamının önemli bir bölümünü müzikle doldurur, müzikle geçirir.”

Yukarıda söz edilenlerden anlaşıldığı üzere müzik, çocuğun gelişimiyle paralel olarak anne karnından başlayan bir süreç olup, gelişimin her aşamasında da devam etmektedir. Bu bağlamda, çocuklarda müziğin rolü, gelişim dönemleriyle yakından ilgilidir. Gelişimin kollarından olan bilişsel, devinişsel, sosyal ve duygusal gelişim ve dil gelişiminde müziğin etkisi göz ardı edilemez.

Ömeroğlu ve arkadaşlarına (2003: 12) göre müzik, çocuğun bilişsel, devinişsel, dil, sosyal, duygusal gelişimini, iletişim ve farkında olma becerilerini, estetik ve yaratıcılığını desteklemekte aynı zamanda çocuklar bir oyuncak ksilofonun anahtarlarını keşfettikleri zaman, müzikal duygularını dans ve hareket vasıtasıyla yorumladıkları zaman devinişsel becerileri gelişmekte olduğunu ifade etmektedirler.

Bireylerin müziğe yatkınlıkları, yetenekli oluşları henüz erken çocukluk döneminde (3-6 yaş) bazen de daha erken dönemde ortaya çıkmaktadır. Müzik yetenekleri belirlenen bireylerin bu doğrultuda eğitim almaları onları müzikal yeterlilik anlamında daha da ileriye taşımaktadır.

Uçan (2005: 16)'a göre bazı çocukların müziğe eğilimleri küçük yaşta keşfedilebilirken, bazılarındaki müzik eğilimlerinin ergenlik dönemlerinde ortaya çıkıp fark edildiği görülür. Fakat genel anlamda çocuğun müziksel özellikleri, genele baktığımız zaman çocukluk döneminin ilk yıllarından itibaren kendini belli etmeye başlamakla birlikte bu durum, çocukta müziksel oluşum, gelişim, değişim ve biçimlenimin erken yaşlarda başladığını göstermektedir. Çocukların yaklaşık yarısında henüz 2-6 yaşları arasında görülmeye başlayan önemli ve özel müziksel hareketlenmeler, hızlı bir gelişim içinde şekil alan kişisel müzik yetenekleri olmak üzere ilk en yüksek noktasına onuncu ve on birinci yaşlarda eriştiğini ifade etmiştir.

Müziğin çocuk yaşamındaki önemi Uçan (1994) tarafından müziğin dört ayrı işleviyle beraber aşağıdaki maddelerle belirtilmiştir:

- Çocukların müzikle oynayıp, müzik yoluyla kendilerini ifade etmeleri, duygularını anlatmaları; böylece beden, zihin, dil ve duygu gelişimlerini sağlıklı

olarak sürdürebilmeleri için müziksel uyarılma ve tepkide bulunma biçimlerini kapsayan *müziğin bireysel işlevleri*.

- Çocukların, ailede, sokakta ve okulda, kısacası, içinde buldukları sosyal çevreleriyle etkileşimde müziği bir araç olarak kullanmalarını kapsayan *müziğin toplumsal işlevleri*.

- Çocukların, müzik yoluyla, kendi kültürlerini tanımaları, öğrenmeleri ve geliştirmeleri; başka kültürleri tanımaları ve öğrenmeleri; bu yolla Türk kültür hayatına katkıda bulunmalarını sağlayan *müziğin kültürel işlevleri*.

- Çocukların, sağlıklı bir gelişim sürdürmeleri, etkin ve etkili öğrenme yaşantıları kazanmaları için müziksel öğrenme-öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsayan *müziğin eğitimsel işlevleri*.

Müzik eğitimi farklı şekillerde verilebilir. Bazen bir enstrüman öğretilirken, bazen sadece nota ve solfej eğitimi, bazen de ses eğitimi gerçekleştirilir. Çeşitli enstrüman alternatiflerinin arasında piyano, temel müzik eğitiminde önemli bir yer tutmaktadır. Bulut (2004: 1)'a göre ise piyano, hem çalgı eğitiminin önemli bir alanını oluşturmakta hem de okul müzik eğitiminde araç olarak kullanılmaya en elverişli çalgı olarak nitelendirilmektedir.

Demirova (2008) çalgı eğitimine başlayacak çocuklar için en uygun çalgılardan birinin piyano olduğunu savunmakta, piyano öğretiminin genel amacının öğrencinin müzik anlayışını, müzik zevkini ve sevgisini geliştirmek olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca piyano eğitiminin diğer çalgıların eğitimine de temel oluşturduğunu, bu sebeple piyano eğitiminden sonra genel olarak hiç zorluk yaşamadan başka çalgıların eğitimine başlanabileceğini belirtmiştir.

Feridunoğlu (2004: 199) piyanonun tanımını şu şekilde yapmıştır: “Piyano yedi oktavdan fazla ses aralığıyla bütün müzik enstrümanlarının ses rejisterlerini bünyesinde toplayan temel enstrümandır. Solo dışında oda müziği, koro ve orkestrada da işlevi olan tek çalgıdır.”

Piyano eğitimi verilirken çocukların müziksel gelişimleri göz önüne alınarak eğitim yöntemi ve metotlar belirlenmeli, çocuktan alınan dönütlere göre eğitime

devam edilmelidir. Çocukların müziksel gelişimleriyle ilgili temel ilkeleri Yıldız (2002: 3-4), şu şekilde sıralamıştır:

- 1.Çocuğun müziksel gelişimi, kalıtım ve çevre etkileşiminin bir ürünüdür.
- 2.Çocuğun müziksel gelişimi, sürekli ve farklı aşamalarda, farklı şekillerde birbirini bütünleyerek gerçekleşir.
- 3.Çocuğun müziksel gelişimi, çeşitli dönemlerde farklılıklar göstererek nöbetleşe devam eder.
- 4.Çocuğun müziksel gelişimi, genelden özele, içten dışa, somuttan soyuta, basitten karmaşığa doğru ilerler.
- 5.Çocuğun müziksel gelişiminde kritik dönemler vardır. Çocuklar bazı gelişim dönemlerinde ve yaşlarda farklı müziksel öğrenmelere veya müziksel davranışlara daha eğilimli, daha duyarlı olabilirler.
- 6.Çocuğun müziksel gelişimi, genel gelişimiyle bir bütündür.
- 7.Çocuğun müziksel gelişiminde bireysel farklılıklar vardır. Her çocuğun kalıtsal özellikleri ve etkileşimde bulunduğu çevrenin farklılıkları müziksel gelişimini de etkiler.

Piyano çalabilmek için gereken fiziksel olgunluğa ulaşmış çocuklar, Agay (1981: 251)'ın ifade ettiği aşağıda belirtilen maddelerde bulunan özelliklere sahip ise yüksek ihtimalle erken yaşta aldığı piyano eğitiminde başarılı olacaktır:

- “Şarkı söyleme ve müzik dinlemekten hoşlanma,
- Piyano başına giderek önceden bilinen ezgileri çıkarmaya ya da yeni ezgiler bulmaya çalışma,
- Öğrenmeye ve nasıl öğrenileceğine ilgi gösterme,
- Yaklaşık on dakika kadar dikkatini piyanoda yoğunlaştırma,
- Evdeki piyano çalışmalarına yardımcı olabilecek bir kimseye sahip olma”.

Hildebrand (1994)'a göre, müzik dinleyen bir çocuğun sessiz olmayı başaran, dikkatini yoğunlaştırabilen ve müzik dinleyen bireylere sessiz kalarak saygı gösteren, sesleri tanıyabilen ve ayırt etmeyi öğrenen bir birey olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca müzik dinleyen çocuğun farklı anlarda dinlediği müzikleri hatırladığını ve dinlediği müziğin üzerinden sebep-sonuç ilişkisi kurabilmesinden yola çıkarak bilişsel süreçlere de katkısı olduğunu önemle belirtmiştir.

Ömeroğlu ve arkadaşları (2003: 17), çocukların iç dünyalarında yaşadıkları şeyleri sözcüklerle anlatma konusunda zorluk çektiklerini ve böyle durumlarda farklı anlatma biçimlerine yöneldiklerini, bu yollardan birinin de müzik olduğunu ifade etmişlerdir. Buna ilave olarak çocuğun müzik aletlerini kullanırken biriken enerjisini olumlu yollarla dışa yansıttığını, sesleri keşfetme, kendi ritimlerini yaratma ve çalgı çalma becerisi kazanma hususunda ciddi etkiler görüldüğünü belirterek, bu durumun da çocuğun hem başarı hem de güven duygusunu geliştirdiğini söylemişlerdir.

Demirtaş ve Güneş (2002: 15)'e göre başarı, istenen sonuca ulaşma, güdülen amaca erişme, isteneni elde etme şeklinde ifade edilir. Bir başka söylemle eğitim açısından düşünüldüğü zaman başarı, programın amaç ve kazanımlarıyla tutarlı olan davranışların tümüdür(Demirtaş ve Çınar, 2004: 2). Karadağ (2007)'a göre bir öğrenci programda bulunan hedef davranışları sergiler ise başarılı kabul edilebilir. Bununla birlikte birçok tanımın yanı sıra başarı denildiğinde genellikle okulda okutulan derslerde geliştirilen ve öğretmenler tarafından takdir edilen notlarla ve test puanlarıyla ya da her ikisi ile belirlenen becerilerin veya kazanılan bilgilerin belirteci olan akademik başarı akla gelmektedir. Akademik başarı yalnızca belirli dersler adına yapılan sınav başarı puanlarıyla kısıtlanmamalıdır. Akademik başarı aynı zamanda öğrencinin, öğretim programlarında yer alan kazanımlardan yola çıkarak belirlenen ve istenen davranışları göstermesi olarak da açıklanabilmektedir. Ancak Julian ve Stanley (1972)'e göre okulda okutulan derslerle öğrencilerde sağlanması öngörülen davranış değişiklikleri yalnızca bilişsel davranışlarla sınırlı değildir.

Genel anlamda müzik eğitimi özel anlamda ise piyano eğitimi; çocuğun bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve toplumsal gelişimine önemli ve olumlu gelişmeler sağlamaktadır. Bu bağlamda bilişsel gelişim açısından akademik başarı günümüzde

bireyin veya çocuğun geleceğine önemli katkılar getirmektedir. Bu nedenle özellikle gelişim dönemi içerisinde piyano eğitiminin ilkokul öğrencilerinin akademik başarısına olumlu veya olumsuz etkilerinin olup olmadığına yönelik bir problem durumu bu çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Bu problemden yola çıkarak bu çalışmada piyano eğitimi alan ilkokul öğrencilerinin akademik başarılarına ilişkin kimi değişkenlere yönelik öğretmen görüşleri alınıp, değerlendirilmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir: Piyano eğitiminin ilkokul öğrencilerinin akademik başarısına, öğretmen görüşlerinden yola çıkarak olumlu veya olumsuz yansımaları nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. Piyano eğitimi alan öğrenciler, ders süresi boyunca dikkat toplamada başarılı mıdır?
2. Piyano eğitimi alan öğrencilerin anlama becerileri piyano eğitimi almayan öğrencilerin anlama becerilerinden farklı mıdır?
3. Piyano eğitimi alan öğrenciler derslere aktif katılım sağlamakta mıdır?
4. Piyano eğitimi alan öğrenciler öğrendiklerini yaşama aktarma konusunda başarılı mıdır?
5. Piyano eğitimi alan öğrencilerin motivasyonlarında piyano eğitimi almayan öğrencilere göre farklılık var mıdır?
6. Piyano eğitimi alan öğrencilerin görsel kavrama yeteneği yüksek midir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Konya ilinde bulunan özel okulların ilkokul kademesinde öğrenim gören ve piyano dersi alan ilkokul öğrencilerinin akademik başarılarına ilişkin öğretmen görüşleri alınarak bu görüşlerin değerlendirilmesidir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Piyano çalmayı öğrenirken yalnızca ellerin işlevi olduğunu düşünmek bir hatadır. Beyin emir verir ve birey notayı görür; algılar ve çalmak için sinyaller gönderir, bunu yaparken kulak işitir, vücudun aldığı pozisyon teknik açısından çok önemlidir. Bunun gibi birçok uzuv aynı anda harekete geçer. Yücetoker (2009: 9)'e göre piyano öğrenme durumu, temelde çok karışık aynı zamanda da çok yönlü bir süreçtir. Bu sebeple piyano öğretimi, akıl, görme, vücut, nota okuma, işitme, algılama vs. gibi birçok eylemle bağlantılıdır.

Piyano öğrenimi çocuğun müzikalitesini geliştirmenin yanı sıra, akıl yürütme, algılama, uygulama gibi eylemlerle akademik başarıyı etkileme açısından önemlidir.

Sonuç olarak ilkokul düzeyinde eğitim gören öğrencilere göre pedagojik açıdan uygun düzenlemelerle verilen piyano eğitiminin, çocuğun akademik başarısına olumlu katkılar sağlayacağını düşünmek bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

1.6. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmanın planlanıp yürütülmesinde aşağıdaki varsayımlardan hareket edilecektir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin araştırmaya gönüllü olarak katıldıkları, uygulanan ölçme araçlarına içtenlikle ve doğru olarak cevap verdikleri varsayılmaktadır. Bu varsayımların kontrolü, araştırmacı tarafından araştırma süresince olanaklar çerçevesinde yapılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin gönüllü olarak çalışmaya katıldıkları ve ölçme araçlarına da içtenlikle cevap verdikleri gözlemlenmiştir.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında Konya İli Karatay-Selçuklu ve Meram İlçelerinde bulunan özel okullarda, piyano eğitimi alan öğrencilerin sınıf öğretmenleriyle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Piyano eğitimi: Piyano öğretimi yolu ile bireye piyano çalma davranışlarının kazandırılması ve bu yolla mesleğinin gerektirdiği müziksel davranış ve birikimlerin geliştirilmesi sürecidir şeklinde tanımlanabilir (Yokuş, 2005: 5).

Akademik Başarı:Öğrencinin devinışsel ve duyuşsal gelişimi ile birlikte, bütün program alanlarındaki davranış değişmelerini ifade eder (Ahmann ve Glock 1971’den Akt: Erdoğan, 2006: 97).

Dikkat: Duyu organlarımızla bir kişiye, bir bilgiye, bir davranışa veya bir olaya yönlendirme derecesidir. (Ott, 1994’ten Akt: Kaymak, 2003: 13).

Anlama: Akıl erdirme; idrak etme; kavrama; birinin duygularını, isteklerini, düşüncelerini sezmek, farkına varma, değerlendirmektir (Özbay, 2010: 30-31).

Dinleme: Ses, müzik, gürültü konuşma gibi sesli uyarıcıları işitmek, anlamak ve zihinde yapılandırmak için kulak ve beynimizde yürütülen karmaşık bir süreçtir (Güneş, 2013: 79).

Motivasyon: Sözlük anlamı olarak isteklendirme ya da güdüleme olarak ifade edilmektedir (<http://www.tdk.gov.tr>Erişim tarihi: 13.12.2018).

Görsel Algı: Bireyin gördüklerini kavrama yeteneğidir (Kaya, 1989: 6).

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde müzik eğitimi, piyano eğitimi, akademik başarı, dikkat toplama becerisi, anlama becerisi, dinleme becerisi, öğrendiklerini yaşama aktarma becerisi, motivasyon ve görsel kavrama yeteneği kavramları başlıklar halinde aşağıda verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Müzik, yaşamımızın birçok anına eşlik eden, doğanın, eşyaların, enstrümanların, insanların, hayvanların sesleriyle ve ritmiyle her zaman ahenk içerisinde olan bir kavramdır.

Çilden (2001: 3)'e göre müzik, insan hayatında vazgeçilmez bir kavramdır, çocuğun doğal yaşam alanında etkilendiği ve etkileştiği bir durumdur. Oyun oynarken ve kurarken dile getirdiği tekerlemeler, türküler, şarkılar, radyo veya televizyonda duyduğu şarkılar, müzikler gibi öğeler bu doğal yaşam durumunun içerisinde her zaman yer alır.

Kaplan (2005), müziğin insanlar üzerindeki etkisini açıklarken çalan, söyleyen, dans eden insanları bir araya getirdiğini ve müziğin bireylerin kendini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân veren bir iletişim aracı olduğunu ve ayrıca toplumsal bir faaliyet olduğunu vurgulamaktadır. İnsanın müzik vasıtasıyla deneyimlerini, düşüncelerini, duygularını anlatabildiğini ve müziği bu şekilde ortaya koyduğunu dile getirmiş; bu ifadelerin ise insanlarla paylaşımında bulunmaya başladığı andan itibaren iletişim kurmaya başladığını belirtmiştir. (Kaplan, 2005: 32)

Hayatın her alanında bizlerle olan müziğin eğitim alanında da yadsınamaz bir yeri ve önemi vardır. Özellikle ilköğretim döneminde müzik, çocuğun hayatına farklılık katmakta ve onlarla beraber büyümekte ve gelişmektedir.Çilden (2001: 3), ilköğretim

okullarında müziğin genellikle araç olarak kullanıldığını belirtir. Bu durum ise müziğin; farklı yönleri keşfettiren, bireyin kendi davranışlarını ve arkadaşlarının davranışlarını anlamasını gerçekleştiren, mahalli, milli ve evrensel çoğunlukları, bireyin fark etmesini, anlamasını sağlayan bir anlayış olduğunu ortaya koyar. Uçan ve diğerlerine (1999: 6) göre müzik ilköğretim çağındaki bireylerin hayatında vazgeçilemez bir öneme ve yere sahiptir, bundan dolayı müzik ilköğretim döneminde önemli bir eğitim alanı olmanın yanı sıra, önemli bir eğitim boyutu, eğitim aracı, eğitimin temeli ve eğitim yöntemidir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayımladığı ilköğretim müzik dersi programına göre, aynı sınıfta ve yaşta olmalarına rağmen öğrencilerin müziğe olan yatkınlıkları, ilgileri ve algıları farklılık göstermektedir. Bu program öğretmenin çok daha aktif olduğu bir süreci tanımlamaktadır ve bu süreçte öğretmenin seçeceği öğretim yöntemi büyük önem arz etmekle birlikte bu yöntemi uygulamak zorunda oluşu ve bundan ötürü alacağı sorumluluk sebebiyle çok önemlidir. Programa göre hazırlanan ders planları, müziğin etkinlikler ile hissederek yaşamın ayrılmaz bir parçası olmasını sağlamak istemiş, müzik yoluyla hem evrensel kültürleri tanıyan hem de kendi ulusal değerlerimizi öğrenen, insanlarla iyi iletişim kuran, sosyal, mutlu, özgüveni yüksek, inşalara ve olaylara karşı duyarlı bireyler yetiştirmeyi hedeflemiştir.

Müziği oluşturan temel iki öge, ses ve ritimdir. Ritim dendiği zaman ise matematiksel düşünceye bağlı belirli aralıklarla tekrar eden birim vuruşlar akla gelmektedir. Bireyin matematiksel düşüncesi zayıf ise birey, ritmi doğru çalmada, ritme göre doğru söyleme konusunda problemler yaşar. Matematik ve müzik bundan dolayı hep iç içedir. Sadece matematik eğitiminde değil birçok ders öğretiminde bir araç olarak kullanılan müzik disiplinlerarası etkili bir materyal olarak işlev görmektedir.

Öz Biber (2001)'e göre müzik eğitimiyle insanın gelişimi ve değişimi hedef alınmıştır. Müzik eğitiminin amacı, doğru yöntem ve teknikleri kullanarak insanın en iyi ve doğru şekilde yetişmesidir. Çünkü her birey yaşadığı süre zarfında eğitim ve

öğretimini sürdürürken çok yönlü müzik ortamlarının içerisinde bulunmaktadır. Bireylerin sağlam bir ruh ve kişilik kazanmalarında müziğin yeri yadsınamaz. Etkili bir eğitim aracı olan müziğin bir disiplin olarak hemen bütün eğitim sistemlerinde yer aldığını vurgulamaktadır (Öz Biber, 2001: 104).

Öztosun Çaydere (2006), ilköğretim eğitim programlarında bulunan resim, beden eğitimi ve müzik gibi derslerin çocuğun en önemli toplumsal ihtiyaçları karşıladığını belirtmektedir. Bu dersler vasıtasıyla çocuk, sosyalleşir, arkadaşlarıyla daha iyi geçinir, ahlaki kuralları ve değerlerimizi öğrenir. Müzik sayesinde bireyin yaratıcılığı gelişir, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmesinde müzik etkili bir araçtır, ayrıca bireyin yeteneğini ve kişiliğini tanımasında müziğin yeri çok önemlidir. Bunların yanı sıra müziğin bireylerde sentezleme, problem çözme, kritik düşünme, birlikte bir şeyler yapabilme gibi akademik ve kişisel becerilerin gelişimini desteklediğini vurgular (Öztosun Çaydere, 2006: 135).

Eğilmez Onuray (2009), müzik yoluyla kendini sosyal ortamlarda gösterebilen bireylerin özgüvenlerinin arttığını belirtmiştir. Ayrıca müziği algılayıp, kavrayıp, aktarma yapan çocukların zekâ gelişimlerine büyük oranda katkılar sağlayan müzik; çocukların duygusal açıdan, estetik açıdan, ritmik hareketleri yapabilme açısından gelişimlerine katkı sağlamakla birlikte, kendilerini ifade etme becerilerini buna bağlı olarak dil becerilerini, problem çözme yeteneklerini, yaratıcılıklarını ve sebep sonuç ilişkisi kurma becerilerini geliştirmektedir (Eğilmez Onuray, 2009: 4).

Brewer (1995)'e göre farklı öğretim ve öğrenim aktivitelerini geliştirmek için müziğin amaçlı ve bilinçli bir şekilde derslerde kullanılması, çeşitli ve etkili bir öğretim atmosferi yaratmaktadır. Müzik öğrenmeye yardımcı olmaktadır. Çünkü müzik olumlu ve arzu edilen bir öğrenme ortamını yaratır. Öğrenme aktiviteleri için enerji verir, beyin dalgalarının durumunu değiştirir, konsantre olmayı sağlar, dikkati artırır, hafızayı geliştirir, gerilimi/gerginliği azaltır, öğrenciler arasındaki uyumu geliştirir, disiplini sağlar, istek ve motivasyonu artırır, öğrenme ortamı içinde bir eğlence ögedir (Brewer, 1995'ten Akt: Yağışan, vd., 2014: 4).

2.2. Piyano Eğitimi

Müzik eğitimi verilirken, bu alanda yeteneği keşfedilen bireylerin, aldıkları eğitimi bir aşama daha yukarı çıkartmak adına çalgı eğitimi verilebilir. Temel çalgı eğitimine piyano ile başlayan bireylerin kulak gelişimi daha sağlam olmakla birlikte fiziksel açıdan da en uygun enstrümanlardan biri piyanodur.

Gökbudak (2013: 1)'a göre piyano eğitimi ve öğretimi, müzik eğitiminin temelini oluşturan bir eğitim olması nedeniyle mesleki, amatör ve özendirici müzik eğitiminde çok önemli bir yere sahiptir.

Pamir (1986)'e göre piyano eğitiminin temelindeki en önemli ve ilk amaç, çocukta müzik sevgisini uyandırabilmek, hayal dünyasını ve müzik imgesini geliştirmek, ritim duygusunu ve kulak duyarlılığını artırmaktır. Küçük yaşlarda piyano eğitimine başlamak büyük bir önem arz etmektedir ve piyano dersinin amacı, çocuğun dersten zevk alarak çalışmasını başarmaktır. Bunu sağlarken piyano öğretmeni çocukların hem fiziksel, hem kişisel, hem sosyal hem de psikolojik gelişimlerine de destek olmalıdır, görüşünü savunmaktadır.

Piyano eğitimi alan bireyler sağ ve sol elini birlikte kullanırken pedallara basarken ayaklarını da kullanmakta buna ek olarak göz el koordinasyonunu sağlayarak notaları takip ederken, doğru tuşlara basmaktadırlar. Tüm bunları yaparken beyin çok yönlü çalışmakta ve işlevsel beceriler gelişmektedir.

“Irvine California Üniversitesi Araştırmacılarından Frances Roucher ve Gordon Shaw 1993 yılında okul öncesi yaştaki 78 çocuk üzerinde yapılan bir araştırmada, piyano ile IQ (zeka katsayısı) arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmıştır. Shaw ve Rauscher çalışmalarını küçük yaşta müzik dersleri almak ve özellikle bir enstrüman üzerinde yoğunlaşmak üzerine kurgulamışlardır. Deneyler için anaokuluna giden 78 çocuk seçilmiş ve çocuklar dört gruba ayrılmıştır. Birinci gruba şan ve piyano dersi, ikinci gruba sadece şan dersi, üçüncü gruba bilgisayar dersi verilirken, dördüncü

gruptakilere hiçbir müzik dersi verilmemiştir. Müzik eğitimi alan çocukların haftada iki kez eşit süreyle 15'er dakikalık piyano dersi almasına da dikkat edilmiştir. Sekiz ay boyunca diğer grupların da çalışmaları sürmüştür ve bu eğitimin ardından 78 çocuğa zekâ testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlarda piyano grubundaki çocukların zekâsındaki artışın diğer gruptakilere göre fark yarattığı gözlemlenmiştir. Sonuçlara göre okul öncesinde düzenli piyano dersleri alan çocukların IQ 'sunun yüzde 50 ve üzerinde artış gösterdiği gözlenmiştir. Bunun yanı sıra piyano eğitimi alan çocukların özellikle matematik ve fen dallarında çok daha başarılı olduğunu görülmüştür. Shaw ve Rauscher' e göre, okulöncesi çocuklara piyano dersi vermek, çocukların fen ve matematikte üstün özellikler göstermelerinde gerekli olan zihinsel yapıyı olgunlaştırmada en etkili yoldur” (Uçar, 2015: 10,11).

Dr. Shaw ve Dr. Rauscher, yaptıkları araştırmada piyano eğitiminin etkisinin ömür boyu süreceğini ifade etmektedirler. Deney üç-dört yaşındaki çocukların üzerinde yapılmış olsa da 12 yaşına kadar alınan piyano derslerinin de etkili olacağı belirtilmektedir. “Müzik de tıpkı matematik ya da satranç gibi yüksek beyin fonksiyonları gerektiren bir uğraştır. Bu alanlar, aynı zamanda iyi gelişmiş 'spatial' zekanın da temelini atmaktadır. Spatial zekâyı; görsel dünyayı algılayabilme, nesnelerin görüntülerini zihinde oluşturabilme ve bunların farklılıklarını kavrama yetisi olarak tanımlayabiliriz.” İki araştırmacı çocukların yoğrulmaya hazır beyinlerinin bağlantılar kurmak için şekil değiştirmeye müsait olduğunu ifade etmektedir. Onlara göre piyano dersleri özellikle sınırları eğiterek beynin korteksindeki algısal gelişmeyi hızlandırmaktadır (Uçar, 2015: 11).

Ali (1999)' ye göre, müzik soyut bir kavram olarak görülse de hem bilimsel hem de matematiksel bir kavramdır ve müziğin içinde matematik vardır. Nota okuma, solfej yapma ve piyano çalma matematiksel düşünmeyle gerçekleşir ve piyano çalarken bir yandan notaları algılayan bir yandan tuşlara dokunan bir yandan pedallara basarken beyinden alınan komutlarla hareket eden bireyin hem bedeni hem

de beyni çalışır. Sonuç olarak Ali (1999), piyanonun beyni iki yönlü çalıştırıp bireylerin çok yönlü düşünmelerini ve olaylar arası ilişkiler kurmayı sağladığını beynin kullanımı geliştirdiğini ifade etmektedir (Ali, 1999,Akt: Akverdi, 2010).

Tüm bunlardan yola çıkarak piyano eğitiminin, zihinsel becerileri geliştirdiğini, akademik başarıya katkı sağladığını, akademik başarının içeriği olan dikkat toplama becerilerini geliştirdiğini, dinleme becerilerini artırdığını, sosyalleşmeye katkıda bulunduğunu, özgüveni artırdığını, iletişim becerilerini artırdığını, motivasyonu güçlendirdiğini söyleyebiliriz.

2.3. Akademik Başarı

Özgüven (1998)'e göre okuldaki başarı programda bulunan derslerden alınan puanların ya da notların ortalamasıdır.Carter ve Good (1973)'a göre eğitimde başarı denildiği zaman genel anlamda okulda okutulan derslerde alınan test puanlarıyla, notlarla ya da her ikisi ile kazanılan bilgiler veya kazanılan beceriler belirlenen becerilerin ifadesi olan akademik başarı kastedilmektedir (Carter ve Good 1973'ten Akt:Erdoğan 2006: 97).Wolman (1973)'a göre başarı, istenilen bir sonuca ulaşma yönünde yapılan ilerlemedir. Kumandaş ve Kutlu (2011: 173)'ya göre başarı sadece okul derslerinden geçti-kaldı notu olarak düşünülmemelidir, öğrencinin okulda öğrendiklerini gerçek yaşama ne düzeyde aktarabildiği de akademik başarı içinde düşünülmemelidir.

Bu tanımlarda olduğu gibi literatür taramalarının bazılarında akademik başarının sadece ders notlarıyla ilişkilendirildiği görülmektedir. Fakat akademik başarı denildiği zaman aklımıza, sadece derslerde alınan sınav başarı puanları veya test puanları gelmemelidir. Aslında akademik başarı öğrencinin uygulanan programlara göre davranışlarında göstermiş olduğu değişikliklerle de doğrudan alakalıdır.

Kutlu ve diğerlerine (2010) göre öğrenci başarısı, öğrencilerin derslerde öğrendiklerini olduğu gibi kullanmalarına göre değil, öğrendiklerini yaşam durumlarında kullanmalarına bağlı olarak tanımlanmalıdır. Öğrenci başarısı, bilgiden beceriye ve ondan da yeteneğe doğru çıkarılmalıdır. Öğrencilerin yaşamda başarılı

olabilmeleri, etkili iletişim kurma, olaylara eleştirel gözle bakma, karşılaştıkları sorunları çözme ve karar verme gibi üst düzey zihinsel özelliklere sahip olmalarını gerektirmektedir. Öğrencilerin öğretim sürecine etkin katılımını sağlayacak öğretim ve değerlendirme yöntemlerinin kullanılması üst düzey zihinsel özelliklerin kazanılmasını da kolaylaştıracaktır. Sözü edilen bu özelliklerin kazanılması, öğrencilerin kendilerini tanımalarına ve onları başarıya götüren etkenleri algılamalarına da bağlıdır. Öğrencilerin bu özellikleri geliştirebilmesi, öğretmenlerin öğrencilerini değerlendirme sürecine etkin katabilmeleriyle yakından ilişkilidir (Kutlu vd., 2010).

Erdem (2008: 242)'e göre, ilköğretim öğrencileri diğer kademelerdeki öğrencilerden farklıdır ve hepsi yaş grupları içinde bir bütün şeklinde değerlendirilmektedir. İlköğretim çağındaki öğrenciler derslerindeki başarısızlığa bakılarak elenmemeli, müfredatta öngörülen derslerin ve sosyal etkinlik çalışmalarının katkılarıyla yetenekleri ve ilgileri doğrultusunda yetiştirilmelidir. Bu öğrencilerin ölçme ve değerlendirme kriteri, ders programlarında ifade edilen özel ve genel amaçlar ile kazanımlardır.

“Öğrencinin, okuldaki eğitim ve öğretimden faydalanmasını sağlayan tutum ve davranışlar: sosyal beceriler, motivasyon, çalışma becerileri ve kararlılıktır (Elias ve arkadaşları, 1997). Okuldaki başarıyı belirleyen birçok faktör araştırılmıştır. Geleneksel zekâ sosyal beceriler, aile faktörü (Kasatura, 1991), arkadaş ilişkileri (Bjarnason, 2000) sosyal aktivitelerde yer alma (Marsh, 1987), benlik algısı (Can, 1986) bu faktörler arasında ön plana çıkmaktadır”(Akt: Atalay, 2014: 42).

Marsh (1987)'a göre öğrenciler sosyal aktivitelerde yer aldıkça özgüvenleri yükselmekte, kendini kontrol edebilme becerisi gelişmekte ve akademik başarısı artmaktadır (Marsh 1987'den Akt: Atalay, 2014: 42).

Yukarıdaki araştırmalardan, tanımlardan, açıklamalardan görüldüğü üzere akademik başarı; motivasyonla, dikkat toplama becerileriyle, sosyal becerilerle, özgüven ile, sorumlulukla, iletişim becerileri ile, okuduklarını anlama ve yorumlama becerileriyle vb. doğrudan ilişkilidir.

2.4. Dikkat Toplama Becerileri

Dikkat, hayatın her alanında; günlük aktivitelerde, çalışma esnasında, iletişim anında, ders dinlerken, yolculuk yaparken, televizyon izlerken, bulmaca çözerken, kısacası her zaman bizimle beraber olan bir kavramdır. Dikkat, hayatımızı kimi zaman olumlu, kimi zamansa olumsuz etkilemektedir. Bir işe yoğunlaşmamızı sağlayan veya bir konuda çarpıcı ifadeleri yakalamaya yarayan veya bir görseldeki farkı fark etmemizi sağlayan dikkat, insanda olumlu etkiler bırakırken, dikkati çabuk dağılan ve odaklanmada problem yaşayan bireylerin hayatını olumsuz etkilemektedir.

Güllü (2012: 17)'ye göre dikkat, zihindeki enerjinin beyin içerisinde dağılımını kontrol etmekle birlikte zihnin meşgul olduğu işlerle alakalı beyni uzun süre aktif tutabilen bir yetidir.

Rapp (1982)'a göre, birtakım araştırmacılar, dikkat gelişiminde en anlamlı dönüm noktasının 6-7 yaşlardan başlayarak bazıları da 8-9 yaşlarında gerçekleştiği görüşündedirler. Kuramsal açıklamalardan yola çıkınca, dikkat toplama becerisindeki gelişimler orta çocukluk sürecinde yani 6 -12 yaş döneminde gerçekleşmektedir (Rapp, 1982, Akt: Pişkin, 2015: 15).

Dikkati farklı şekilde alt başlıklara ayırıp tanımlayanlar bir yana genellikle dikkat, iki alt başlıkta incelenir. Bunlardan birincisi seçici dikkat, ikincisi ise sürekli dikkattir. Aşağıda bu kavramları tanımlayan ve açıklayan cümleler bulunmaktadır:

Gür (2016: 29)'ün yaptığı tanımlara göre seçici dikkat, bireyin ilgisiz uyarılara karşı tepkisiz kalırken, ilgili uyarılara karşı tepkide bulunmasıdır ve bu sebepten ötürü seçici dikkatin geliştirilebilmesi için devamlı olarak dikkat gerektiren

çalışmalar yapılırken dikkat dağıtıcı uyaranların kullanılması gerekmektedir. Sürekli dikkat ise, bir görevi gerçekleştirirken dikkatin uzun bir süre devamlılığını korumasıdır ve sürekli dikkate zihinden çözülen matematik işlemleri örnek olarak sunulabilir. Sturm (2005: 4)'a göre sürekli dikkat, bir görevin ya da işin yapılması esnasında bilişsel çaba gösterilmesi, dikkatin uzun süre belli bir çalışmaya odaklanmasıdır ayrıca bu durum üst düzey bilişsel bir çaba gerektirmektedir. Yine Sturm'a göre seçici (odaklanmış) dikkat, bir görevin ya da işin yapılması esnasında belirli uyaranları dikkate alıp dikkati dağıtan uyaranları göz ardı etmektir.

Dikkat toplama becerisi, görüldüğü üzere yaşamın her anında bireyleri etkileyebilen bir boyuta sahip olmakla beraber okul çağındaki öğrencilerin akademik başarılarına da etkileri yadsınamaz. Sünbül ve Çelik (1998: 438) önemli ölçüde dikkat seviyesine sahip olan öğrenci ile dikkati sınırlı ya da dikkatsiz öğrencilerin öğrenme düzeylerinin farklı olduğunu ifade etmişlerdir. Leitner (2005: 63)'e göre dikkatin sürekliliği ve dikkat toplama becerisi akademik başarı için gereken bilişsel kriterler arasındadır. Kinze ve Spiel (1991: 3)'e göre öğrenciler eğer dikkat toplama hususunda başarı elde ederlerse, okuldaki akademik başarılarında buna bağlı olarak daha iyi olacağı öğretmenler tarafından sürekli vurgulanmaktadır.

“Seçici dikkat kavramı, bireylerin özellikle nota ve benzeri yazım türlerini okumada başarılı olabilmesi için atılacak ilk adımlardan biridir. Karmaşık çalgı eserlerinin notaları arasında dikkat edilmesi gereken hususlar tespit edilmelidir. Dikkat kavramı ve özellikle seçici dikkat kavramının, müzik eğitiminde önemli bir yeri vardır. Piyano eğitimi sürecinde de bireylerin, çaldıkları eserin önemli bölümleri üzerinde odaklanmaları, zorlanacaklarını düşündükleri bölümleri kolayca aşmalarına yardımcı olacaktır. Çalışılan eserin zor bölümleri ya da muhtemel hataların yapılabileceği bölümlerin çeşitli şekillerde belirlenerek dikkatin toplanmasına yardımcı olmak, başarılı bir performans için etkindir. Öğrencilerin dikkatini önemli bölümlere toplayabilmesi için gerek sözlü, gerek materyale dayalı, gerekse nota üzerinde işaretler kullanmak suretiyle çeşitli yöntemler

kullanılabilir. Öğrenciler çalışmakta oldukları piyano parçasının, kendileri için sıkıntılı olabilecek olan bölümlerini ya da bazı geçişlerini çeşitli yöntemlerle belirgin hale getirerek dikkatini bu noktalara toplayabilir ve çalışma sürecinde bir alışkanlık oluşturarak doğru seslendirmeyi kalıcı hale getirebilir” (Kurtuldu, 2012: 239-240).

Müzik eğitimi verilirken yapılan ufak bir ritim çalışması, yeni bir şarkı öğrenirken sözlerini, ezgisini ve ritmini kaçırmamak için harcanan çaba, nota takibi gibi birçok konuda dikkatin yoğunlaştırılması ve tüm bu aktiviteleri yaparken daha uzun süre dikkatin dağılmaması, müziğin dikkat toplama üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Çalgı eğitimi verilirken öğrenci bir yandan enstrümanının üzerindeki teknik duruşuna dikkat ederken bir yandan notayı gözüyle takip edip diğer yandan da doğru notayı çalmaya çalışmaktadır. Bunların hepsini eş zamanlı yapabilmek yüksek düzeyde dikkat gerektirmektedir. Bu bağlamda öğrenci çalgı eğitimi alırken dikkat toplama becerisini de geliştirmektedir. Özellikle piyano eğitimi, çalgı öğretiminde temel enstrüman olduğu için küçük yaşta piyano eğitimi alan öğrencilerin dikkat toplama becerilerinde büyük oranda artış gözlenmektedir.

2.5. Okuduğunu Anlama Becerisi

Demirel (2003: 101)’e göre okuma, bilişsel davranışlar ile devinışsel becerilerin ortak çalışmalarıyla yazılı sembollerden anlam çıkarma durumudur. Yalçın (2006: 47)’a göre okuma faaliyeti, bireylerin kendi aralarında daha önceden kararlaştırdıkları özel belirli sembollerin duyu organları vasıtasıyla algılanarak beyin tarafından yorumlanıp değerlendirilmesi olayıdır.

Çiftçi (2007: 98)’ye göre öğrencinin okuma yaparken kelimeleri doğru tanınması çok önemli olmakla birlikte kelime tanıma olayı, öğrencinin ön bilgilerini kullanarak kelimenin anlamını belirlemesiyle gerçekleşir. Ayrıca anlamlı okuma yaptıkça öğrencinin kişiliği de gelişmekte, toplumdaki bireylerle daha sağlıklı ilişkiler kurmaktadır; bunun yanı sıra diğer derslerde ve diğer sosyal alanlarda başarılı olmaları da anlamlı okuma becerilerini geliştirmekle ilişkilidir. Tekin (1980:

22)'e göre okuduğunu hızlı, tam ve doğru olarak algılayan ve anlayan bireyler duygularını, düşüncelerini, izlenimlerini, tasarılarını anlatırken açık ve anlaşılabilir bir dil kullanırlar ve neredeyse tüm derslerde başarılı olma ihtimalleri yüksektir. Bunun tersi olarak da okuduğunu anlayamayan ve anlamlandıramayan bireylerin derslerinde başarılı olamadıkları görülmektedir. Kanmaz (2012)'a göre okuma ve anlama süreçleri birbirine sebep-sonuç ilişkisi ile bağlı olmakla birlikte sağlıklı bir şekilde bu süreçlerin işlemesi neticesinde okuduğunu anlama faaliyeti gerçekleşir. Anlamadan yapılan okuma etkinliğinin amacına ulaşması mümkün olmamakla beraber yalnızca anlama ile neticelenen okuma süreci gerçek bir okuma değeri taşımaktadır (Kanzmaz, 2012: 18).

Yukarıda da ifade edildiği gibi okuduğunu anlama süreci; dikkat toplama becerileriyle, olayları yeniden yorumlamakla, motive olabilmekle, olayı görsel algı ve düşünce oluşturup zihinde canlandırmakla, olaylar arası sebep-sonuç ilişkisi kurmakla ilişkilidir.

Okuma eylemi sadece devinişsel bir davranış olarak görülse de aslında sadece devinişsel değil beyin ve göz koordinasyonu sayesinde beyinde anlamlandırılan bilgilerin ön bilgilerle birleştirilmesi eylemidir. Önemli olan, görülen sesleri tekrar etmek değil okuduğunu anlamaktır. Yılmaz (2008: 133)'a göre okuduğunu anlama, hali hazırda bulunan ön bilgileri kullanarak metinde ifade edilmek istenilen düşünceleri çözerek bu ifadelere anlam yüklemektir. Okuyucu önce kelimeyi seslendirerek yazılı kodu çözer ve hemen akabinde seslendirdiği kelimeyi zihninde anlamlandırır.

Okuma ve anlama birbirinden ayrı kavramlar gibi görünse de bir araya geldikleri zaman birbirlerini tamamlamaktadır. Tıpkı nota okuma ve piyano çalma kavramları gibi. Nota okuyan her insan piyano çalamaz. Piyano çalmanın belli kademeleri vardır. Önce doğru duruş, tutuş, teknik öğretilirken bir yandan sağ ve sol eli nasıl kullanılacağı diğer yandan da nota okurken çalma öğretilmektedir. Harfleri okurken göz ve beyin arasında kurulan bağlantı aynı şekilde notaları okurken de gerçekleşmektedir. Önce harfler öğrenilirken sonra hecelere geçme ve kelimeler

cümleler okunurken anlamlı okuma yapma işlemleri piyano çalarken de gerçekleşir. Önce notalar öğrenilir, sonra notalar birbirine bağlanarak ezgi oluşur daha sonra ezgiler bir araya gelip eseri oluşturur. Eğer ezgiler anlamlı bir şekilde ritme dikkat edilmeden bir araya gelirse dinleyen ve çalan kişiye o eser tat vermez, çalınan eserin bir anlamı olmaz. Tıpkı anlamlı okumanın gerçekleşmediği durumlardaki gibi, eğer cümleler birbiriyle bağlantı kurulmadan rastgele okunursa sonuçta sadece okuma gerçekleşir. Piyano çalan kişi eseri bir bütün olarak bir araya getirdikçe ufku genişler, anlamlı çalmayı gerçekleştirir ve bir edebi eseri okurken de onu rastgele değil de anlamlı şekilde okur. Çaldığı eserde sebep-sonuç ilişkisi kura kura karşılaştığı bir olay karşısında muhakemeyi daha sağlam yapar ve olaylar arası bağlantı kurar. Piyano çalışırken göz ve beyin koordinasyonu gelişen birey bir metni ilk okuduğunda anlama becerisini de geliştirir. Piyano eğitiminin anlama becerisine katkısı bu şekilde ifade edilebilir.

2.6. Dinleme Becerileri

Dinleme genel anlamda, dışardan gelen sesleri algılayıp beyin ile koordineli olarak devam ettirilen bir süreçtir.

Temur (2001: 61)'a göre dinleme bir yetenektir ve dinleyicinin ilk önce söylenen şeylerle sonra da söylenen şeyler arasında ilişki kurmasıdır. Sosyal çevrede dinleme becerileri gelişmiş bireyler başkalarıyla daha sağlıklı iletişim kurmaktadır. Doğan (2007: 40)'a göre toplantıda, sosyal ilişkilerde, sınıfta, askerde ve daha birçok yerde iyi dinleyici olanlar ve zayıf dinleyici olanlar hemen fark edilir. Yıldız ve diğerlerine (2006: 179) göre dinleme yalnızca ikili ilişkilerde değil birtakım sosyal faaliyetlerde (televizyon, radyo, tiyatro, sinema vb.) rahatlamak ve eğlenmek için de yapılabilir. Bireylerin sosyalleşip toplumla kaynaşması açısından bu tür etkinliklere katılması çok önemlidir. Ayrıca insanların birbirini anlayıp, anlaşabilmesi için karşılıklı olarak iyi bir dinleme becerisine sahip olmaları gerekmektedir.

Dinleme genel olarak kendi içerisinde, aktif dinleme ve pasif dinleme olarak ikiye ayrılmaktadır. Pasif dinleme yapan öğrenci sadece dersi dinlemekte ya da

dinliyormuş gibi yapmakta ve derse katılmamaktadır. Aktif dinleme yapan öğrenci ise sürekli derse katılmakta, kendi fikirlerini beyan etmekte, öğretmenine sözlerini açarak geri iletim vermektedir. Böylece öğretmen öğrencinin ne anladığını da öğrenmektedir. Navaro (2009: 137)'ya göre aktif dinleme, dinleyicinin duyduğunu tekrar edip, özümleyip, yansımasıdır. Aktif dinleme vasıtasıyla kişiler, kendi içine kapanıp kendi düşüncelerinin anlamlarına gömülüp monolog geliştirmektense karşılardaki birey ile bir diyalog kurup ilişkiyi anlamlandırma imkânı bulurlar (Cüceloğlu, 2000: 176).

Dinleme becerisi gelişmiş öğrencilerin derse katılım oranı buna paralel olarak dinleme becerisi gelişmemiş öğrencilere göre daha yüksektir. Öğrencinin aktif bir şekilde derse katılması onun akademik açıdan daha başarılı olmasını sağlamaktadır. Derse katılım adına öğretmenin yaptığı etkinlikler öğrencinin ilgisini çekmek çok önemli unsurlardır. Böylece ders hem zevkli hale gelir hem de aktif katılım ile öğrenci öğrenmeyi öğrenir. Etkinlik temelli öğrenme ile öğrencilerin çok yönlü olması hem dersi zevkli hale getirecek, hem de bilgiyi ezberden kurtarıp öğrenciyi öğrenmeyi öğretecektir. Begüm ve Khan (2012: 385)'a göre etkinlik temelli öğrenme, hem öğretmenin hem de öğrencilerin derse katılımlarını teşvik edici önemli bir rol oynar.

Piyano eğitimi alan birey eseri çalışmadan önce o eseri eğitim aldığı kişiden veya internet vasıtasıyla bir şekilde dinlerse eserin gidişatını algılamakta ve duygusunu zihninde canlandırmaktadır. Eseri dinleyen kişi, nerede ne yapacağını düşünerek çalışır ve doğru şekilde çalan bir insandan veya kayıttan yapılan ön dinleme eserin nasıl çalınacağı hakkında ona fikir verir. Eğer piyano çalan birey eseri dikkatle dinlerse nüansları ve eser hakkındaki derinlikleri fark eder ve esere hâkimiyeti daha güçlü olur. Üstünkörü dinlenen bir eserin zihinde canlandıracağı etki çok zayıftır. Eser çalışmadan önce dikkatli dinlemeye alışan birey bu alışkanlığı hayatının diğer alanlarına da taşır. Dersi daha dikkatli, aktif bir şekilde dinler, öğretmenin söylediği sözler arasındaki detaylara ve çarpıcı noktalara daha çok dikkat eder. Dersi aktif dinleyen bireylerin derse katılımı da aynı oranda artar. Ders ortamında hem iyi bir dinleyici hem de iyi bir katılımcı olarak kendini geliştirir.

Piyano eğitimi alan bireyin dinleme anlamındaki gelişimi sosyal hayatını da etkiler. Bu birey arkadaşlarıyla, akrabalarıyla veya kendinden büyük veya küçük bireylerle daha etkili iletişim kurar. Etkili iletişimin en önemli öğelerinden biri dinlemedir. İyi dinleyen birey iyi anlar ve karşısındaki bireyi anlayan biri onunla daha etkili bir iletişim kurar. Bireylerin sosyalleşmeleri, birbirleriyle sağlıklı iletişim kurmaları açısından dinleme becerisinin gelişmesi çok önemlidir. Unutulmamalıdır ki iyi bir iletişim kurabilmenin en önemli basamağı iyi bir dinleyici olmaktan geçer.

2.7. Öğrendiklerini Yaşama Aktarma Becerisi

Yaşam süresince insanların birbirleriyle anlaşması, ihtiyaç duyduğu gereksinimleri ifade edebilmeleri, kısacası yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerek duydukları en önemli öğelerden biri iletişimdir. İyi, doğru ve etkili iletişim becerisine sahip olan insanlar kendilerini rahat ifade edebilmekte ve sosyalleşme açısından daha rahat olmaktadır.

İletişim, karşılıklı ilişkilerin belirli bir düzen ve tertip içinde gerçekleştirilmesini sağlamakla beraber iletişim süreci ise iletişim düzeninin yapısı içerisinde aktif iletişim sağlayabilmek için karşılıklı ilişkilerin nasıl ve ne şekilde kurulacağını ifade eder (Sabuncuoğlu ve Tüz, 1995: 25). Özden (2004)'e göre hayatın her alanında önemli etkisi olan temel becerilerden biri, etkili iletişim kurabilme becerisidir. Toplumlar ve insanlar yaşanan anlaşmazlıkların kaynağındaki en ciddi sorun etkili iletişimin yokluğudur. İletişim, yaşamın devamlılığı için neredeyse fizyolojik ihtiyaçlar gibi kaçınılmaz ve doğal bir öğedir. Etkili bir iletişim kurabilmek aynı zamanda dinleme becerisine bağlıdır. Buna bağlı olarak insanoğlunun öncelikle öğrendiği dil becerisi, iletişimin temelini oluşturmaktadır (Temur, 2010: 307).

Yukarıda da belirtildiği gibi etkili bir iletişim kurabilmek için aynı zamanda iyi bir dinleyici olmak gerekir. İyi bir dinleyici olan ve etkili iletişim kuran bir öğrencinin derse katılımı da buna paralel olarak iletişim ve dinleme becerileri düşük öğrencilere oranla daha yüksek olacaktır.

Derse katılım ile özgüven kavramı birbiriyle iç içedir, özgüveni yüksek öğrenciler derse katılmakta, özgüveni düşük öğrenciler ise genellikle sessizce oturmayı tercih ederler. Vasquez ve Wainstein (1999)'a göre özgüveni düşük olan öğrenciler genellikle derse çok fazla katılmazlar (Vasquez ve Wainstein 1999'dan Akt: Menteş, 2011: 5).. Tschannen-Moran (2003)'a göre öğrencinin özgüvenli olması öğrenmesine yardım eden koşulları büyük ölçüde besler (Tschannen-Moran 2003'ten Akt: Menteş, 2011: 5).

Bir konserde veya dinletide ya da okulun bir etkinliğinde sahnede piyano çalmak için görev alan bir öğrencinin, performansını sergiledikten sonra öğretmenlerinden ve arkadaşlarından aldığı takdir cümleleri, o öğrencinin özgüvenini artırmakta ve özgüveni artan birey sosyalleşmektedir. Bu dinleti öğrencinin tüm okul hayatını olumlu yönde etkilemektedir. Uz Baş (2003)' a göre bireyler günlük hayatlarını diğer insanlarla birtakım sosyal ilişkiler kurarak geçirmektedirler. Bu ilişkilerin sağlıklı bir şekilde gelişmesini belirleyen en önemli öğelerden biri sosyal becerilerdir. Özellikle çocukluk çağı, sosyal becerilerin edinilmesinde çok önemli senelerdir (Uz Baş, 2003'den Akt: Kafkas, 2018: 8).Gülay ve Akman (2009)'a göre yaşamının ilk senelerinde sosyal becerileri öğrenen ve öğrendiği becerileri gerçekleştirebilen çocukların duygusal, bilişsel ve becerilerine olumlu katkılar sağlanabileceği görülmektedir. Çocukluk çağında başarılı bir şekilde sosyal ilişkiler geliştiren çocuklar hayatlarının sonraki dönemlerinde de bu olumlu ilişkilerini sürdüreceklendir. Ayrıca topluma uyum sağlayabilen, kendini kolaylıkla ifade edebilen, mutlu bireyler olabileceklerdir (Gülay ve Akman 2009'dan Akt: Kafkas, 2018: 9).

Günay (2006: 195)' a göre *“Birlikte müzik yapmak insanda, toplumsallaşma süreçlerinin temelindeki bilgi, görgü, duyarlık, sabır, sorumluluk, başka insanların davranışlarına dikkat etme, birbirini anlama, insanlarla ses, söz, mimik, jest gibi uygun tekniklerle iletişim kurabilme, kendini kabul ettirme, topluluk içinde mutlu yaşama gibi davranışları kazanmasına yardımcı olur.”*

Tüm bu araştırmalardan, ifadelerden ve tanımlardan yola çıkılarak iletişim becerileri kuvvetli olan, diğer derslere katılım sağlayabilen, özgüveni yüksek olan ve sorumluluk sahibi öğrencilerin öğrendiklerini yaşama aktarmaları konusunda diğer öğrencilere göre daha etkili oldukları düşünölmektedir. Bu bağlamda piyano çalan birey, çaldığı eseri başkalarına dinletirken sosyalleşmekte ve diğer insanlarla olan iletişimi farklı boyutlara taşınmaktadır. Piyano çalan bireye bakış açısı değişmekte, insanlar arasında yeteneği sayesinde tanınarak özgüveni artmaktadır. Özgüveni artan bireyin diğer insanlarla iletişim becerileri olumlu yönde değişmektedir. İletişim becerisi ve özgüveni artan bireyin derse katılımındaki artış, söz alma sayısının artışı, kendini daha rahat ifade edişi göz ardı edilemez. Piyano çalma işi disiplin işidir ve piyano çalan birey bu disiplini yakaladıktan sonra sorumluluk alma becerisi de gelişmektedir. Sorumluluğunun farkında olan birey daha doğru çalışmaktadır.

2.8. Motivasyon

Motivasyonun çeşitli tanımları olmakla birlikte en genel anlamda bireyi güdüleme ve isteklendirme işi olduğu ifade edilebilir.

Fidan (1993)'a göre motivasyon, organizmanın bazı olaylar karşısında istenilen amaçlara ulaşabilmesi için gerekli davranışları gösterebilmesini ve gerçekleştirebilmesini sağlayan heves ve coşku olarak tanımlanmıştır (Fidan 1993'ten Akt: Develi, 2017: 64). Motivasyon, bireyin başarmaya ve öğrenmeye yönelik çevresel ve kişisel faktörlerini nasıl ve ne şekilde harekete geçireceğini bilmesidir (Yenice ve ark., 2012: 232).

Deci ve Ryan (2007: 227)'a göre motivasyonun iki kolundan olan içsel ve dışsal motivasyon üzerine yapılmış araştırmalarda, bu motivasyon türlerine sahip olan bireylerin tecrübeleri ile ortaya koydukları davranışlarının birbirlerinden epeyce farklı oldukları ortaya konmuştur. Yine Deci ve Ryan (2007: 14-15)'a göre içsel veya otonom-özerk motivasyon, özgür irade ile özgür seçim kavramlarını barındırmaktadır, bunun aksine dışsal veya kontrol altında olan motivasyon ise

bireyin kendisinin dışında maruz kaldığı talep ya da baskılar doğrultusunda şekil alan motivasyon çeşididir. Schunk (2011: 498) motivasyon hakkında birçok teori ortaya konulmakla beraber önümüzdeki zamanlarda içsel motivasyonu gerçekleştirebilen bireylerin, dış dünyadan bir etki ve pekiştirici olmadan veya onlara hiç ihtiyaç duymadan hedefledikleri davranışları gerçekleştirebilecekleri hususunda fikir birliği sağlanmıştır.

İyi, etkili ve kalıcı bir eğitim-öğretim süreci için en temel etkenlerden biri motivasyondur. İyi motive olan bireyler derse katılım, dikkat toplama, algılama alanlarında motive olamayan bireylere oranla daha başarılı olmaktadır.

Mcinerney ve Liem (2008: 11) öğrenme sürecinin bilinçli ve kasıtlı eylemleri içinde bulundurduğunu ve motivasyonun, bu süreci olumlu yönde etkilediğini ifade edilmektedir. En başarılı ve yetenekli öğrenciler de dahil olmak üzere çaba ve dikkat sarf etmedikleri zaman öğrenme eylemlerinde başarılı olamayabilirler. Dolayısıyla uygulama alanlarında öğrenme ile motivasyonu ayrı düşünmek imkânsızdır ve motive olmamış öğrenebilmeleri çok zordur. Bu sebepten ötürü motive olmuş öğrenci, öğrenme sürecine aktif olarak katılmakla birlikte aktif öğrencidir (Parker, Engel, 1983: 354). Bu konuda çalışma gerçekleştiren birçok araştırmacı, akademik başarı ile motivasyon düzeylerinin birbirleriyle ilintili olduğunu (Gardner, Lambert 1972: 10; Lin, 2012: 34; Gardner, 2010: 123; Morreale, 2011: 22) öne sürmüştür (Akt: Akpur, 2015: 79).

Sönmez (1994)'e göre çocukların müzik dersinde motive olmasını sağlayan etkenler çocuğun ne yaptığını anlaması, ne zaman fiziksel ne zaman zihinsel katılımcı olduğunu fark etmesi ve planlama aşamasında ne zaman yer aldığını bilmesidir. Konunun ne olduğunun önemi olmadan öğrencilerin neden uğraşmak zorunda oldukları bir tartışma ile hem öğrenci hem de öğretmen tarafından birlikte ortaya çıkartılabilir (Sönmez, 1994: 138). Çilden (2001)'e göre çocuklar eğer yaptıkları faaliyetin amacını ve anlamını anlarsa o etkinlik onlara ait olur. Motivasyonun doğal araçlarından biri çeşitliliktir ve müzik hem faaliyetler hem de iyi bir planlama çeşitliliği sağlamaktadır. Örnek olarak küçük grup veya büyük grup etkinliklerine katılma, sololar veya korolarda yer almak verilebilir. Bu tarz müzik

deneyimlerinden sağlanan haz ve doyum öğrenciyi büyük oranda motive eder çünkü motivasyonun önemli etkenlerinden biri başarıdır ve iyi bir eğitim bunları sağlar (Çilden, 2001: 6).

Piyano çalan kişi önce notalara daha sonra ezgiye ve esere yoğunlaşarak eseri ortaya çıkartır. Eserin oluşum sürecinde odaklanma çok önemlidir. İyi odaklanan kişi eseri çok daha çabuk ortaya çıkartabilmektedir. Önce parça parça çalışıp daha sonra parçalardan bütün oluşturmak yani tümevarım yönteminin kullanmak ve bunları yaparken dikkatini toplamak, odaklanmak bireyin yapması gereken en önemli davranışlardır. Her eserde tekrar tekrar bu aşamaları gerçekleştiren birey artık hem dikkatini toplamakta hem de motivasyonu sayesinde yeni eserlere yelken açmaktadır. Motivasyon bireyleri güdüleyen isteklendiren bir kavram olmakla beraber yeni bir ürün ortaya koymada insanın ihtiyacı olan en önemli faktörlerdendir. Motivasyonu düşük bir birey piyano başına oturduğu zaman o eseri çalışmak ona zulüm gibi gelmekte ve neredeyse hiç verim alamadan vaktini boşa harcamış gibi olmaktadır. Oysaki motivasyonu yüksek bir birey piyano başına geçtiği zaman çalıştığı eserin içine girip o eseri keyifle çalışıp yüksek düzeyde verim almakta ve eseri tamamlama süreci hızlanmaktadır. Piyano çalmak için motive olmak gereklidir ve piyano çaldıkça motivasyon artmaktadır. Yani bu iki kavram birbirini desteklemekte ve olumlu yönde etkilemektedir. Piyano çalan bireylerin motivasyonlarında artış gözlemlenmektedir. Birey kendi isteğini gerçekleştirmek ve kendini iyi hissetmek ya da yaşadığı bir üzüntüyü dışa vurmak için piyano çaldığı zaman içsel motivasyondan yola çıkmakta, başkaları istediği için piyano çaldığı zaman dışsal motivasyondan etkilenmektedir. İki motivasyon türü de piyano çalan bireylerde etkili olmaktadır.

2.9. Görsel Kavrama Yeteneği

Görsel kavrama yeteneği bireylerin bir nesneyi, bir bilgiyi, bir olayı görerek öğrenme durumlarına bağlıdır. Görsel olarak öğrenen öğrenciler için renkler, görüntüler, videolar, şekiller, grafikler önemlidir. Çukurbaşı Çalışır (2018: 17)' a göre görsel öğrenme stiline sahip olan bireyler şemalardan, resimlerden, renkli materyallerden, grafiklerden hoşlanırlar ve bu şekilde öğrendiklerini daha iyi

anımsarlar, ayrıca iyi birer gözlemci olmanın yanı sıra en iyi öğrenme metotları not alıp, listeler veya tablolar yapmaktır. Bu stilde öğrenenler film, video, slayt gösterisi gibi materyallerle çok çabuk öğrenirler. Güneş (2007: 249)' e göre görsel okuma, yazılı metinlerin dışında kalan şekil, grafik, kroki, resim ve benzeri görsellerle sosyal ve doğa olaylarını zihinde yapılandırıp anlamlandırma sürecidir.

Küçük yaştaki çocuklarda görsel-motor koordinasyon becerilerinin gelişimi, görme alanlarının içerisindeki farklı nesnelere yönelerek ellerini ve bedenini kullanmalarıyla başlamanın yanı sıra gelişimin temel aşamalarından biri ve öğrenmenin başlangıcıdır. Bu yüzden görsel-motor koordinasyon eğitim ve gelişim açısından çok önemlidir. Gould (1967)'a göre görsel algı eğitimi, görsel uyaranların algılanıp, uygun motor ve bilişsel cevapların oluşturulmasına için gerçekleştirilen bir eğitim türüdür. Bu eğitim ile eşleştirme, görsel bellek, görsel ayırt etme alanlarının gelişimine yönelik faaliyetler önemli yer tutmakta ve yüksek düzeydeki bilişsel işlemler adına bir temel oluşturmaktadır (Gould 1967'den Akt: Ercan ve Aral 2011: 444). Kannegeter (1970), görsel ayırt etme ve eşleştirme becerilerini geliştirmek için yapılan eğitimde, çocukların nesnelere, insanları, çevrelerini, gerçekleşen olayları gözlemleyip, ayrıntıları fark ettiklerini ve yaptıkları gözlemler vasıtasıyla elde ettikleri bilgileri yorumladıklarını, olaylar ya da nesnelere arasında ilişki kurduklarını, tahminlerde bulunarak sonuçlar çıkardıklarını ve son olarak bu bilgileri belleklerine kaydederek başka alanlarda kullandıklarını ifade etmiştir (Kannegeter 1970'ten Akt: Ercan ve Aral 2011: 444).

Gal ve Linchevski (2010: 164)'ye göre bir ifadeyi görselleştirme, dönüştürme, genelleme, betimleme, anlatma, görsel bilgiyi yansıtmaya, kanıtlama yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Görsel algı kavramı, süreçleri, hem zihinsel hem de duyuşsal olarak gelen görsel bilgilerin önce algılanması sonrada işlenmesi sürecidir.

Görsel algı ve motor becerileri koordine etme yeteneği olan görsel-motor koordinasyon ise nesnelere görme, onları kullanma, emekleme, yürüme, koşma, tehlikeden korunma, yemek yeme gibi yaşamla ilgili temel becerilerden, çizme, boyama, yazı yazma gibi

akademik becerilere, bilgisayar kullanma, bina inşa etme, araç kullanma, keşif yapma gibi daha ileri entelektüel becerilere kadar tüm alanlarda kullanılmaktadır. Erken çocukluk döneminde hızlı bir şekilde gelişen görsel motor koordinasyon akademik becerilerin gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır(Akçin 1993; Brown & Gaboury 2006; Dankert et.al 2003; Marr et.al 2001, Akt: Ercan ve Aral, 2011: 136).

Kephart, Sund, Frostig ve Beery çocukların ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş ortamda, gelişimsel ihtiyaçlarına ve gelişimsel seviyelerine uygun olarak sunulan etkinliklerin algısal motor becerileri desteklediğini belirtmişler (Arıkök, 2001; Beery ve Beery, 2004; Bumin 1998; Ergun, 1995; Koç, 2002), Salome ve Reeves (1972) de görsel algı eğitiminde oyun, sanat, drama, müzik gibi etkinliklerden faydalanılmasının deneyimleri arttırdığını vurgulamışlardır (Akt: Ercan ve Aral 2011: 444).

Görsel algılama göz ve beyin arasındaki ilişkinin kurulmasıyla bağlantılı olmakla birlikte geliştirilebilen bir olgudur. Bu olgunun gelişmesi için birçok farklı aktiviteler ve etkinlikler yapılmaktadır. Piyano eğitimi alan birey gözleriyle sürekli notaları takip ederken bir yandan piyano üzerindeki tuşlara basmaktadır ve piyano üzerindeki hakimiyetini korumaktadır. Beyin hem iki el üzerindeki koordinasyonu sağlarken hem de notaların takibini göz ile sağlamaktadır. Bu işlem piyano çalışırken sürekli gerçekleştiğinden dolayı görsel algılama hızında bir artış olmaktadır. Piyano eğitimi alan birey görsel kavrama hızını arttırır ve görsel algılaması gelişir. Görsel algılaması ve görsel kavrama hızı gelişen birey derslerde görsel kullanılarak anlatım yapıldığı zaman arkadaşlarından daha hızlı kavrayıp algılamaya başladıkça bu derslerde daha başarılı olur. Piyano çalarken birey eseri dinlettiği kişilere o eserin duygusunu geçirir, bunu yaparken bir nevi eseri onlara tasvir eder. Eseri hissetmelerini sağlar. Eseri tasvir eden bireyin görsel algısı ve görsel kavrama hızının gelişmesiyle birlikte gördüğü bir yeri, yaşadığı bir olayı betimleme şeklinde de değişimler gözlemlenmektedir. Piyano eğitimi alan birey betimleme yaparken

dikkatle yaptığı gözlemleri daha detaylı, düşüncelerini daha duygusal bir şekilde betimlemektedir.

BÖLÜM 3

İLGİLİ LİTERATÜR

Piyano eğitiminin akademik başarıya yansımalarının araştırıldığı bu çalışmaya yönelik ilgili literatürler aşağıda belirtilmiştir.

Kurtuldu (2012), dikkat stratejileri kapsamında yer alan ve dikkati istenilen bölüme toplamaya yardımcı olan çeşitli uyarıcı işaretler kullanıldığı takdirde, öğrencilerin piyano performanslarında değişim olup olmadığına yönelik bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmaya altı kişilik grup halinde birinci sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırmacının geliştirdiği esere çalışan altı öğrenci, kendi döneminde piyano dersi alan ve işlevsel anlamda birbirlerine denk bireylerden seçilmiştir. Birbirine denk altı öğrencinin 3'ü deney grubunu oluştururken 3'ü de kontrol grubunu oluşturmuştur. Deney grubuyla uyarıcı işaretlerin kullanıldığı notalarla çalışılmış, kontrol grubuyla da uyarıcı işaretlerin kullanılmadığı notalarla bir çalışma yürütülmüştür. Öğrenciler denklik testi ve uygulama performansları geliştirilen ölçek yardımıyla izlenmiş ve puanlanmıştır. Çalışmada farklı olarak başka bir öğrenci ile diğerlerinden değişik bir eser üzerinde uyarıcı işaretler çalışılmıştır. Çalışılan altı öğrenciden farklı tutulan bu öğrenci diğer eser üzerine bir hafta çalışmış ve o eserin üzerinde deneme yapılmıştır. Yapılan uygulamaların neticesinde elde edilen verilere yönelik istatistik ölçümler ve sonuçlara yönelik değerlendirmeler yapılmaya çalışılmıştır.

Modiri (2012)'nin çalışmasında ise öğrencilerin piyano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Yapılan çalışmaya, Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 1. sınıf öğrencileri katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrencilerin kişilik özelliklerini belirlemek için ACL-Sıfat Tarama Listesi [Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi (SDKT)]; piyano dersi motivasyonlarını belirlemek için ise PEMDÖ (piyano eğitiminde öğrenci motivasyonunu değerlendirme ölçeği) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilerden yola çıkarak öğrencilerin

piyano dersi motivasyonu ile kişilik özellikleri arasında bir ilişki olmadığı sonucuna varılmıştır.

Baydağ (2013) ise yaptığı çalışmasında görme engelli bireylerin sosyalleşme sürecinde verilen müzik eğitiminin müzikal motivasyon, müziksel ilgi ve müzik yaşantılarına etkisini araştırmıştır. Araştırmanın örneklemini, 9–10 yaş grubundaki 20 öğrenci oluşturmuş ve çalışma grubunu 10 kişi deney- 10 kişi kontrol grubu olmak üzere ikiye ayırmıştır. Deney grubunda bulunan 10 öğrenciye 16 hafta boyunca müzik eğitimi programı uygulanmış, kontrol grubunda bulunan 10 öğrenciye ise müzik eğitimi ile ilgili herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Çalışma öncesinde ve sonrasında iki gruba da anket ve ölçekler uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, çocukların sosyalleşmesi, motivasyonu, müziksel ilgisi değişikliği dışında, verilen müzik eğitimi programının çocuklarda devinisel, sosyal, zihinsel ve dil gelişimlerini destekleyebileceği yönünde sonuçlara rastlanmış, verilerin istatistiksel analizi sonucunda deney grubu ile kontrol grubu arasında büyük oranda farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Yağışan, Köksal ve Harun (2014) ise yaptıkları çalışmalarında matematik dersindeki doğal sayılarla çarpma işlemi ve bu konuyu temel alan alt kazanımların müzik yoluyla/şarkılarla öğretilmesinin ilkökul 3. sınıf öğrencilerinin akademik başarı, tutum, öğrenilenlerin kalıcılığı ve öğrenci görüşleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamışlardır. Bu amaç doğrultusunda 3. Sınıf öğrencilerinden toplam 52 kişi üzerinde gerçekleştirilen ön test-son test, kontrol gruplu deneysel bir araştırma yapmışlardır. Tüm 3. sınıf öğrencilerine araştırmacılar tarafından geliştirilen “Matematik Başarı Testi ve Tutum Ölçeği” uygulanmıştır. Önceden belirlenen ‘doğal sayılarla çarpma işlemi’ ünitesi ve bu ünitenin alt kazanımları, bu konulara yönelik bestelenmiş şarkılar eşliğinde deney grubunda işlenmiş, kontrol grubunda ise aynı ünite için program kapsamındaki geleneksel yöntemler kullanılmıştır. Veriler ‘Matematik Dersi Başarı Testi ve Matematik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği’ ile toplanmıştır. Buna ek olarak müzik yolu ile yapılan öğretimden yola çıkılarak bu öğretimin öğrencilerin görüşlerine etkisi nitel boyutta belirlenmeye çalışılmış ve bu belirlemeler deney grubu öğrencilerine her dersin sonunda yazdırılan

'yansıtıcı günlükler' ile başka bir veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda; belirlenen üniteler müzik yolu ile öğretildiği zaman bu durum öğrencilerin akademik başarılarını arttırmada ve bu başarının kalıcılığını sağlamada büyük oranda etkili olduğu görülmüştür. Kontrol ve deney grubu öğrencilerinin derse yönelik tutumlarında fazla bir değişim görülmediği tespit edilmiştir. Öğrencilerin yazdıkları yansıtıcı günlüklerden elde edilen verilerde ise deney grubu öğrencilerinin derse karşı ilgilerinin ve motivasyonlarının yapılan uygulama sonunda arttığı görülmüş dolayısıyla çalışmanın nitel boyutta da etkili olduğu saptanmıştır.

Uçar (2015)'in yapmış olduğu çalışmada ise, 5-9 yaş çocukları için piyano eğitiminde öğrenmeyi sağlayıcı ve destekleyici görsel materyaller geliştirme amaçlanmıştır. Araştırmanın sonucunda 14 adet görsel materyal geliştirilmiş ve bu materyallerin genel anlamda piyano eğitiminde kullanılmak üzere gerekli olan görsel materyaller alanına ne seviyede katkıda bulunabileceği saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmada her biri piyano eğitimi alan ve henüz başlangıç aşamasında olan öğrencilerden 5-9 yaş aralığında 20 öğrenci belirlenmiş, 10'ar kişilik kontrol ve deney grubu olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Çalışma için belirlenen 14 adet görsel materyal ile deney grubundaki öğrencilerle çalışılmış, kontrol grubunda ise ilköğretim okulları için hazırlanmış müzik dersi müfredatına göre belirlenen görsel materyallerden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda kontrol ve deney gruplarına gözlem formları uygulanmış bunlardan elde edilen veriler puanlama ölçeğine bağlı kalınarak maddenin frekans oranlarının hesaplanmasıyla çözümlenmiştir. Yapılan uygulamaların ve çalışmanın sonucu olarak 5-9 yaş arası deney grubunda bulunan öğrencilerin, kontrol grubunda bulunan öğrencilere oranla piyano eğitiminde öğrenmeyi sağlayıcı ve destekleyici görsel materyallerle daha başarılı olduğu gözlemlenmiştir. Bu amaçla geliştirilen 14 adet materyalin kavrama ve öğrenme sürecinde uygulanmasının daha pozitif sonuçlar ortaya çıkaracağı yönünde sonuçlara ulaşılmıştır.

BÖLÜM 4

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, verilerin toplanmasında kullanılan araçlar ve toplanan verilerin analizinde kullanılacak yöntem ve teknikler yer alacaktır.

4.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma piyano dersi alan ilkokul öğrencilerinin akademik başarılarına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemiyle desenlenmiştir. Bununla birlikte nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılarak bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalar, durumları ve olayları katılımcıların bakış açılarından ve görüşlerinden anlamaya çalışırlar. Nitel araştırmacılar genellikle, belirli bir olay ve durumun dışında genelleme yapmazlar; fakat, uygulanabilirliğini ölçmek ve belirlemek üzere bunu okura bırakabilirler ve bu araştırmalarda genelleme oldukça sınırlıdır (Büyüköztürk, vd., 2014: 12). Bu araştırmaların gerçekleştirilebilmesi için öğrenci ve öğretmenin deneyimleri, yaşantıları yapay olmayan doğal ortamlarda incelenmeye, gözlenmeye ya da raporlanmaya çalışılır (Büyüköztürk, vd., 2014: 240). İçerik analizinde ise amaç, toplanan verileri açıklayabilecek ilişkilere ve kavramlara ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan temaların saptanması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 259). Temaların belirlenmesi; içerik analizinde elde edilen kavramların birbiriyle belirli bir tema altında kümelendirilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Tema belirlemenin yanı sıra çalışmada temaların sıklığı (frekansı) da hesaplanmıştır. Ayrıca temalar, 20 görüşmenin çözümlenmesinden sonra ortaya çıkarılmıştır.

Nitel araştırma; görüşme, gözlem ve doküman çözümleme gibi nitel veri toplama yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı, algıların, düşüncelerin, anlayışların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir süreci kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada ise sözlü iletişim yolu ile veri toplama tekniği olan “görüşme”den yararlanılmıştır. Nitel

araştırmalarda görüşme, görüşülen kişinin belli bir konu ve olaydaki düşüncelerini, deneyimlerini ve yorumlarını açıklamaya çalışan özel bir veri toplama aracıdır. Görüşme önceden belirlenmiş bir amaca yönelik olarak, bilgi toplama maksadıyla; soru sorma ve cevaplama dayalı yüz yüze gerçekleştirilen karşılıklı bir sözlü iletişim süreci olarak tanımlanmaktadır (Berg, 1998; Yıldırım ve Şimsek, 2013). Görüşme, katılımcının gönüllü bir biçimde bu sürece dahil olmasıyla gerçekleştirilir (Griffie, 2005: 36). Görüşmeler yoluyla; deneyimler, duygular, tutumlar, düşünceler, inançlar, niyetler, istekler, şikayetler, yorumlar, bilişsel algılar ve tepkiler gibi doğrudan gözlenemeyen öğeler belirlenmeye ve anlaşılmaya çalışılır (Yıldırım ve Şimsek, 2013: 147).

4.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın grubunu 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında Konya İlindeki özel okullarda öğrenim görmekte olan ve piyano eğitimi alan ilkökul öğrencilerinin sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Konya ilinde özel okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin tamamına ulaşılması amaçlanmış, ulaşılan öğretmenler çalışmanın örneklemini içerisinde yer almıştır. Çalışma grubu, bu öğretmenler arasından seçilen 20 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır.

4.3. Veri Toplamada Kullanılan Ölçme Araçları:

Bu araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen on açık uçlu sorudan oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler; yarı-yapılandırılmış görüşmeler, yapılandırılmış görüşmeler, yapılandırılmamış görüşmeler, etnografik görüşmeler ve odak grup görüşmeleri olarak sınıflandırılmaktadır (Büyüköztürk, vd., 2014: 151-152; Mason, 1996: 38). Bu çalışma kapsamında ise piyano eğitimi ve akademik başarıya yönelik alan yazın taraması yapılarak ve uzman görüşü alınarak yarı-yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşmelerde önceden hazırlanmış sorular ya da konular yer alır (Berg, 1998: 61). Yarı-yapılandırılmış görüşme, yapılandırılmış görüşmeye göre çok daha esnek bir yapıya sahiptir ve eğitim araştırmalarında sıklıkla kullanılan görüşme tekniğidir. Önceden hazırlanmış soruların dışında konuyu farklı bir biçimde açıklayan sorular ve konuyu daha ayrıntılı biçimde açıklayacak derinlemesine bilgi almayı sağlayacak

sorular da hazırlanır (Cavkaytar, 2002: 91). Görüşme esnasında, görüşülen kişinin soruları istediği sürede cevaplamasına izin verilir ve gerektiği durumlarda konuyla ilgili olarak ek bilgiler verilebilir ve açıklamalar yapılabilir (Batu, 2000: 39). Bu tür görüşmelerde görüşmeci ve katılımcı arasında katılımcının yanıtlarına dayalı olarak konuyu ayrıntılı olarak derinlemesine inceleme, açma, değerlendirme ve tartışma ortamı oluşturulabilir (Cavkaytar, 2002: 91).

4.4. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır ve tümevarımcı bir analiz süreci gerçekleştirilmiştir. Analiz yapılmasının en önemli nedeni, betimlemelerin ya da tanımlamaların açıklanmasıdır (Ekiz, 2003: 73). İçerik analizinde veriler derinlemesine çözümlenmeye çalışılır. Veriler derinlemesine çözümlenirken önceden belirgin olmayan boyutlar yani alt veya ana temalar ortaya çıkarılır. Görüşme formunda yer alan sorular, alan yazın taraması ve uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır.

Veri analizi sürecinin ilk aşamasında görüşmelerden elde edilen nitel veriler, bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Daha sonra görüşme formunda yer alan sorular doğrultusunda gruplandırılmaya çalışılmıştır. Elde edilen ham veriler satır satır okunarak içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda veriler, tekrar tekrar okunmuş ve alan uzmanlarından yardım alınmıştır. Alan yazından ve uzman görüşlerinden yararlanılarak önce kodlar belirlenmiş; daha sonra ise alt temalar ve ana temalar belirlenmiştir. Aşağıdaki tabloda elde edilen alt tema ve ana temalara ilişkin bilgiler verilmiştir:

Tablo 1: Öğretmenlerin piyano dersi alan öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin görüşlerinden yola çıkılarak oluşturulan ana tema ve alt temalar.

Ana Temalar

Alt Temalar

Dikkat toplama becerisi	<ol style="list-style-type: none">1. Sürekli Dikkat2. Seçici Dikkat3. Değişim Yok
Anlama becerisi	<ol style="list-style-type: none">1. Anlama Hızında Artış2. İlk Okumada Anlama3. Sebep-sonuç İlişkisi Kurma4. Değişim Yok
Dinleme becerileri	<ol style="list-style-type: none">1. Aktif Dinleme2. Derse Katılım
Öğrendiklerini yaşama aktarma	<ol style="list-style-type: none">1. İletişim Becerileri2. Diğer Derslere Katkı Sağlama4. Özgüven Artışı5. Sorumluluk
Motivasyon	<ol style="list-style-type: none">1. İçsel Motivasyon2. Dışsal Motivasyon
Görsel kavrama yeteneği	<ol style="list-style-type: none">1. Görsel Kavrama Hızı2. Görsel Algılama3. Betimleme

BÖLÜM 5

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde; Konya’da bulunan özel okullarda eğitim gören ilkokul öğrencilerinin almış olduğu piyano eğitiminin, akademik başarılarına etkisi olup olmadığına dair sınıf öğretmenlerinin görüşleri analiz edilmeye çalışılmıştır. Bulgular, çalışmanın kategorilerini oluşturan 6 ana tema başlığı altında incelenmiş ve görüşmelerden alınan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Ana temalara ait görüşler 6 başlık altında bulgularda sunulurken, öğretmen görüşleri alt temalar alt başlıkları altında düzenlenerek verilmiştir. Ana temalar ve ilgili alt temaların ardından bulgulara paralel bazı araştırmalara da yer verilip bulgularla ilgili yorumlar getirilmeye çalışılmıştır.

Görüşme yapılan 20 ilkokul öğretmenin sorulan sorulara verdikleri cevaplardan çıkarılan görüşleri ile ilgili bulgular sunulurken, öğretmenler Ö1, Ö2, ..., Ö20 şeklinde kodlanmıştır. Örneğin bu kodlamada Ö1, birinci öğretmen; Ö5, beşinci öğretmen; ve Ö20, yirminci öğretmeni göstermektedir.

Piyano dersi alan ilkokul öğrencilerinin akademik başarılarına ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi için öğretmenlere yönlendirilen soruların analizinde; alt temalara göre frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de, ana temalara göre frekans ve yüzde dağılımları ise Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğretmenlerin piyano dersi alan öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin alt temalara göre frekans ve yüzde dağılımı.

Alt Temalar	f	%
Sürekli dikkat	3	2.63
Seçici dikkat	11	9.64
Değişim yok	4	3.50
Anlama hızında artış	5	4.38
İlk okumada anlama	9	7.89
Sebep-sonuç ilişkisi kurma	1	0.87

Değişim yok	5	4.38
Aktif dinleme	9	7.89
Derse katılım	8	7.01
İletişim becerileri	3	2.63
Diğer derslere katılım	10	8.77
Özgüven artışı	3	2.63
Sorumluluk	3	2.63
İçsel motivasyon	15	13.15
Dışsal motivasyon	5	4.38
Görsel kavrama hızı	7	6.14
Görsel algılama	8	7.01
Betitleme	5	4.38
Toplam	114	100

Tablo 2’den de görüldüğü gibi en yüksek frekans içsel motivasyon alt temasında olup frekansı 15’dir. En düşük frekans ise 1 frekans ile sebep-sonuç ilişkisi kurma alt temasıdır.

Tablo 3: Öğretmenlerin piyano dersi alan öğrencilerin akademik başarılarına ilişkin ana temalara göre frekans ve yüzde dağılımı.

Ana Temalar	f	%
Dikkat toplama becerisi	18	15.78
Anlama becerisi	20	17.54
Dinleme becerileri	17	14.91
Öğrendiklerini yaşama aktarma	19	16.66
Motivasyon	20	17.54
Görsel kavrama yeteneği	20	17.54
Toplam	114	100

Tablo 3’ten de görüldüğü gibi en yüksek frekansa sahip bulunup, frekansları 20 olan 3 ana tema bulunmaktadır. Bu ana temalar; anlama becerisi, motivasyon ve

görsel kavrama yeteneği olurken, en düşük frekans ise 17 frekans ile ders ortamı (dinleme becerileri) ana temasıdır.

Aşağıda 6 ana temaya ait görüşler ve bu ana temalar altında da alt temalarla ilgili bulgular öğretmen görüşleri de verilerek sunulmuştur.

5.1. Ana Tema: “Dikkat Toplama Becerisi”

“*Dikkat toplama becerisi*” ana tema kategorisine yönelik bulgular, öğretmenlere sorulan “*Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin, derste dikkatlerini toplama becerileri hakkında ne düşünüyorsunuz?*” sorusuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, Ö9 ve Ö12 olmak üzere 2 öğretmenin verdiği cevaplar sonrasında bu kategori ve alt kategorilere ait görüş bulunamamıştır. Bu nedenle aşağıdaki alt temalarda görüşleri aktarılan 18 öğretmen bulunmaktadır.

“*Dikkat toplama becerisi*” ana temalı kategori altında “seçici dikkat”, “sürekli dikkat” ve “değişim yok” alt tema kategorileri bulunmuştur. Aşağıda bu alt temalar ve bunlara dönük cevap veren öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır.

5.1.1. Alt Tema: Sürekli Dikkat

Sürekli dikkat alt temasına yönelik cevapların Ö8, Ö13 ve Ö20 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö8, Ö13 ve Ö20 kodlu öğretmenlerin “sürekli dikkat” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö8 “*Genellikle piyano eğitimi alan öğrencilerimin dikkatleri daha kolay toplanıyor, yani dikkatli öğrenciler diyeyim. Bir tanesi dikkati dağınıktı, piyanoya başladıktan sonra o da dikkatini daha iyi toplamaya başladı.*”

Ö13 “*Piyano eğitimi alan bir öğrencim var dolayısıyla da sadece onun hakkındaki düşüncelerimi söyleyebilirim. Farklılıklar her zaman iyidir tabi ki. Öğrencimi farklı düşünmeye yönlendiriyor, farklı bir bakış açısı kazandırıyor. Ancak müzik çok farklı Türkçe çok farklı matematik çok farklı sosyal bilgiler çok farklı. O yüzden dersler arası ilişkilendirme değil ama genel pozisyonu derse aktifliği olarak değerlendirirsem, derse farklı bir bakış açısı kazandığı için, belli noktaları dikkat*

çekerek arkadaşlarına nazaran daha bir farklı açıyla değerlendiriyor. Değişik bakış açıları var.”

Ö20 “Dikkatleri daha iyi topladığı kanaatindeyim, çünkü piyano sese dayalı. Sese dayalı olunca ister istemez sınıftaki ses dikkat oranı daha yüksek oluyor. Diğer öğrencilere göre daha verimli olduğunu düşünüyorum.”

5.1.2. Alt Tema: Seçici Dikkat

Seçici dikkat alt temasına yönelik cevapların Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18 ve Ö19 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18 ve Ö19 kodlu öğretmenlerin “seçici dikkat” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö1 “Şimdi nota okuma şifreleme yöntemiyle gerçekleştiriliyor, öyle çalınan bir enstrüman. O yüzden notayı okudukça şifreleme yöntemini öğreniyor, derste de bilgileri şifrelemiş oluyorlar.”

Ö4 “Piyano dersi alan öğrenciler kendilerine güveniyorlar böylelikle daha çok dersi dinleyip derse katılım oranı yüksek oluyor. Söz alıp konuşmayı başarıyorlar, söz kendilerine gelmeden konuşmuyorlar.”

Ö5 “Dikkatlerini çok güzel topluyorlar. Zaten ikisi de, iki öğrencim gidiyor, piyano dersi almaya ikisi de zaten başarılı, dikkatlerini de güzel topluyorlar. Mutlaka piyano eğitiminin de katkısı vardır diyorum.”

Ö6 “Şimdi benim sınıfımda iki tane öğrencim var. Bu öğrencileri ben aldığımda piyano eğitimi görüyorlardı şu andaki dikkatlerini söyleyecek olursam eğer, piyanodan etkilendiklerini düşünerek söyleyecek olursam mükemmeller. Yani anında derse dikkatlerini toparlayabilirler, anında dersin içerisine girebilirler. Dağılma yok dikkatlerinde, gayet güzeller.”

Ö7 “Piyano alan öğrencim fazla yok sınıfta ama gözlemlediğim kadarıyla onlar dersi daha dikkatli dinliyorlar, ondan sonra algulamaları daha kuvvetli. Çabuk kavriyorlar yani o aldıkları yetenekle ilgili bir şey ama onu bize hissettiriyorlar. Piyano çalmada da başarılılar dinledim onları ben. Konserlerine gittim, yani bir de

derste ki durumları ile kıyasladım, derste nasıllar, orada nasıllar. Hakikaten farklı olduklarını gördüm.”

Ö10 *“Daha dikkatli olduklarına inanıyorum piyano giden öğrencimden biri çok hareketli ama buna rağmen dikkati toplamada daha iyiler.”*

Ö14 *“Bunu iki aşamada değerlendirmek lazım. Piyano almadan önce nasıldı? Aldıktan sonra nasıldı? Dikkat toplamada etkisi olduğunu düşünüyorum. Önceden daha dağınıktı, bunun olumlu etkisi olduğunu gözlemliyorum.”*

Ö16 *“Zaman zaman dikkatleri dağılsa da yine dikkati dağınık gibi gözükseler de, konuyu öğrenen ve başarılı olan çocuklar o konuda. Yani dikkati dağınık zannedersiniz ama bir bakarsınız ki o konu hakkında dönüp soru sorulduğunda cevap verebiliyorlar. Zeki çocuklar, akademik durumları iyi.”*

Ö17 *“Matematik ve müzik dersinde başarılı olan öğrencilerin diğer derslere çok olumlu katkıları var. Tabi ki bu sadece piyanoyla sınırlı kalmıyorum ama diğer müzik aletleriyle ilgilenen veya sporun değişik dallarıyla ilgilenen çocuklarda dikkat toplamada başarıda, akademik başarı da, sosyal başarıda çok önemli etkileri var. Özel okul olmamız bizim için büyük bir şans diye düşünüyorum çünkü devlet okullarında bu şansı çok yakalayamıyorduk. Ama buradaki çocuklar her yönüyle dört dörtlük yetişiyorlar, o yüzden bizim işimiz daha çok kolaylaşıyor.”*

Ö18 *“Çok dikkatli öğrencidir, her dersimde gayet dikkatli. Sorduğum sorulara gayet mantıklı cevap verir.”*

Ö19 *“Müzik çalan bir öğrenci, müzik, resim yapan bir öğrenci genellikle daha dikkatli, çünkü yoğunlaşıyorlar. Resim yapsa resme yoğunlaşır, müzik yapsa müziğe yoğunlaşır. Her zaman da söylerim yani bir insan bir müzik aleti çalmalı, bir resim yapmalı çocuklara bunu özellikle vurgularım.”*

5.1.3. Alt Tema: Değişim Yok

“Değişim yok” alt temasına yönelik cevapların Ö2, Ö3, Ö11 ve Ö12 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö2, Ö3, Ö11 ve Ö12 kodlu öğretmenlerin “değişim yok” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö2 “Şimdi benim sınıfımda birkaç tane böyle eğitim alan öğrenciler var ama şimdi bu çocuklar genelde zaten iyi. İyi çocuklar, iyi öğrenciler, alt yapıları da iyi öğrenciler olduğu için buna piyanonun ne kadar katkısı olduğu, olmuştur mutlaka. Mutlaka olmuştur ama ben buna önceki ve sonraki diye değerlendirecek olursam önceden de iyi öğrenciler oldukları için diğer öğrencilere göre alt yapı donanım aklını doğru kullanma sözel ifadesini doğru kullanma alanında yetenekli öğrenciler oldukları için buna ben piyanonun katkısı şu kadar olmuştur diye bir ölçü veremiyorum. Yani hani veremiyorum derken de bencilce mi söylemiş olurum onu da bilemem ama iyi çocuklar olduğu için ben arada ne kadar bariz fark olduğuna çok dikkat etmedim. Çünkü piyanodan önce böyleydiler de sonra değiştiler diye net bir cümle kullanamıyorum. Dediğim gibi nedeni de gerçekten alt yapıları iyi çocuklar oldukları için bundan kaynaklanıyor.”

Ö3 “Çok fazla etkili olmuyor. Yani çocuk dikkatliyse bu dikkatli bir şekilde devam ediyor, dikkati dağınık bir çocuksa yine devam ediyor. Benim gözlemim böyle.”

Ö11 “Bende bir tane çocuk var piyano eğitimi alan, anne baba sayısalci matematik öğretmeni ikisi de, öğrencimde sayısalci fakat çok dağınık bir öğrenci. Piyano eğitimi alıyor ama dağınık, çok dikkatli değil, fakat sayısalda çok daha iyi.”

Ö12 “Piyanoyla ilgili değil de biraz bu öğrencimin derste dikkati dağınık, onunla ilgili olmayabilir. Dikkati dağınık biraz zor toparlıyorum.”

Yukarıda dikkat toplama becerisi başlıklı ana tema ile ilgili olarak sürekli dikkat, seçici dikkat ve dikkatte değişim yok alt temaları üzerine aktarılan öğretmen görüşlerine göre piyano eğitimi alan öğrencilerin bir konu üzerinde dikkatlerini toplamada oldukça iyi oldukları, farklı düşünce yapıları ve bakış açılarına sahip oldukları ve etkinliklerde daha verimli oldukları görülmektedir. Ayrıca, piyano eğitimi alan öğrencilerin algılamalarının daha kuvvetli olduğu, dikkatlerini toplarken konular arasında şifreleme yaparak yeni kavramları öğrendikleri, konuları öğrenirken dikkatlerinin dağılmadığı ve ders esnasında söz alarak konuşup soru sordukları belirtilmektedir. Özeldede piyano eğitimi almanın ve genelde de müzik ve resim ile

uğraşanların derslere daha fazla yoğunlaşabildikleri de öğretmenler tarafından ifade edilmektedir.

Bu çalışmanın bulguları ile paralellik gösteren Kurtuldu'nun (2012) yaptığı araştırmada da uyarıcı işaretler kullanmanın piyano eğitiminde dikkatin toplanmasına önemli ölçüde katkı koyduğu belirtilmiştir. Ayrıca bu araştırmanın sonuçlarına göre matematik dersinde müziğin kullanılmasının anlamayı artırıp kalıcılaştırmaya katkı koyarak başarıyı artırması da bu çalışmanın yukarıda aktarılan bulguları ile paralellik göstermektedir. Denilebilir ki piyano eğitimi farkına varmadan ve kolaylıkla öğrencilerin anlama ve öğrenmelerini sağlamakta, öğrenilenlerin kalıcılığına katkı koymakta, ayrıca zorlandıkları derslere karşı tutumlarının da olumlu şekilde değiştirebilmektedir. Buradan hareketle, piyano eğitiminde olduğu kadar, diğer tüm eğitimsel aktivitelerde de öğrenmenin başlangıç noktasının dikkat olduğu vurgulanmakta olduğundan, piyano eğitimi alan öğrencilerde de dikkat toplama becerisi gelişmiş olması nedeniyle, piyano eğitimi ile dikkati toplama becerilerinin birbirini etkileyen döngüsel bir süreç olduğu söylenebilir. Araştırmalar, müzik sayesinde öğrenmenin daha kolay ve daha eğlenceli hale geldiğini, çocuklara algılama, tekrarlama, dinleme becerisi kazandırdığını ve dikkati bir noktada yoğunlaştırmaya ve dikkat sürelerinin uzamasını sağladığını göstermektedir (Genç, 2001; Uysal, 2006; Gültek, 2002 akt. Modiri, 2010: 508).

Genel bir sonuç olarak da denilebilir ki daha önce yapılan araştırmalarla paralel olarak, bu araştırmanın tüm bulguları da müziğin ve piyano eğitiminin eğitimsel işlevi ve etkileri olumlu sonuçlar üretmektedir.

5.2. Ana Tema: “Anlama Becerisi”

“Anlama becerisi” ana tema kategorisine yönelik bulgular, öğretmenlere sorulan “Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin, ilk okumada anlama becerileri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Aşağıdaki alt temalarda görüşleri aktarılan 20 öğretmen bulunmaktadır.

“Anlama becerisi” ana temalikatategori altında “anlama hızında artış”, “ilk okumada anlama”, “sebeup sonuç ilişkisi kurma” ve “değişim yok” alt tema kategorileri bulunmuştur. Aşağıda bu alt temalar ve bunlara dönük cevap veren öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır.

5.2.1. Alt Tema: Anlama Hızında Artış

“Anlama hızında artış” alt temasına yönelik cevapların Ö1, Ö7, Ö16, Ö17 ve Ö19 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö1, Ö7, Ö16, Ö17 ve Ö19 kodlu öğretmenlerin “Anlama hızında artış” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö1 “Zaten piyano eğitimi alan öğrencim okuma yazma bilerek gelen bir çocuk, öğrenerek gelen bir çocuk. Bu onu öne itiyor her defasında yani kitap okuma becerisi çok gelişmiş bir çocuk bizim için. Piyano eğitimi de alarak daha çok karakterize ediyor. Karikatürist temasına bürünüyor. Esprili bir hale getirmeye çalışıyor. Bunun faydasını gördüm.”

Ö7 “Çok çabuk kavriyorlar. Hemen yani kimler anladı diye sorduğumda onların parmağını önce görüyorum mesela yani onlar çok çabuk anlıyor anlatırken de sakın sakın böyle ortaya çıkmadan kendi de fazla ben ben demiyor. Anladığını hemen ifade ediyor, çok çabuk anlıyorlar.”

Ö16 “Sesleri verirken biz ilk okumaya geçtiğimizde, o çocuklarımız hemen o sesi alır. Sese verdiğimiz ikinci bir sesle birleştirir ve okuma düzeylerini hemen hızla ilerletmeye çalışan yani görüp uygulayan ve başarılı olan çocuklardır.”

Ö17 “Yani şöyle söylemek istiyorum, şimdi devlet okullarında piyanoyla ilgilenen öğrencilerimiz hiç olmadı. Şimdi özel okulda da sadece demin de belirttiğim gibi piyano değil de tüm müzik aletleriyle ya da sporun değişik dallarıyla ilgilendikleri için okuduğunu anlama hızları, bizim devlet okulunda okuttuğumuz öğrencilere göre daha hızlı, daha çabuk kavriyorlar. Örneğin ben birinci sınıfta uyguladığım bir çalışma sistemi var. Değişik metinler hazırlayıp o metinlerle ilgili anlayıp anlamadıklarını öğrenmek adına resim, görseller koyduk. İşte kırmızı elbiseli kız şeklinde bahsettiysek, onu metnin bitiminden sonra kırmızıya boyayabiliyorsa o metni anladığını tespit edebiliyoruz. Hani bu yönüyle çocukların hepsinde aynı

başarıyı yakaladık ama piyano çalan ya da çalmayan diye bu konuda ayırım yapmayı şu anda hani uygun bulamayacağım kendi şu anda okuttuğum sınıf için. Ama tabi ki demin de bahsettiğim gibi olumlu katkıları her zaman için ifade ediyoruz, gözlemliyoruz.”

Ö19 “Daha hızlı, daha hızlı algılıyorlar. Zaten müzikte bir şey, ben zaten müzik dersine girerken notaları da verirdim. Hece do re mi fa sol çocuk her sesi görüyordu orada daha hızlı okuyordu.”

5.2.2. Alt Tema: İlk Okumada Anlama

“İlk okumada anlama” alt temasına yönelik cevapların Ö4, Ö5, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö15, Ö18 ve Ö20 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö4, Ö5, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö15, Ö18 ve Ö20 kodlu öğretmenlerin “İlk okumada anlama” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö4 “Seçici düşünüyorlar. Orada pek hissetmiyorum da zaten başarılı çocuklar. Herhalde anlamalarına da etkilidir, bilmiyorum. Başarılı çocuklar ilk okumada anlayabiliyorlar.”

Ö5 “İkisi de çok güzel okuduğunu anlayabiliyor, anlatabiliyor, onun da katkısı vardır mutlaka.”

Ö8 “Çok güzel. Ben şu öğrencilerin zaten çok başarılı öğrenciler zaten size söylediklerim. Anlamaları gayet özel. Anlama ve algılamada hiçbir sıkıntıları yok. Notayı görüp çalmanın etkisi vardır. Algılama da anlama da gayet güzel.”

Ö10 “Bizim çocuklarımız daha önce öğreniyor okuma yazmayı, tabi ki mutlaka bir farklılıkları diğer çocuklara göre olmalı. Çünkü ekstra bir yeteneklerinin daha olduğunu düşünüyorum. Piyano çalabiliyorsa kulağı iyidir, gözü de iyi olmalı algılaması da mutlaka etkileyecektir olumlu yönde.”

Ö12 “Tabi ki ilk okumada bayağı güzel bir anlaması var. Okuması zaten çok güzel, anlatımı da güzel, bir sorun yok.”

Ö15 “Piyano eğitimini almaya ikinci sınıfta başladı birinci sınıfta almıyordu. Tiyatral yeteneği çok fazla zaten, seslendirme yeteneği de çok fazla, piyanoya da çok başarılı başladı bu sene. İlk okuma ve yazma meselesinde de çok kolaylık yaşadı, çünkü anasınıfı eğitimi almış bir öğrencimdi. İlk okumada anlama düzeyi çok yüksek. Okuma anlama sınavlarını da tam yapıyor zaten, ilk okuduğu metni de çok rahat anlıyor.”

Ö18 “Şimdi öğrencim hakkında konuşursam geçen yıl birinci sınıftayken bir defa anlatmada anlardı sesi alırdı, diğer ikinci bir sesi aldığı zaman ikisini hemen birbirlerine birleştirir, mukayese eder ve yeni sözcükler, cümleler kurardı. Bir metni ilk okuduğunda anlar, çok güzel anlar. Bir defa okumakla anlıyor ve çok akıcı okur, anlamlı okur.”

Ö20 “Mesela bu kızım zaten çok fazla okumaz, piyano eğitimi alan kızım bir kere okudu mu yeterlidir. Yani şimdi problem çözeriz çözmeden kalkar sonucu yazıp çıkarır. Ya kızım niye böyle yapıyorsun? Öğretmenim diğerlerini çözdüm. Nerede çözdün? Kafada çözdüm. Ben de genelde yani işlem yaparak çözün diyorum, ama o kafadan çözüyor öyle bir özellik var. Biraz daha anlama-yorumlama yetenekleri daha iyi diye düşünüyorum.”

5.2.3. Alt Tema: Sebep-Sonuç İlişkisi

“Sebep-sonuç ilişkisi kurma” alt temasına yönelik cevabın Ö11 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö11 kodlu öğretmenin “sebep-sonuç ilişkisi kurma” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö11 “Daha seri düşünemiyor ama olayları birbirine iyi bağlıyor. Sebep-sonuç ilişkilerini, yardımcı olma şeyleri, çok iyi. Destekleyici duyguları olan kelimeleri çok iyi ayırt ediyor. Bir de yardımcı fikri ve ana fikri çok çabuk buluyor, o kesin.”

5.2.4. Alt Tema: Değişim Yok

“Değişim yok” alt temasına yönelik cevapların Ö2, Ö3, Ö6, Ö13 ve Ö14 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö2, Ö3, Ö6, Ö13 ve Ö14 kodlu öğretmenlerin “Değişim yok” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö2 “Yani şimdi ilk okumada dediğim gibi yine piyano eğitimi alan öğrencim, eğer isim vermemde sakınca yoksa tekrar aynı cümleleri kullanmış gibi oluyorum ama iyi bir öğrenci olduğu için, hatta başka etkinliklere de katıldı piyano eğitimi alan öğrencim, iyi bir öğrenci olduğu için okumada yazmada da bir sıkıntı olmadı. İlk okuyan öğrencilerim arasındaydı benim ama piyano eğitimi alan öğrencim iki senedir alıyor bu eğitimi, yani sosyal yönden piyano eğitimi alan öğrencime katkıları çok oldu. Dediğim gibi kendini ifade etme, özgüven geliştirme ilk belki birinci sınıfta veya ikinci sınıfta arkadaşları arasında söyleyeceği cümlelerde çekinceleri olup da çok rahat ifade edemediyse sonraki yıllarda hem belli bir yaşa gelmenin olgunluğu, beyin ve bedenin gelişmesi hem de bu başka bir etkinliğe katılmasının mutlaka katkısı olmuştur.”

Ö3 “Anlama, ben burada piyano eğitimi alan öğrencim ilgili konuşayım o zaman. Zaten anlaması yüksek olan ve farkındalığı yüksek olan bir çocuk. Bu eğitimden sonra çok daha farklı bir durum göremedim ben, aynı piyano eğitimi alan öğrencim.”

Ö6 “Bu soruna çok net cevap veremem ben çünkü biz daha yeni okumayı söktük, yani cümleleri daha ilk anlamda, ilk okudukları anda kavrama becerileri daha henüz gelişmedi. İkinci kez okuduklarında ancak gelişebiliyor. Ama şunu söyleyebilirim hem yazıları çok düzgündür ikisinin de hem aşağı yukarı ilk okuyanlardan ikisi de.”

Ö13 “İlk okumada anlama becerisi genel olarak gerçekleşiyor ama çok detaylı sorular sorduğum zaman bazı noktaları kaçırmış oluyor. O yüzden bir değil birçok defa okuma yapması gerektiğini söylüyorum.”

Ö14 “Bu konuda çok özel bir gözlem yapmadım ben. Sadece kendi verdiklerimle ne kadar ilerlediğini gördüm. Dikkatin daha toparlanmasında evet faydası var ama bu çocuğun yapısıyla da alakalı bir şey evet. Paragraf sorularında bu anlamadır bence. Anlamadır yani yüzde elli etkisi olabilir ama yüzde elli tamamen, direkt piyano çaldıktan sonra evet metni çok iyi anlayacaktır değil bence.”

Piyano eğitimi alan öğrencilerin anlama becerisi hakkında öğretmen görüşleri incelendiğinde, piyano eğitimi alan öğrencilerin almayanlara kıyasla daha hızlı anlama becerileri geliştirdikleri görülmektedir. Bunun nedeninin piyano eğitimi alan öğrencilerde kulak ve ses eğitiminin ortaya çıkarmış olabileceği dikkat, konsantrasyon ve bunun sonucunda da anlama düzeyinin artması olduğu söylenebilir. Yukarıdaki dikkat toplama becerisi ana temasında da belirtildiği üzere Kurtuldu (2012) yaptığı çalışma sonucunda piyano eğitiminin dikkati artırdığını belirtmişti. Bu dikkat artımının özellikle piyano eğitimi alan öğrencilerin notayı görüp çalma becerisi geliştirirken bunun yüksek düzeyli bir dikkat gerektirmesinden kaynaklandığı söylenebilir. Öğretmenlerin verdiği görüşlerden de bu özelliğin öne çıkarıldığı, ayrıca gerek konuları algılamının gerekse anlamının güçlenmesinin piyano eğitiminin kazandırdığı kazanımlar olduğunun düşünüldüğü anlaşılmaktadır. Öğretmenler piyano eğitimi alan öğrencilerin kulak ve göz duyularının gelişmiş olmasının bir neticesi olarak bu öğrencilerin okumalarının da anlatımlarının da geliştiğini, ilk okudukları bir metni çok rahatlıkla anlayabildiklerini, okumalarının oldukça akıcı ve anlamlı olduğunu, ilaveten zihinden problem çözme yeteneklerinin de oldukça geliştiğini belirtmektedirler. Bu çalışmanın bulgularına paralel olarak, müzikteki ritim ve melodinin öğrenilen bilginin anlaşılmasına ve bellekte kalmasına büyük bir katkı yaptığı (Eliason ve Jenkins, 2003; Kaplan, 2006 akt. Akgül ve Öztosun, 2008; Öztosun, 2002), müzik yapmanın ve hatta sadece müzik dinleyerek edilgen olarak bile müzikle ilgilenmenin akademik başarıyı artırdığı söylenmektedir (Eskioğlu, 2003 akt. Yılmaz ve Sığırtmaç, 2006: 53). Notalar arasında geçiş yapmanın, notayı görüp piyanoda çalmanın büyük bir dikkat istediği, bunun da öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin olaylar ve konular arasında bağlantı kurma becerilerini etkilediği belirtilmektedir.

5.3. Ana Tema: “Dinleme Becerileri”

“Dinleme Becerileri” ana tema kategorisine yönelik bulgular, öğretmenlere sorulan “Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin dersi aktif dinlemesi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, Ö12, Ö13 ve Ö14 olmak üzere 3 öğretmenin

verdiği cevaplar sonrasında bu kategori ve alt kategorilere ait görüş bulunamamıştır. Bu nedenle aşağıdaki alt temalarda görüşleri aktarılan 17 öğretmen bulunmaktadır.

“*Dinleme Becerileri*” ana temalıkategori altında “aktif dinleme” ve “derse katılım” alt tema kategorileri bulunmuştur. Aşağıda bu alt temalar ve bunlara dönük cevap veren öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır.

5.3.1. Alt Tema: Aktif Dinleme

“Aktif dinleme” alt temasına yönelik cevapların Ö1, Ö2, Ö7, Ö8, Ö11, Ö15, Ö18, Ö19 ve Ö20 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö1, Ö2, Ö7, Ö8, Ö11, Ö15, Ö18, Ö19 ve Ö20 kodlu öğretmenlerin “Aktif dinleme” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö1 “*Şimdi iki işi sanki bir arada yapıyorlar diye düşünüyorum ben. Devamlı sol lob çalıştığı için, mesela çok önden hızlı gittiği zaman ona ek çalışmalar verebiliyoruz veyahut da kendi kitabını okuyabiliyor. Hatta iki işi bir arada yapabiliyor. Diyor işte “ öğretmenim ben kitap okuyorum aynı zamanda takip ediyorum”. Yani bu çocuk zeki olduğu için arkadaşlarından da önde oluyor bu seferde biz devamlı izin veriyoruz sınıfta da. Hani ne yapmak istediğini ona göre belirliyoruz bir anlamda. Özel öğrenci oluyor.”*

Ö2 “*Harika. Bir tek kelimeyi dahi kaçırmaz piyano eğitimi alan öğrencim. Çok dikkatli yalnız şöyle, sene başında hani bir iki üç aylık tatile giriyoruz ya, o tatilde çocuklar biraz kontrol dışı oluyorlar, serbest kalıyorlar. Döndüklerinde sınıf kurallarını oturtuncaya kadar bir takım kopukluklar oluyor. Yani sus, dikkatli dinle vs. gibi, bu her çocukta olduğu gibi piyano eğitimi alan öğrencimde de oluyor zaman zaman ki öyle bir şey olduğunda mesela ben velisini çağırıyorum işte örnek vereyim piyano eğitimi alan öğrencim çok dikkatli dinlemiyor veya çok konuşuyor gibilerinden ama o belirli bir toparlanma sürecinden sonra ağzımdan çıkan her kelimeyi çok dikkatli algılar. Hatta ben bazen hatalar yaparım, özellikle bilerek hatalar yaparım, anında toparlar. Yani dikkat ediyor mu etmiyor mu diye, örnek vereyim işte beş kere altı otuz değil mi, beş kere altı otuz beş elde var beş derim,*

“Hayır öğretmenim beş kere altı otuz yapar, elde var üç” şeklinde diye yani dersi dikkatli dinler.”

Ö7 “İşte az önceki şey gibi yukardaki dikkat gibi. Aktif dinliyor da tabi sırası geldiğinde öyle her şeye ben ben diye katılmıyor yani yeri geldikçe ilgili konularda katılıyor derse. Yani sanki o piyanoyu, piyano ona bir olgunluk, yaşından büyük bir olgunluk veriyor, onu ben hissettim yani.”

Ö8 “Dersi çok aktif dinlerler, sorulara gayet güzel cevap verirler. Dinlediği konuyla ilgili sorular da sorarlar.”

Ö11 “Benim öğrencim aktif dinlemede iyi fakat, dikkat dağınıklığı oluyor zaman zaman. Öğrencim için konuşuyorum yani eğitim alan o olduğu için. Bazen hülyalara d alıyor. İlgisini çekmediği zaman, ben onun ilgisini çekmediğim zaman dikkati dağılıyor.”

Ö15 “Odak noktasında bir problem yaşamadığımız için onun ders dinleme süresi çok fazla. Normal yaşlılarından çok daha fazla. Mesela normal yaşlıları on beş dakikadan sonra koparken, benim öğrencim beni yaklaşık otuz-otuz beş dakika dinleyebiliyor.”

Ö18 “Dersi aktif olarak çok güzel dinler, sorduğum sorulara da hemen anında cevabını verir. Ders boyunca aslında ikinci sınıf öğrencisinin dikkat seviyesi on beş dakikadır ya da on dakikadır. Ancak bu öğrencim dersi sonuna kadar gayet dikkatli dinler.”

Ö19 “Daha güzel, çünkü kulakları daha iyi. Kulağı iyi olmayanın müziği de iyi olmuyor. Dersi de daha iyi dinliyorlar.”

Ö20 “Aktif dinliyorlar, onda da bir sıkıntımız yok yani. Bilmiyorum ben de şu kanaattayım, eğitimin yanında çocukların zaten hepsinin biraz sosyal ya da sanat etkinliğine gitmesi”.

5.3.2. Alt Tema: Derse Katılım

“Derse katılım” alt temasına yönelik cevapların Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö16 ve Ö17 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö16 ve Ö17 kodlu öğretmenlerin ““Derse katılım” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö3 *“Birebir eğitim olsa belki değerlendirme yapabilirim ama biz toplu eğitim yapıyoruz ben sınıfa konuşuyorum. Söz alıp konuştuğu oluyor piyano eğitimi alan öğrencim ama daldığı da oluyor. Dalıyor direkt ismiyle hitap ettiğimde bana bakar ve derse katılır ama hem dinler hem dikkati dağılır. Farklı bir çocuk piyano eğitimi alan öğrencim.”*

Ö4 *“Derse katılıyor, aktif söz alıyor. Duygusunu düşüncesini tam ifade edebiliyor.”*

Ö5 *“Aktif katılım sağlıyorlar ama bu zaman zaman değişiyor hani o piyanodan olabildiğini, ya da olmadığını bilemiyorum. Bazen dağılıyor dikkati, onun zararı ya da faydası olduğu hakkında bir bilgim yok.”*

Ö6 *“Derste gayet iyiler onlar. Herhangi bir konu hakkında rahatça parmaklarını kaldırıp düşüncelerini anlatabilirler.”*

Ö9 *“Dikkatlerini daha yoğun olduğu ya da daha uzun süre dikkat edebiliyorlar. Katılımları benim sınıftaki piyano çalan öğrenciler için yani belki kişilik yapısı ama derse katılımları iyi. Yani yeteri kadar söz alabiliyorlar, çok fazla gevezeliğe kaymadan ya da hep ben hep ben değil, yeteri kadar derse katılıyorlar yani ölçüyü biliyorlar.”*

Ö10 *“Aktif katılım sağlıyorlar, yani çok özellikle biri çok aktif diğeri daha önce de ifade etmiştim ailevi birtakım değişik ortamda büyüdüğü için, yaşadığı ortam etkilediği için. Ama burada o da kendini daha iyi ifade edebiliyor, enstrümanıya. Mesela o öğrencimin sesini duyan yoktur bizde ama çaldığı enstrümanın sesini duyuyorlar. Normalde evdeyken daha sesliymiş, konuşuyormuş. Ama biz okuma yaparken ben sürekli öğrencime sesini yükseltiyordum çünkü çok sessiz okuyor. Bu kulak yapısıyla ilgili olabilir mi onu da bilmiyorum yani böyle bir sıkıntımız vardı, yeni yeni aşmaya çalışıyoruz bu konuyu yani piyanonun etkisi, var mı bilmiyorum ama aşmaya çalışıyoruz. Biraz kendini ifade etmesine evde olanak*

sağlanmamış sanki hereyi birileri yapmış, çocuk kendini orada ifade edemiyor belki ama piyanoyu başkası değil kendisi çalacak. Bence iyi olmuş bu yolla kendini ifade edebilmesi çok güzel bir şey.”

Ö16 *“Çok güzel derse katılırlar, çok güzel drama yaparlar, dersi canlandırırklar o çocuklar, hemen elimin altındadırlar gerçekten şimdi doğruyu söylemek lazım.”*

Ö17 *“Oldukça aktif, mesela şu anda bir öğrencim var benim piyano çalıyor, fakat derste nasıl söyleyeyim pire gibi. Yerinde duramaz, kabına sığamaz. Bildiğini söylememek için hani biraz önce daha çok kuralcı desek de kuralların dışına taşmamak adına çok zor tutan çocuklar oluyorlar. Bu da özgüven fazlalığından kaynaklanıyor. Bu da işte demin dediğim gibi işte piyano çalmanın bir artısıdır muhtemelen.”*

Neredeyse tüm görüş veren öğretmenlerin, piyano eğitimi alan öğrencilerin dinleme becerileri konusundaki ortak görüşleri, bu öğrencilerin derste anlatılan bir tek kelimeyi bile kaçırmadıkları, dersleri aktif bir şekilde dinledikleri ve aynı anda iki iş birden yapabildikleri üzerinedir. Derslere o kadar etkin ve aktif katılırlar ki öğretmenlerin verdikleri bilgiye göre, ders esnasında zaman zaman yapılan bir hatayı dahi anında fark edebiliyorlar. Ancak buna karşın olgun bir insan gibi davranarak uyarı yapabiliyor, her bildiklerine atılıp kapılmayıp, kendilerine söz verildiği zaman ve uygun bir şekilde cevap veriyorlar. Düşündüklerini rahatça söylüyorlar. Ancak konular ilgilerini çekmediğinde derin hüyalara dalabiliyorlar. Bu öğrencilerin bir tek kelimeyi bile kaçırmamalarının nedeni özellikle nota eğitiminden geçmiş olmaları hasebiyle bir tek notanın bile yanlış çalınması piyanoda çalınan melodinin olumsuz etkileneceğinin bilinciyle kazandıkları disiplin olabileceği düşünülmektedir. Bundan ötürü de yapılan en ufak bir hatayı dahi fark ediyor olabilirler. Ayrıca derslerde etkinlik yapıldığı zaman, hele de müzik veya ritim temelli etkinliklerle öğrenme ortamları yaratıldığında hemen hemen tüm öğrencilerin aktif dinlemeyle derslere katıldıkları gözleniyor olmasına karşın piyano eğitimi alan öğrencilerin derse katılımları ve aktive olmaları inanılmaz büyük bir artış göstermekte, yaratıcılıklarını ortaya koymakta, düşündüklerini herkesle paylaşma konusunda olağanüstü bir

dinamizm göstermektedirler. Yapılan bir çalışmada, ilköğretim matematik dersindeki çarpma işlemini ve alt kazanımlarını (10 ile, 100 ile, sıfırla, iki basamak bir basamakla, eldeli çarpma vb.) temel alan problem çözme aşamalarının, müzik yoluyla öğretilmesinin ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin derse katılım, aktif dinleme, başarı, tutum, kalıcılık ve onlardan alınan yansıtıcı günlüklerle de derse yönelik görüşlerindeki etkisinin araştırılmıştır (Yağışan vd. 2014: 21). 8 hafta 16 ders süren uygulama sonunda deney grubu öğrencilerinin derse katılımlarının ve dersleri aktif dilemelerinin oldukça yüksek olduğu, çarpma işlemini, altkazanımlarını ve bununla ilgili problemleri kolaylıkla çözme, yaratıcı düşünebilme ve farklı çözüm yolları yaratma konusunda, geleneksel öğretimin yapıldığı kontrol grubu öğrencilerine göre başarı ve kalıcılıklarında anlamlı şekilde farklılıklar olduğu saptanmıştır. Bu çalışmanın piyano eğitimi alan öğrenciler ile yapılmamış olması ve okuldaki derslerin müzik yoluyla öğretilerek geleneksel eğitimle deney grubu arasındaki farkın deney grubu lehine görülmesi, piyano eğitimi alan öğrencilerde de bu farkın oluşmuş olabileceği düşüncesini ortaya koymaktadır.

5.4. Ana Tema: “Öğrendiklerini Yaşama Aktarma”

“Öğrendiklerini yaşama aktarma” ana tema kategorisine yönelik bulgular, öğretmenlere sorulan “Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin öğrendiklerini yaşantısına katma becerisi sizce nasıldır?” sorusuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, Ö6 kodlu 1 öğretmenin verdiği cevap sonrasında bu kategori ve alt kategorilere ait görüş bulunamamıştır. Bu nedenle aşağıdaki alt temalarda görüşleri aktarılan 19 öğretmen bulunmaktadır.

“Öğrendiklerini yaşama aktarma” ana temalıkategori altında “iletişim becerileri”, “diğer derslere katkı sağlama”, “özgüven artışı”, “sorumluluk” alt tema kategorileri bulunmuştur. Aşağıda bu alt temalar ve bunlara dönük cevap veren öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır.

5.4.1. Alt Tema: İletişim Becerileri

“İletişim becerileri” alt temasına yönelik cevapların Ö7, Ö12, Ö19 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö7, Ö12, Ö19 kodlu öğretmenlerin “İletişim becerileri” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö7 “Şimdi piyanoyla ilgili okulumuzda bizim öyle bir şey olsa, piyano kursları, piyano eğitimi olsa, o öğrendiklerini yani burada da yapacaklar. Evlerinde çalışıyorlar. Pek yaşantıyı okulda katamıyoruz. Evlerinde devamlı piyanosu olan çocuklar katıyor. Piyano çalan öğrencilerin müzik dersinde de derse katılmaları güzel bir şey olur aslında. Yani onların farklı oldukları belli kalkıp da bildiği bir parçayı derste çalsa, diğer arkadaşlarını da etkilemiş olur, örnek olmuş olur onlara.”

Ö12 “Öğrendiklerini mutlaka yaşantısına katıyor tabi ki bunu görüyoruz. Müziğe karşı ilgisi daha çok fazla. Bu piyano eğitimini zaten annesi aldırıyor, dışardan alıyor. Bunun faydaları tabi ki okulda da görülüyor. Yani arkadaşlarıyla iletişimi olsun müzikle ilgili bilgileri olsun bizimle paylaşıyor.”

Ö19 “Her zaman, bir piyano olarak demiyorum ben de bir müzik aleti çalan öğrenci olarak her zaman başarılılar. Daha başarılılar, daha insancıklar, daha sosyaller. Derste değil, şu anda sınıfta piyano, keman çalan var, hiçbir sorun yaşamadım hem arkadaşlarıyla hem bizimle. Dersleri de yüksek, özgüvenleri de yüksek. Ama onu zaman zaman vurgulamak lazım çocuklara. Ben götürürüm bir öğretmenle tanıştırtırken bu öğrencimiz işte müzik aleti çalıyor falan. Onu onure ettiğin zaman onun üzerine daha çok gidiyor. Ya çocuk fark edilmeli yani, onu fark ettiğin zaman o zaman daha başarılı oluyor. Derste öğrendiğini yaşantısına katarken her zaman başarılı oluyor.”

5.4.2. Alt Tema: Diğer Derslere Katkı Sağlama

“Diğer derslere katkı sağlama” alt temasına yönelik cevapların Ö3, Ö5, Ö8, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17 ve Ö18 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö3, Ö5, Ö8, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17, Ö18 kodlu öğretmenlerin “Diğer derslere katkı sağlama” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö3 “Burada ben böyle bir katılım görmedim. Mesela öğrendiğini yaşantısına müzik dersinde belki katabilir. Ama ben de genelde matematik ve Türkçe de müzik dili kullanarak dikkat toplarım. O zaman piyano eğitimi alan öğrencim çok mutlu oluyor, hemen balıklama derse atlıyor zaten. İlgisi belki bundan kaynaklanıyor olabilir.”

Ö5 “Öğrendiklerini tabi ki yaşantısına katıyorlar. Çünkü oradaki aldıkları eğitim onlara farklı düşünceler, farklı beceriler kazandırıyor.”

Ö8 “O konuda da başarılılar, öğrendiği bilgileri başka yerde de kullanabiliyorlar.”

Ö9 “Öğrendikleriyle, öğrendiklerini yaşama aktarabiliyorlar ya da yaşamdan edindiklerini konularımızla örneklendirebiliyorlar, bağdaştırabiliyorlar, öyle oldukça konular daha gerçekçi oluyor, daha kalıcı. Tabi ki hayatla ilişkilendirilerek öğrenildiği için daha kalıcı oluyor. Öyle olunca daha da çabılıyor öğrenci, öğrenme daha kolay oluyor.”

Ö11 “Benim öğrencim ilginç, yani piyano çalıyor ama sınıfta onun piyano çaldığını önceden çok az kişi biliyordu. Normal yaşantısında o sıradan bir olaymış gibi davranıyor, yani çok öyle öne çıkarmıyor. Getirip onu kullanmıyor veyahut paylaşmıyor da yani. Sadece yapılması gereken bir şeymiş gibi bir olay içinde. Piyano çalan öğrenci sporda da aktif oluyor mesela, koordine var onun içinde.”

Ö13 “Bunu becerebiliyor gerçekten mesela Türkçe de öğrendiğimiz ünsüz yumuşamasını sosyal bilgiler konusunda herhangi bir şey yazarken defterine burada “Öğretmenim ünsüz yaşaması var!” diyebiliyor. Ya da “cisim” Fen Bilimleri konusu “cisme” oluyor oradaki i düşüyor, burada da ünlü düşmesi gerçekleşmiştir diyebiliyor.”

Ö14 “Genel kültürü daha yüksek oluyor, bu kesin. Bu konuda belki müzik dersinde daha faal oluyordur. Bana sohbet sırasında anlattıkları oluyor. Ama ben müzik dersine girmedığım için oraya nasıl etki ediyor bilemiyorum.”

Ö16 “Yüzde seksen-doksan, süperler. Her şeyle ilişkilendirirler. Mesela matematik dersinde öğrendiğini müzikle, müzikte öğrendiğini gelir hemen bir şarkıya, mesela bir şiir okuturum onu hemen beste yaparlar. Bu çok güzel bir şey, bu da çocukların iyi bir kulağa sahip olduğunu gösteriyor. Gerçekten bütün derslerde amacımız zaten ilişkilendirmek olduğunu biliyorsunuz. Onlar da dersi hep bütün derslerle ilişkilendirirler. O bakımdan tabi ki piyanonun ve müzik dersinin çok önemli katkısı var.”

Ö17 “Yani tabi ki her öğrenilenin uygulama alanına katkısı farklı boyuttadır. Tabi ki piyano çalan çocuğun kasları daha farklı geliyor, işte matematiksel zekâsı daha farklı geliyor. Yani bedensel ve zekâyı birleştirerek bir performans sergiliyor. E bu tür çocukların tabi ki bize yansımaları farklı oluyor o yüzden kas motorları çok geliştiği için veya okuduğunu anlama konusunda çok büyük katkıları oluyor bu tarz çocukların.”

Ö18 “Derste öğrendiklerini başka aktivitelerde de uygulayabilir öğrencim. Özellikle el becerileri çok gelişmiştir. Örneğin matematik dersinde uzunluk ölçülerini işledik diyelim hemen gider bir metre yapar, bu şekilde uygular. Ya da matematik dersini Türkçe dersindeki bir etkinliğe de uygulayabilir, ders içi etkileşim yapar.”

5.4.3. Alt Tema: Özgüven Artışı

“Özgüven artışı” alt temasına yönelik cevapların Ö1, Ö10 ve Ö20 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö1, Ö10 ve Ö20 kodlu öğretmenlerin “Özgüven artışı” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö1 “Duyduğu bir şarkıyı “öğretmenim ben bunu biliyorum, çalıyorum” diyebiliyor. Güncel şarkıları biliyorlar zaten. “Ben çıkartabilirim” diyor, mesela zihninden nota oluşturabiliyor. Derste öğrendikleriyle de şöyle etkileşimi var; bunlar şimdi, notalar onlar için bir şema aslında. Bir şematik öğrenme gibi bir şey bizim için. Onu mesela öğrendiği bir kavramı, kavram haritası üzerinde değerlendiriyor bu sefer, şemalaştırıyor. Zaten bende bunun hani genelde öyle olması taraftarıyım, görsel olarak öğrenmeleri taraftarıyım. İşitsel olarak onları kodladıkları zaman,

şifreledikleri zaman zaten hani nota okuma da böyle bir şey diye düşünüyorum ben. Böyle bir katkı sağlıyor güncel yaşamlarında da.”

Ö10 “Yaşantılarına katıyorlar her alanda. Müzikle iç içeler gezilere giderken, otobüslerde. Artı onlara ekstra şeyler daha katıyor, daha iyi söylüyor olmanın mutluluğunu da yaşıyorlar. Demin özgüven dedik ya, kendine olan güvenlerini de orada gösteriyorlar arkadaşları da onları destekliyor da, güzel bir ortam oluyor, biz mutlu oluyoruz.”

Ö20 “Ya şimdi şöyle piyano eğitimi alıyor, aldıktan sonra zaten birazcık ön planda olma gibi bir özellik kazanıyor. Bu ister istemez derslerine olumlu olarak yansıyor yani. Ondan dolayı bu çocuklar biraz daha aktif, biraz daha kendine özgüveni fazla, ne diyeyim bir soru yanlışa bile en azından parmak kaldırıp cevap verme özelliği var yani o yönden iyi bir sıkıntı yok öğrendiklerini de yaşantısına katıyor mutlaka.

5.4.4. Alt Tema: Sorumluluk

“Sorumluluk” alt temasına yönelik cevapların Ö2, Ö4 ve Ö15 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö2, Ö4 ve Ö15 kodlu öğretmenlerin “Sorumluluk” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö2 “Gerçekten çok farklı çocuklar. Yaşantısını okula uygulama, okulda öğrendiklerini yaşantısına uygulama alanında daha farklı, öbür öğrencilere göre daha farklı. Okulda öğrendiklerini yaşantısına uygulama mesela bir su tasarrufu konusunda, ben tasarruf konusunda çok üzerinde durdum, eve gidip annelerinin yakalarına yapışıyor. “ Bu suyu, bu çeşmeyi sonuna kadar açma, bu dünyada sadece sen yaşamıyorsun, benim geleceğimi de düşünerek suyu daha tasarruflu kullanmalısın.” Gibi. Çevre duyarlılığı yani çevreye karşı olan duyarlılık, çevrenin temizliği, tertibi, düzeni, sınıfın temizlik, tertip, düzeni, evde yemek yerken konuşmama, anneye yardımcı olma mesela ben bu konuda piyano eğitimi alan öğrencime görev vermiştim. Demiştin ki masayı annenle birlikte kuracaksın, yedikten sonra herkes kalkacak, masanın toplanması sana ait olacak, makineyi sen yerleştireceksin, bunu da annene soracağım demiştin. Annesi beni aradı

“Öğretmenim bugün çocuğum masayı topladı, makineyi yerleştirdi” hatta bide üstüne dedim ki babanla annene bir kahve yapacaksın, oturup onlar o kahveyi zevkle senin ellerinden içecekler demiştim annesi beni aradı “ Öğretmenim şuanda kızım masayı topladı, kahvemizi yaptı, bizde karı-koca karşılıklı oturduk kızımın yaptığı kahveyi içiyoruz” dedi. Yani bu özgüvenle ve işte orada o çocuğa özgüveni vermiş oluyoruz biz. Sen kahveyi yapabilirsin artık büyüdüün şeklinde kahveyi yaptığın gibi bir başka şeyleri de yapabilirsin. Öyle de farklılıkları var tabi ki. Hani öbür taraftan mesela diğer piyano eğitimi alan öğrencim annesi de çalışan bir anne, piyano eğitimi alan öğrencimin annesi de çalışan bir anne, ben daha bu annelerin daha bir kere gelip de bana yani bende bugün zorla çocuğumu ödeve oturttum dediğini duymadım. Yani bana yansıyan bir durum yok. Hadi kızım otur, hadi kızım yap deyip de hani bana yansımıyorsa orasını bilmiyorum. Kendi işlerini hep kendileri becermişlerdir, kendileri yapmışlardır, ama arkadan aile kontrolünü yapmıştır mutlaka.”

Ö4 “Derste öğrendiklerini günlük hayattaki olaylarla eşleştirip güzel sonuçlar verebiliyorlar. Derste öğrendikleriyle o ilişki işte şöyle olmuştu, bu olayla karşılaşmıştım gibi derste öğrendikleriyle günlük yaşantıdaki olayları bağdaştırabiliyorlar.”

Ö15 “Daha fazla. Burada öğrendiği şeyleri, mesela ailesinde o kural yoksa, biz o kuralı burada öğretiyorsak o kuralı ailesinde uygulamaya çalışıyor. En azından ailesinin karşısına geçip “Ben okulda bunu öğrendim, bu önemli bir şey aslında!” diyerek ailesini de işin içine katarak kurallara uygun bir şekilde yaşıyor. Duyarlılığı daha da artıyor.”

Öğrendiklerini yaşama aktarma konusunda piyano eğitimi alan öğrenciler, öğretmenlerine göre daha sosyal ve daha insancıl oluyorlar. Arkadaşlık ilişkileri ve iletişimleri de olumlu olan piyano eğitimi alan öğrenciler özellikle piyano ve müzik konularında öğrendiklerini arkadaşları ile paylaşmaktan mutlu oluyorlar. Özgüvenleri de oldukça yüksek olan bu öğrenciler çeşitli konularda fark edilmekten hoşlanıyorlar. Özellikle matematik, Türkçe ve diğer bazı başka derslerde müzik dili ile öğretim yapıldığında bu özgüven ve fark edilme isteği daha da belirginleşiyor, bu çocuklar dersler daha etkin katılıyor ve bu durum da diğer derslerdeki başarılarına

olumlu yansıyor. Öğretmenlerinin belirttiğine göre piyano eğitimi alan öğrencilerde koordinasyon becerileri de artıyor. Genel kültürleri ve müzik dili gibi farklı birer dil olan matematik ve Türkçe dilleri de çok gelişiyor. Bunda nota ve ritim öğrenmesi, beste yapma veya beste yorumlamanın büyük etkisi olduğu düşünülmektedir. Özgüvenleri yüksek olduğundan toplu gezilerde arkadaşlarına şarkılar söylemekte, sosyalleşmede öncü rol oynamakta, evde ailelerine yardımcı olmada isteklilik duymakta ve şiirlere beste yapma istekleri gelişmektedir. Müziğin, özellikle matematiksel ve bazı soyut kavramları öğrenme üzerine olumlu etkileri olduğunu gösteren Shaw'ın (2003) çalışmasında, ilköğretim ikinci sınıf öğrencilerine dört aylık bir piyano eğitimi verildiği zaman (deneklere uygulanan matematik öğretimi içinde) özellikle oran ve kesirlerle ilgili öğrenme başarısında gelişme görülmüştür. Şarkı söyleme eğitimi uygulanan çocuklar da kontrol grubundakilere göre daha yüksek puan alırlarken ritim çalgıları eğitimi alan çocuklar matematiksel muhakemede en iyi performansı göstermişlerdir (Göğüş, 2008: 82). Vaughn (2000: 150) tarafından müzik ve matematik başarısı arasındaki ilişkiye yönelik yapılan 6 deneysel araştırma göstermiştir ki müzik çalışmaları açık bir şekilde matematik başarısının artmasına yol açmaktadır. Goeghegan ve Mitchelmore (1996), okulöncesi dönem çocuklarından deney ve kontrol grubu olarak 74 çocuk belirleyerek müzik eğitimi yöntemlerinden Kodaly Tekniği ile müzik eğitimi vermişler ve gruplar arasında matematik başarısındaki farkı inceledikleri çalışmalarında, deney grubunun matematik puan ortalamalarının, kontrol grubuna göre anlamlı şekilde yüksek olduğu bulunmuştur (Akt. Yılmaz ve Sığırtmaç, 2006: 52). Yılmaz ve Sığırtmaç (2006), anaokulu öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmalarında, sayı ve işlem kavramı eğitiminin, müzikli oyun etkinlikleriyle bu eğitimi alan deney grubundaki çocuklar tarafından daha başarılı bir şekilde kazanıldığını tespit etmişlerdir. Amerika'da 25,000'den fazla ortaokul öğrencisi üzerinde yapılan bir çalışmada, ortaokul ve lise dönemlerinde müzikle ilgilenen, bir çalgı çalan öğrencilerin matematik yeterlilikleri anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (Catterall et al., 1999).

5.5. Ana Tema: “Motivasyon”

“Motivasyon” ana tema kategorisine yönelik bulgular, öğretmenlere sorulan “Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin dersteki motivasyonu ve öğrenme isteği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Aşağıdaki alt temalarda görüşleri aktarılan 20 öğretmen bulunmaktadır.

“Motivasyon” ana temalı kategori altında “içsel motivasyon” ve “dışsal motivasyon” alt tema kategorileri bulunmuştur. Aşağıda bu alt temalar ve bunlara dönük cevap veren öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır.

5.5.1. Alt Tema: İçsel Motivasyon

“İçsel motivasyon” alt temasına yönelik cevapların Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19 ve Ö20 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19 ve Ö20 kodlu öğretmenlerin “İçsel motivasyon” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö1 “Yani daha aktif oluyor. Mesela hep yeni bilgiler, hep kendini güncelliyor. Mesela öyle bir durum oluyor ki bizim hiç bilmediğimiz bir hayvanı tutup çıkartıp geliyorlar. Bunu güncel yaşamlarında kendileri de çıkartıyorlar “öğretmenim şöyle bir bilgi var..”. Zaten öğretmenlerin rolü değişmek üzere artık hani bilgiyi yöneten insanlar, bilgi veren insanlar değil, bilgiyi yöneten insanlar haline geliyor. Böyle değerlendirebiliriz yani hep bilgi güncellemesi yapıyorlar onlar kendi zihinlerinde.”

Ö2 “Aynen katılıyorum. Yani motivasyon. Şimdi ufak tefek başarısızlıklarda hırslı bir çocuk bunlar ikisi de çok hırslılar yani ama ben hep şu anlamda güdülüyorum bunları, mesela normalde bunlar bir, iki en fazla üç yanlış yapan çocuklar, bazen oluyor ki küçük kazalar olabiliyor, dörde çıkıyor, beşe çıkıyor. Oturup ağlıyorlar, hırslarından kaynaklanıyor bu. Diyorum ki ağlayınca sonuç değişti mi? Hayır değişmedi. Ne yapacağız o zaman? Buradan bir ders çıkarmamız gerekiyor, çıkaracağımız ders ne? Demek ki ya soruları dikkatli okumadık, ya konuyla ilgili bilgi eksiklerimiz var, bilgi eksikliğimiz varsa bunu tamamlayacağınız kişi

benim, ama dikkat eksikliğiniz varsa, o zaman oturup soruları daha dikkatli okuyacaksınız diye yönlendiriyorum.”

Ö4 “Öğrenmeye istekliler hemen hemen aynı şeyler gibi sorular. İstekliler öğrenciler. Motive olabiliyorlar.”

Ö5 “Müzik eğitimini çok seviyor ikisi de, çok seviyorlar o müzik eğitimini çok sevdiği için derste de özellikle müzik dersine karşı çok aktif, çok daha farklı, daha istekli gidiyorlar.”

Ö6 “Süperler ikisi de, ikisi de süperler. Şeydeki öğrenme istekleri inanılmaz düzeyde onların. İllaki o şeyle okuma yazmayla ilgili konuşabilirim ben sadece. Okuyalım yazalım çabaları çok yüksek. Dersteki motivasyonları zaten o olmazsa olmaz ikisi bir arada yürüyen bir şey gayet iyiler.”

Ö7 “Motivasyonları çok güzel, orada hiçbir sıkıntı yaşamadım ben, ondan sonra öğrenmeye de açıklar, istekliler hani piyano zor bir ders zaten, onu öğrenmeyi isteyen bir çocuk diğerlerinde de gerçekten çok zor tabi, enstrüman gibi değil yani, öğrenme istekleri çok yüksek.”

Ö8 “Öbür öğrencilere nazaran daha istekliler. Kolay motivasyon yani çok kolay, hemen ilgilerini toplayabiliyorsunuz. Dikkatliler.”

Ö9 “Onlar zaten sanki öğrenmeye istekliler. Karşında öğrenmeye istekli çocuklar olunca zaten motivasyon yeterinde, öğrenmeye istekli, istekli olunca da daha kolay, daha çabuk öğreniyorlar.”

Ö10 “Daha olumlular, öğrenmeye daha istekliler, yeni şeyleri öğrenmeye uğraşıyorlar, motivasyonları da güzel, ben mümkün olduğu kadar devam ettirmelerinden yanayım. Bir öğrencim gitara da devam ediyor bu arada, gitar, piyano, yüzme satranç böyle çok yönlü bir çocuk. İnşallah güzel olur sonuç.”

Ö11 “İstekli, her zaman istekli yani açık bir bilgisayar disketi gibi sürekli açık çocuk, sürekli öğrenmeye hevesli. Mutlu çünkü, mutlu olduğu için de öğrenmeye istekli. Okulu seviyor, bu biraz da okulunu ve öğretmenini seviyorsa, mutlu geliyorsa, o günlük davranışlarına, hayata bakışına yansıyor. Eğitim öğretim metotlarındaki

teknikler verilirken her zaman aktif, açık oluyor, ama severse. Sevgi var işin ucunda yine.”

Ö15 *“Motivasyonu çok yüksek. Her şeyi öğrenmeye istekli, sadece ders konusunda değil her konuda. Gerek sosyal becerileri olsun gerek arkadaşlarıyla iletişimi olsun her şeyde daha istekli oluyor.”*

Ö17 *“Yani bu tarz çocuklar daha çabuk motive olabiliyorlar. Yani derse başladığınız an, dersin belli bir akışından sonra durun, bir dikkat sorusuyla onun geri dönütünü alın. O tarz çocukların geri dönütü, tespitleri nokta atışıdır. Daha net belirginleşiyor orada. Kesinlikle öğrenmeye istekliler. Yani hem dikkat toplama, hem motive olma, hem de öğrendiğini başkalarına ifade etme konusunda daha başarılı oluyorlar.”*

Ö18 *“Şimdi sadece diğer başka piyano dersi alan öğrencim var mı bilmiyorum ama var da daha yeni başladılar herhâlde, ama öğrencim için konuşurken motivasyonu gayet yükseklidir. İstekli, çok istekli öğrenmeye, yeni bilgiler öğrenmeye de isteklidir. Sorular sorar konuyla ilgili sorular sorar, o daha fazlasını da ister o konuyla ilgili.”*

Ö19 *“Daha şey yani daha motivesi yüksek, daha dinliyor. Yani sorun olmadığına göre başarılı yani öğrenmeye de istekli tabi tabi istekli, her zaman istekli.”*

Ö20 *“Öğrenme isteği var, istekliler tabi bunu derse yansıtıyorlar. Derste de ortaya çıkıyor zaten. Motivasyonları da güzel.”*

5.5.2. Alt Tema: Dışsal Motivasyon

“Dışsal motivasyon” alt temasına yönelik cevapların Ö3, Ö12, Ö13, Ö14 ve Ö16 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö3, Ö12, Ö13, Ö14 ve Ö16 kodlu öğretmenlerin “Dışsal motivasyon” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö3 *“Ben bu konuyu piyanoyu hangisi alıyor, hangisi almıyor diye değerlendirmedim için yine piyano eğitimi alan öğrencim ile ilgili konuşacağım. Eğer dikkatini çekecek bir şarkı ya da konuyu şarkılaştırarak derse girersem piyano*

eğitimi alan öğrencim daha dikkatli. Belki de bu eğitimle alakalıdır. Yoksa diğer öğrenciler fazla bu konuda şey değiller yani istekli değiller.”

Ö12 *“Dersi biraz daha dikkatli dinlerse motivasyonu daha yüksek olacaktır. Biraz dikkat dağınıklığı olduğu için motivasyonu fazla yüksek olmuyor, anında dağılıyor. Fazla bir süre tutamıyor dinleme ritmini, onun için çabuk dağılıyor dikkati. Öğrenme isteği var, istekli.”*

Ö13 *“Kendi dersimde, dediğim gibi çok aktif olamayabiliyorlar çünkü, müzikte belki çok iyi ama bir çocuk matematikte iyi olacak diye bir kaide yoktur. Ya da Türkçesi çok iyidir, sözle zekâsı çok güçlüdür, beden dersi çok kötüdür. O yüzden hani kendi dersimde çok başarılı olamayabilir. Ancak onu dediğim gibi ilgi ve alakasını, onun dikkatini çekecek müziksel kavramlarla konuya çektiğim zaman motivasyonu artıyor öğrencimin, dolayısıyla başarıyı getiriyor. Elinden geleni her zaman yapar, öğrenmeye isteklidir.”*

Ö14 *“Eğer öğrenci hazırsa öğretmen ilgi ve dikkati toparlamışsa ister piyano eğitimini alsın, ister almasın o öğrenci hazırdır. Derse hazırlıklı gelmeyi öğrenme çünkü orda da bir görev verilir. Bir şeyi çalarken notaları takip etmek dikkatin süresine uzattığına inanıyorum ben. Onun dışında başka bir etkisi olduğunu düşünmüyorum. Çocuk sorumluluğunu almışsa, derse hazır gelmişse, gerekeni yapmışsa, o derste ilgi ve dikkati de öğretmen toplamışsa zaten iyi geçecektir.”*

Ö16 *“Çok nadiren isteksiz olabilirler, o da onlara basit gelirse. Biliyorsunuz akademik başarılı çocuklar her derste olduğu gibi, onlar zaman zaman ilgisiz davranırlar ama birden katılırlar. Onlara tabi fırsat tanımak çok önemli, onları biraz ön plana çıkarmak ama bu arada da tabi diğer çocuklarında hiç arka plana koyup hep onlarla iş yapmak değil o. Onları bir hemen motive edip, hemen esas konuya geçip diğer çocuklarla da kaynaşmayı sağlayarak, güzel bir hava yaratmak, atmosfer yaratmak önemli sınıfta başarıyı ve güzellikleri elde edebilmek için.”*

Öğretmenlerden alınan görüşler doğrultusunda piyano eğitimini alan öğrencilerin hem içsel hem dışsal motivasyonlarının yüksek olduğu öğrenmeye istekli, her konuya ilgili, yeni bilgiler öğrenmeye meraklı, paylaşımcı, kendilerini aşma

konusunda hırslı oldukları söylenebilir. Bu bulgular birçok araştırma bulguları ile de örtüşmekte, örneğin aşağıda paylaşılan çalışmada yüksek motivasyon ile piyano çalma arasında var olan yüksek korelasyon ile de bu çalışmanın bulguları örtüşmektedir. Müzik deneyimlerinden sağlanan doyum ve hazzın çocukları öğrenmeye motive ettiği (Çilden, 2001 Akt. Modiri, 2010: 507) yönündeki çalışmalarla, matematik dersinde müziğin kullanılmasının öğrencilerin bu derse karşı olumlu tavır geliştirdiği yönündeki görüşleriyle, bu çalışmada piyano eğitimi alan çocukların motivasyonlarında ve başarılarında artış görüldüğünün belirtildiği bulgular paralellik göstermektedir. Öyle ki, Çilden'in (2001: 6) araştırmasında konuları müzik yoluyla öğrenen deney grubu öğrencilerinin yansıtıcı günlüklerinden anlaşıldığı üzere; şarkılarla öğretim etkinliğinin amacına ulaştığı, öğrencilerin çoğunun öğrendiklerinin farkında oldukları, ciddi öğrenme problemleri ile karşılaşmadıkları ve derslerden son derece keyif aldıkları, eğlenerek öğrendikleri görülmüştür. Bu sonuçlar göstermektedir ki matematik dersinin şarkılarla daha eğlenceli hale getirilmesi; çocukların etkin katılımlarını, dikkatlerini ve motivasyonlarını artırmış, bütün bunların sonucunda da daha kolay öğrenmelerini sağlamıştır.

Bir başka çalışmada, piyano dersi alan öğrencilerin çoğunun “*yüksek düzeyde motivasyon*” sahibi, bir kısmının ise “*orta düzeyde motivasyon*” sahibi oldukları belirtilmiştir (Modiri, 2012: 94) Çalışma grubunu oluşturan kız ve erkek öğrencilerin motivasyon düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla yapılan normallik dağılım testi sonucunda verilerin normal dağılıma uygun olmaması sebebiyle Mann Whitney “U” testi yapılmış, ve aralarında anlamlı fark bulunan yalnızca 1 maddeye rastlanmıştır. Test sonucuna göre bu maddede kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı farklılığın oluşmasında ve “*yüksek düzeyde motivasyon*” sergilemede ağırlığın kız öğrencilerde olduğu anlaşılmıştır.

Bu çalışmada (Modiri, 2012: 94-95) öğrencilerin çoğunun “*yüksek düzeyde dışadönük*” oldukları, küçük bir kısmının ise “*orta düzeyde dışadönük*” oldukları ortaya çıkmıştır. “*Deneyime açıklık*” faktörüne yönelik değerlendirmede, öğrencilerin çoğunun “*yüksek düzeyde deneyime açık*” oldukları anlaşılmıştır. Benzer şekilde yumuşak başlılık faktörüne yönelik elde edilen bulgulardan, öğrencilerinin çoğunun

“yüksek düzeyde yumuşak başlı”, küçük bir kısmının ise “orta düzeyde yumuşak başlı” oldukları anlaşılmıştır. Sorumluluk faktörüne yönelik elde edilen bulgulardan ise, öğrencilerinin çoğunun “yüksek düzeyde sorumluluk” sahibi oldukları anlaşılmıştır.

5.6. Ana Tema: “Görsel Kavrama Yeteneği”

“Görsel kavrama yeteneği” ana tema kategorisine yönelik bulgular, öğretmenlere sorulan “Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin görsel kavrama yeteneği hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan elde edilmiştir. Aşağıdaki alt temalarda görüşleri aktarılan 20 öğretmen bulunmaktadır.

“Görsel kavrama yeteneği” ana temalı kategori altında “görsel kavrama hızı”, “görsel algılama”, “betimleme” alt tema kategorileri bulunmuştur. Aşağıda bu alt temalar ve bunlara dönük cevap veren öğretmenlerin görüşleri yer almaktadır.

5.6.1. Alt Tema: Görsel Kavrama Hızı

“Görsel kavrama hızı” alt temasına yönelik cevapların Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö12, Ö13 ve Ö17 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö12, Ö13 ve Ö17 kodlu öğretmenlerin “Görsel kavrama hızı” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö1 “Görsel kavrama dediğim gibi hani notalara bağlı olarak öğrendikleri için piyanoyu, bu da onu geliştiriyor, piyanonun bu hani notalarla öğretim bilgisi. Notaları da okuyorlar hani onların hayatında şemalaştırma oluyor, zihninde kodluyor. Kodlama yapıyor yani nasıl notayı kodluyorsa işte do'nun beşinci çizginin altında olduğunu kodlayabiliyorsa bilgiyi de kodluyor. Bu bilgi burada, buradadır. Yani şema halinde öğreniyor. Yani klasik öğretimi aşmış oluyorlar o çocuklar bence.”

Ö2 “Farklılar. Çok farklılar, çok samimi söylüyorum. Bazen benim göremediğimi bile görüyorlar. İşlemlerde olsun, görsel işlemlerde, tahtadaki hani görsel sunularda, ya da kitaptaki mesela okuduğumuz bir metnin görselini analiz

edeceğiz, değil mi? Geçenlerde bir metin okuduk “yol haritası” gibi yanlış aklımda kalmadıysa metnin adı, orada çok güzel şeyleri, yazıdaki görselliği de, yanlışlığı da, resimdeki görselliği de çok güzel, daha hızlı, yani örnek vereyim sen, ben veya başka bir öğrenci görünceye kadar, onlar daha hızlı görebiliyorlar. Bazen aferin size diyorum, ben bunu fark edememiştim, bunu görememiştim diyorum. Çok daha hızlı fark edebiliyorlar. Ama tekrar ediyorum gerçekten hani onlar alt yapısı iyi olan çocuklar. Anne baba saygılı bir, terbiyeli iki ondan sonra çocuklarını nereye verdiklerini, ne istediklerinin bilincindeler üç ve çocuklarına da bu şekilde bir yönlendirme yapıyorlar, maya da güzel olunca, hamur da güzel olunca burada şekil vermek çok daha güzel oluyor. Piyano eğitimi bunun tuzu biberi tabii ki. Destekleme kesinlikle sosyal yönden, diğer yönlerinde dediğim gibi çok aman aman aa bunlar önceden şöyleydi de şimdi böyleler gibi net bir şey, bir takım şeyler dışında hani abartırsak haksızlık etmiş olurum. Ama sosyal yönden çok farklılık var. Yine tekrar ediyorum bu farklılık da burada akademik yönden başarılarını gösteriyorlar ama kendileriyle başa baş kalıp gösteriyorlar orada en azından eğitimi alırken bir canlı eğitim alıyorlar orada. Sergilerken de karşılarında bir sürü kişi var, sonuçta da alkışlanıyorlar. Onlara büyük bir özgüven veriyor. Onun için güzel şeyler bunlar. Ben devam etsinler isterim.”

Ö5 “Görselleri çok daha iyi oluyor çünkü anında görüyor. Notayı görüp çaldığı için güzel. Görselleri güzel oluyor. Görseller hakkında bilgileri ve düşünceleri daha farklı oluyor. Daha yetenekli oluyor.”

Ö6 “Zaten kızımın bir tanesinde acayip bir resim kabiliyeti var. Piyano eğitimi alan öğrencilerimden birinin felaket resim kabiliyeti var, çok güzel resim yapıyor, diğer piyano eğitimi alan öğrencim de aynı şekilde. Şey olarak üstümüzdeki farklılıkları anında görebiliyorlar. Bugün şöylesiniz diyebilirler. Notayı görerek çalmak etkiliyor tabi, zaten notadaki farklılık eğer dikkate almadığınız zaman, notaya, sese yanlış olarak, parmaklarınıza yanlış olarak geliyor. Tabi ki etkisi var.”

Ö12 “Bu da çok iyi, gördüğünü anında kavrar onun hakkında yorum yapar ona günlük hayattan örnekler verir baya iyidir yani.”

Ö13 “Gördüklerini anında kavrar. Daha somutlaştırıldığı için zaten, bir şeyleri kendine şekillendirir. Zihinsel kavram haritası oluşturuyor yani. Biraz da bu tabii buldukları yaş dilimiyle alakalı, somut dönemde yer aldıkları için bazı kelimeleri, soyut kaldıkları zaman zihinde bilgi olarak içselleştirmeleri zor oluyor ancak hangi ders olursa olsun, mutlaka biz onu bir şekilde, bir şema ile ya da bir deney yaparak ya da bir resim ile göstererek çocuklara somutlaştırdığımızda öğrenmeler daha kalıcı oluyor ve daha kolay öğreniyorlar.”

Ö17 “Onda da çok olumlu katkısı var. Şöyle ki biz dersi yalın bir kitap takibiyle değil de işte bir slaytla, bir görsellikle, bir boyama çalışması etkinliğiyle bütünleştirdiğimiz zaman, o çocuklar daha hızlı, daha düzenli, daha çabuk yapıp, doğruyu yapıp bize teslim edebiliyorlar. Yani görselliğe de bu başarıyı yansıtıyorlar.”

5.6.2. Alt Tema: Görsel Algılama

“Görsel algılama” alt temasına yönelik cevapların Ö3, Ö4, Ö10, Ö11, Ö14, Ö16, Ö19, Ö20 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö3, Ö4, Ö10, Ö11, Ö14, Ö16, Ö19, Ö20 kodlu öğretmenlerin “Görsel algılama” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö3 “Evet daha görselci, bununla mı ilgili bilmiyorum ama tahtadaki çizimleri deftere çekerken daha dikkatli çekiyor. Notayla alakalı sanırım. Resimle anlattığımda daha istekli oluyor ama biz her dersi resimle anlatamayız. Diğerleri beni ilgilendirmiyor.”

Ö4 “Görsel yani tamam düşünüyorum da ona hiç dikkat etmedim. Resimleri anlama falan onu gözlemlemedim hiç, dikkat etmedim ona.”

Ö10 “Mutlaka görsel kavramaları güzel, ama öğrencimin biriyle ilgili bir sıkıntımızı söyleyeyim ben, dikkatle ilgili eksikliğimiz vardı ama şimdi toparlanıyor. İsterse, odaklanırsa yapabiliyor ki piyanoyu istediği için onda çok iyi odaklandığını düşünüyorum. Bazen görselleri yorumlamada sıkıntı çeken çocuklarımız var ama geçen fen bilgisi dersinde bir soru çözüyorduk, hareketle, hızla ilgili bir soruydu. Bir araç var, aracın yavaşlama mı hızlanma mı hareketi yaptığıyla ilgili bir soru, ama

bir de trafik ışığı da var, örneğin ben görmemiştim soruyu yanıtlarken öğrencim “Ama öğretmenim kırmızı yanıyor!” dedi. Trafik ışığında kırmızı yanıyormuş, görselde bunu okuyabilmek önemli. Eğer kırmızı yandığını görmeseydi soruyu yanlış yanıtlıyacaktı, kırmızı yandığı için arabanın yavaşlama hareketi var yani bu görseli iyi okuduğunu gösteriyor. Demek ki görselleri okumaya da katkısı oluyor.”

Ö11 “Tüm öğrenciler görsel anlamda çok daha iyi öğreniyorlar, o kesin. Ama öğrencim piyano eğitimi aldığı için öğrencinin işitsel yapısı, kulak yapısı da etkili oluyor, o bir avantaj, diğerlerine göre en büyük avantajı o. Görsel açıdan aktif oluyor, ikisini birleştiriyor.”

Ö14 “Görselin bu yaş gurubunun öğrenmedeki etkisi çok fazla zaten. Bence etkisi vardır, çocuğun yapısına da uygundur zaten görsel. Oradaki ayrıntıları da görme açısından bence olumlu etkisi olabilir diye düşünüyorum.”

Ö16 “Bu öğrencilerim resimde de çok iyiler, çok enteresandır. İki sanat dalında da paralel gidiyor diyebilirim. Gerçekten renk kavramları gerçekten çok güzel. Kulak renk ve el becerisi birleşiyor ve matematikte de buluşuyor bazen.”

Ö19 “Yani resimleri de güzel, ona da dikkat ettim gerçekten yani müzik aleti çalan çocuğun piyano, keman, çalan çocuğun resmi de güzel. Diyorum ya dikkatini veriyor, yoğunlaştırıyor. Ya kulak çalışıyor, beyin çalışıyor, beş duyu, el de çalışıyor beş duyu daha iyi çalışıyor, ondan dolayı dersi de aynı şekilde dinliyor çocuklar. Görseli yorumlarken detayları daha iyi görüyor. Başkasının görmediğini görebiliyor. Zaten benim bütün derslerimde resim var. Matematikte, Türkçe de, hayat bilgisinde her derste bende resim var. Diyorum ki problemi çözüyor, probleme uygun resim yap, yazıyı yazıyor, yazıya uygun resim yap. Devamlı, ben yazdım öğretmenim ne yapayım demiyor çocuk. Eğer mesela bir metnin özeti çıkacaksa bir de ona uygun resim, ne oluyor? İki kere düşünüyor. Zaten yazı da, ilk yazı resimdir. Hiyerograf yazı biliyorsun. Ondan dolayı çocuk daha çok düşünüyor. Matematikte probleme uygun bir şekil çizdirdiğin zaman çocuk onu daha güzel yapıyor. Az önce bir işlem vardı mesela. Bölmeyi hiç görmedik. Orada diyor ki yirmi tane süt şişesini şu beş katlı apartmanda dört daire var paylaşır diyor. Kaçar tane düşer diyor. Ona uygun

şekli, apartman çizdiği zaman şişeleri de dörder dörder o şekilde koydu mu işte hem el çalışıyor, hem göz çalışıyor, beş duyu çalışıyor, anlama da daha kolay oluyor.”

Ö20 “Ya şimdi mesela resim dalında mesela piyano eğitimi alan diğer kızım resim dalında da çok güzel yeteneği var. Çok güzel resim çiziyor. Hatta öğretmeni işte zaman zaman yarışmalara da yaptığı çalışmalarını gönderiyor falan ha belki bir derece gelmedi ama güzel çalışmalar yaptığı kanaatindeyim ben. Karakalem çalışması veya boya çalışmaları çok güzel yapıyor, görsel yönü de iyi. Yorumlamaları güzel. Demek ki belki şu yani bir insanın sağ beyninin çalışması ister istemez o sağ beyindeki tüm objeleri ortaya çıkarabiliyor yani. O da var yani demek ki şimdi mesela bu çocuk daha önce birinci sınıftayken çok pasif bir durumdaydı. Becerileri ortaya çıktıkça kendini ön plana çıkardı. Yani şimdi diğer öğrenciler, benim sınıfta kız az mesela, diğer öğrenciler gelir sarılır, o biraz uzaktan gelirdi. Şimdi yanımdan gitmiyor yani. Demek ki o beceriler biraz daha ortaya çıktıkça kendine özgüveni geldi, özgüven geldikçe de kendini çok daha iyi ifade etme boyutuna geçti. Onu da ister istemez gösteriyor yani. Görsel yönleri de güzel yani. Zaten diyorum ya mesela folklor de öğretmen hareketi bir kere gösteriyor, görsel olarak, şu hareketi yapacağız ondan sonra bırakıyor hareketi kendisi yapıyor. O kadar çok hoşuma gidiyor ki, diyorum keşke bende de öyle bir şey olsa ama yok yani.”

5.6.3. Alt Tema: Betimleme

“Betimleme” alt temasına yönelik cevapların Ö7, Ö8, Ö9, Ö15 ve Ö18 tarafından verildiği görülmüştür. Aşağıda Ö7, Ö8, Ö9, Ö15 ve Ö18 kodlu öğretmenlerin “Betimleme” alt teması ile ilgili görüşleri verilmiştir:

Ö7 “Etkiliyor. Nasıl orada notaları görüp de ona göre bir ses çıkarabiliyorsa derslerde de bunu görebiliyorsun. Etkiliyor, gördüğü bir şeyi hemen sana anlatabiliyor. Bu resimde neler görüyorsun, o sana hikâyeler şeklinde, yanına bir şeyler kataraktan sana anlatıyor. Hayal dünyası geniş oluyor, kelime hazinesi geniş oluyor. Hemen kısa birkaç cümleyle geçiştirmiyor anlatımını süslüyor böyle yani zevkle dinliyorsunuz.”

Ö8 “Görsel konuları da güzel anlatıyorlar. Örneğin geçen bir resim verdim, betimleyin dedim. Gerçekten çok güzel, süslü cümlelerle betimlediler. Arkadaşlarına da örnek oldular. Hele iki tanesi süper.”

Ö9 “Görselleri çok iyi, gördüklerini iyi bir şekilde yorumlayıp, diğerlerinden farklı olarak detayları daha iyi görüp ifade edebiliyorlar.”

Ö15 “Çok yüksek. Çünkü direkt notaları görsel gördükleri için görsel zekâsı çok gelişmiş oluyor, yani unutmuyor. İzlediği bir videoyu, gösterdiğim bir şekli, bir kavramla ilgili resmi unutmuyor. Resmi daha detaylı inceliyor. Mesela sorularımız oluyor diyelim ki görsel okuma sorularımız oluyor. Çok daha dikkatli ve çok daha ince noktalara değinebiliyor kendisi.”

Ö18 “Görsel olarak gayet güzel kavrar. Hatta kendi hayallerini, duygularını, düşüncelerini katarak çok güzel bir betimleme yapar, çok güzel yorumlama yapar. Çok güzel yorumlama yapar evet ve anlatımı çok güzeldir.”

Görsel kavrama yeteneği ile ilgili olarak öğretmenler piyano eğitimi alan öğrencilerde şemalaştırma ve kodlama yöntemlerinin gelişmiş olduğu, klasik öğretim anlayışından ziyade yapılandırmacı ve etkinlik temelli öğretime yatkın oldukları anlaşılmaktadır. Bu öğrenciler birçok şeyi görebilip yorum yapabiliyorlar. Yazıda, resimde işlemlerde bazı ince ve kolay görülmeyen noktaları yakalayabiliyorlar. Gördüklerini anında kavrama yetenekleri mevcuttur. Görsel algılamaları oldukça yüksektir. Gruplama yapma, yorumlama, detayları görme ve duygularına hayallerini katabilme becerileri oldukça gelişmiştir. Nörologlar, çocukların aktif bir şekilde müzik eğitimine katılmasının beyine giden sinirlerin potansiyellerini artırarak matematik, uzamsal algı ve karmaşık algıları yöneten yeteneklerinin gelişmesinde etkili olduğunu ileri sürmektedirler (Cheek ve Smith, 1999: 759). İlköğretim öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada (Dinçer vd., 2009: 2) da müziklendirilmiş matematik oyunları ile yapılan matematik dersinin, geleneksel öğretim yöntemleriyle yapılan matematik dersine göre öğrencilerin başarı ve tutumlarını artırmada geleneksel öğretime göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kocabaş (2009) şarkılarla desteklenen matematik ünitelerinin öğrenci tutum ve başarısı üzerindeki

etkisini incelediği çalışmasında, öğrencilerin bu derse karşı kaygılarının azaldığını, tutum ve başarı oranlarının ise artış gösterdiğini bulmuştur.

BÖLÜM 6

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen verilerin yorumları ve araştırmaya yönelik öneriler ele alınmıştır.

Yapılan bu araştırmada özel okullarda öğrenim gören ve piyano eğitimi alan öğrencilerin öğretmenleriyle görüşülmüş ve piyano eğitiminin akademik başarı üzerindeki yansımaları incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre piyano eğitiminin akademik başarıya yansımaları olup olmadığı araştırılmıştır. Bu araştırma nitel araştırma yöntemiyle desenlenmiştir. Bu desen doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan içerik analizi yöntemi ile verilere ulaşılmış, bulgular oluşturulmuş ve bu veriler ile bulgular yorumlanmıştır. Bunun yanı sıra araştırmada var olan bir durum incelendiği için betimsel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Konya ilinde özel okullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinden toplam 20 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen on açık uçlu sorudan oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Gerçekleştirilen işlemlerden yola çıkarak bu araştırmada aşağıdaki şu sonuçlara ulaşılmıştır:

İlk tema olan dikkat toplama becerisine yönelik 18 öğretmen görüşü belirlenmiştir. Bu görüşlerden sürekli dikkat, seçici dikkat ve değişim yok alt temalarına ulaşılmıştır. Bu alt temalardan en çok seçici dikkat (11 görüş, %61,11) daha sonra değişim yok (4 görüş, %22,22) en az da sürekli dikkat (3 görüş, %16,66) alt temalarına yönelik cevaplar alınmıştır. Burada da görüldüğü gibi dikkat toplama becerisi teması içerisinde cevaplanan görüşlerinden yola çıkarak seçici dikkatin oranının daha yüksek olduğuna yönelik sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak piyano eğitimi alan öğrencilerin tıpkı piyano çalarken esere odaklanmaları gibi dikkat toplamada, notaları algılayıp hemen doğru tuşa bastıkları gibi algılama becerisinde, piyano çalan insanların olaylara daha hassas ve duyarlı baktıkları gibi farklı bakış açısı ve düşünce yapısı geliştirmede daha başarılı oldukları, bu çalışma sonucunda öğretmen görüşleri alınarak ortaya çıkmış ve belirlenmiştir. Bu

belirlemeler Kurtuldu (2012), Modiri (2010), Gültek (2002), Genç (2001) ve Uysal (2006)'ın yapmış olduğu çalışmalar ile de örtüşmektedir.

İkinci tema olan anlama becerisine yönelik 20 öğretmen görüşü belirlenmiştir. Bu görüşlerden anlama hızında artış, ilk okumada anlama, sebep-sonuç ilişkisi kurma ve değişim yok alt temalarına ulaşılmıştır. Bu alt temalardan en çok ilk okumada anlama (9 görüş, %45), daha sonra anlama hızında artış ve değişim yok (5'er görüş, %25), en az da sebep-sonuç ilişkisi kurma (1 görüş, %5), alt temalarına yönelik cevaplar alınmıştır. Burada da görüldüğü gibi anlama becerisi teması içerisinde cevaplanan görüşlerinden yola çıkarak ilk okumada anlama oranının daha yüksek olduğuna yönelik sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak piyano eğitimi alan öğrencilerin ilk okumada diğerlerinden daha etkili anladığı, nota okumasının zamanla hızlanması gibi okuma-anlama hızında artış görüldüğü, göz-el-beyin koordinasyonunun diğer öğrencilere oranla daha gelişmiş olduğu bu çalışma sonucunda öğretmen görüşleri alınarak ortaya çıkmış ve belirlenmiştir. Bu belirlemeler Yağışan, Köksal, Karaca (2014)'nın yaptıkları ortak çalışma ile de örtüşmektedir. Ayrıca bu sonuçlar; Kurtuldu (2012), Eliason ve Jenkins (2003), Kaplan (2006), Akgül ve Öztosun (2008), Eskioglu (2003), Yılmaz ve Sığırtmaç (2006)'nın yaptıkları çalışmalar ile de benzer özellikler göstermektedir.

Üçüncü tema olan dinleme becerilerine yönelik 17 öğretmen görüşü belirlenmiştir. Bu görüşlerden aktif dinleme ve derse katılım alt temalarına ulaşılmıştır. Bu alt temalardan en çok aktif dinleme (9 görüş, %52,94) daha sonra da derse katılım (8 görüş, %47,05) alt temalarına yönelik cevaplar alınmıştır. Burada da görüldüğü gibi dinleme becerileri teması içerisinde cevaplanan görüşlerinden yola çıkarak aktif dinleme oranının daha yüksek olduğuna yönelik sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak piyano eğitimi alan öğrencilerin dersi diğerlerine göre daha aktif dinlediği söylenebilir. Bu durumu ise piyano eğitimi almaya başladıktan sonra eserleri daha dikkatli dinleyen, işitme duyusu gelişen öğrencilerin aktif dinlemeyi daha etkili yapmasıyla bağdaştırabiliriz. Bununla birlikte derse katılımının da diğerlerine oranla daha yüksek olduğu ortaya çıkmış ve belirlenmiştir. Bu

belirlemeler Yağışan, Köksal, Karaca (2014)'nin yaptıkları ortak çalışmanın sonuçlarıyla benzeşmektedir.

Dördüncü tema olan öğrendiklerini yaşama aktarmaya yönelik 19 öğretmen görüşü belirlenmiştir. Bu görüşlerden iletişim becerileri, diğer derslere katılım, özgüven artışı ve sorumluluk alt temalarına ulaşılmıştır. Bu alt temalardan en çok diğer derslere katılım (10 görüş, %52,63) ve daha sonra iletişim becerileri, özgüven artışı ve sorumluluk (3'er görüş, %15,78) alt temalarına yönelik cevaplar alınmıştır. Burada da görüldüğü gibi öğrendiklerini yaşama aktarma teması içerisinde cevaplanan görüşlerinden yola çıkarak diğer derslere katkı sağlama oranının daha yüksek olduğuna yönelik sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak piyano eğitimi alan öğrencilerin diğer derslere katılım oranının diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu, iletişim becerilerinin geliştiği, özgüven artışı gözlemlendiği ve sorumluluklarını diğer öğrencilere göre daha düzgün bir şekilde yerine getirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Piyano çalan birey, toplum içerisinde bir performans sergilediği zaman sosyal açıdan daha aktif olmakta, insanlarla kurduğu iletişimin boyutu değişmekte ve bu becerisi gelişmekte, başkalarının içerisinde eser çaldıktan sonra bir şeyler başarmanın verdiği özgüven ile kendine olan güveni artmaktadır. Ayrıca piyano çalmak disiplin gerektirir ve piyano eğitimi alan öğrenci, belirli periyotlarda düzenli olarak piyano çalışmak zorundadır yoksa gelişimi çok yavaş olur. Piyano eğitiminin verdiği disiplinle öğrenci, sorumluluklarının bilincine varır ve onları hem zamanında hem de daha düzgün bir biçimde yerine getirir. Tüm bu sonuçlar ve belirlemeler Shaw (2003), Göğüş (2008), Vaughn (2000), Goeghegan ve Mitchelmore (1996), Yılmaz ve Sığırtmaç (2006), Catteral ve arkadaşlarının (1996) yaptıkları çalışmalar ile de örtüşmektedir.

Beşinci tema olan motivasyona yönelik 20 öğretmen görüşü belirlenmiştir. Bu görüşlerden içsel motivasyon ve dışsal motivasyon alt temalarına ulaşılmıştır. Bu alt temalardan en çok içsel motivasyon (15 görüş, %75) daha sonra da dışsal motivasyon (5 görüş, %25) alt temalarına yönelik cevaplar alınmıştır. Burada da görüldüğü gibi motivasyon teması içerisinde cevaplanan görüşlerinden yola çıkarak içsel motivasyonun oranının daha yüksek olduğuna yönelik sonuçlara ulaşılmıştır. Bu

sonuçlardan yola çıkarak piyano eğitimi alan öğrencilerin başkalarının etkisi olmadan tamamen kendi istek ve hevesleri doğrultusunda motivasyonlarının arttıkları, piyano çalarken aldıkları hazzı yaşamlarında da aradıkları, dışarıdan müdahale olmadan bir işe motive olabildikleri ortaya çıkmış ve belirlenmiştir. Bu belirlemeler Çilden (2001), Modiri (2010)'nin yaptığı çalışmalarla da benzer sonuçlara sahiptir.

Altıncı tema olan görsel kavrama yeteneğine yönelik 20 öğretmen görüşü belirlenmiştir. Bu görüşlerden görsel kavrama hızı, görsel algılama, betimleme alt temalarına ulaşılmıştır. Bu alt temalardan en çok görsel algılama (8 görüş, %40) daha sonra görsel kavrama hızı (7 görüş, %35) en az da betimleme (5 görüş, %25) alt temalarına yönelik cevaplar alınmıştır. Burada da görüldüğü gibi görsel kavrama yeteneği teması içerisinde cevaplanan görüşlerinden yola çıkarak görsel algılamanın oranının daha yüksek olduğuna yönelik sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak piyano eğitimi alan öğrencilerin notaları görüp algılamalarıyla başlayan piyano eğitimi sürecinin benzer şekilde kelimeleri, cümleleri veya görsel materyalleri, resimleri, tabloları vb. nesnelere diğer öğrencilere göre daha iyi algılayıp kavradıkları, bunlardan yola çıkarak algıladıkları şeyi diğerlerine oranla daha iyi betimledikleri ortaya çıkmış ve belirlenmiştir. Bu belirlemelerin Cheek ve Smith (1999), Dinçer ve arkadaşları (2009), Kocabaş (2009)'ın yaptığı çalışmalardan elde edilen sonuçlarla aynı noktalarda bulunduğu söylenebilir.

Genel anlamda yukarıda açıklanan tüm sonuçlardan anlaşıldığı üzere piyano eğitiminin akademik başarıya katkısı olduğu görülmektedir. Piyano eğitiminin dikkat toplama becerisine, okuduğunu anlama becerisine, dinleme becerisine, öğrendiklerini yaşama aktarma becerisine, motivasyona ve görsel algılama yeteneğine yansımaları bu çalışmada incelenmiş ve bu eğitim sürecinin belirlenen akademik başarı öğelerine olumlu katkılar sağladığı öğretmen görüşlerinden yola çıkarak ortaya konmuştur.

BÖLÜM 7

ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen bulgular dikkate alınarak uygulama ve yapılacak araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

7.1.Uygulamaya Yönelik Öneriler

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında uygulamaya yönelik aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

Araştırma sonuçları göstermektedir ki öğrencilerin piyano eğitimi almak akademik başarıyı olumlu şekilde etkilemektedir. Öğrencilerin piyano eğitimi alma durumunu incelediğimizde;

- Özel okullardaki gibi milli eğitime bağlı okullarda da veliler bilinçlendirilip, çocukları için faydalı olabileceği düşünülen piyano eğitimine yönlendirilebilir
- Küçük yaşta alınan özelde piyano eğitiminin, genelde ise müzik eğitiminin önemi anlatılarak okul öncesi ve ilkokul öğretmenleri öğrencilerini müziğe yönlendirilebilir.
- Özellikle okul öncesi ve ilkokullarda müzik derslerine müzik öğretmenleri girebilir ve müzik eğitimi daha kaliteli ve etkili bir şekilde yapılabilir.
- İlkokulda müzik ders saatleri iki saate artırılabilir. Böylece çocuklar önce müzik dersine daha sonra piyano eğitimine özendirilebilir.
- Müzik öğretmeni adaylarına piyano eğitiminin akademik başarıya etkisi ile ilgili farkındalık oluşturacak çalışmalar yaptırılabilir.
- Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Lisans Programında 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılında yapılan değişikliklerle bir yıla indirilen piyano derslerinin eğitim süresi arttırılabilir.

7.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Bu araştırmada piyano eğitimi alan oğrenciler üzerinde yürütülmüş olup onların akademik başarılarına ilişkin değişkenler oğretmenlerin görüşleri açısından incelenmiştir. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda daha farklı örneklerle çalışılmasının ve akademik başarı üzerinde etkisi olan piyano eğitimi almanın, farklı değişkenler ile ilişkisinin incelenmesinin daha faydalı olacağı dşnlmektedir. Bu konuyla ilgili ilerde yapılacak olan çalışmalar için aşağıdaki öneriler getirilebilir.

- Bu konuda nicel araştırmalar ile oğrencilerin aldığı piyano eğitimi veya başka enstrüman eğitimlerine yönelik geliştirilmiş ölçeklerin yanında daha spesifik akademik başarının alt boyutlarına yönelik ölçekler geliştirilebilir.
- Bu konuda deneysel ve nitel araştırmalar ile piyano eğitimi alan oğrencilerin veya diğer enstrüman eğitimi alan oğrencilerin akademik başarılarını etkileyen değişkenler derinlemesine araştırılabilir.
- Farklı enstrüman eğitimi almanın akademik başarı üzerinde etkisi olup olmadığı araştırılabilir.
- Müzik eğitiminin akademik başarı üzerinde etkisi olup olmadığı araştırılabilir

KAYNAKÇA

- Agay, D. (1981). *Teaching Piano I. Yorktown: Music Press. Inc.*
- Ahmann, J. Stanley ve Marvin D.(1971). *Evaluating Pupil Growth: Principles of Tests and Measurement* (4. Baskı). Boston:Allyn and Bacon Inc.
- Akçin N. (1993). *Okuma Becerisinin Kazanılmasında Görsel Algısal Gelişiminin Rolü*. Yüksek Lisans Tezi, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Akgül-Bariş, D., Öztosun-Çaydere, Ö. (2008). Hayat Bilgisi Dersinde Müziğin Bellek Desteklemedeki Rolü. *Müzik ve Bellek Sempozyumu Bildiri Kitabı*.20-21 Nisan 2008, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Akpur, U. (2015).*İngilizce Hazırlık Programı Öğrencilerinin Akademik Motivasyon, Kaygı ve Tutumları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkiler Örüntüsü*.Doktora Tezi, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akverdi, M. (2001). *Klavyeli Çalgı Çalmayı Öğrenmek Okul Öncesi Çocukların IQ Sumu Yükseltiyor*. Web: <http://piyanobugra.tripod.com/aktuel.htm> Erişim Tarihi: 23.11.2018.
- Arıkök, İ. (2001). *Beş-altı yaş çocuklarında Görsel Algı Eğitiminin Okuma Olgunluğuna Olan Etkisinin İncelenmesi*.Yüksek Lisans Tezi,GAZİ. ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Atalay, B. (2014). *Ortaokul Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Düzeyleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*.Yüksek Lisans Tezi,NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ, Konya.
- Atik, S. (2010). *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde, Çoklu Zeka Kuramına Dayalı Öğretimin, Öğrencilerin Dersle Yönelik Tutumlarına Ve Sınıf İçi Etkinliklere Katılım Algısına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, MUĞLA ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Başer, F. A. (2004), Müziğin okul öncesi dönemde çocuk gelişimine katkısı. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi; Sayı 8*.

- Batu, E. S. (2000). *Özel Gereksinimli Öğrencilerin Kaynaştırıldığı Bir Kız Meslek Lisesindeki Öğretmenlerin Kaynaştırmaya İlişkin Görüş ve Önerileri*.Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Baydağ, C. (2013). *Görme Engelli Bireylerin Sosyalleşme Sürecinde Verilen Müzik Eğitiminin, Müzikal Motivasyon, Müziksel İlgi ve Müzik Yaşantılarına Etkisi*.Yüksek Lisans Tezi, MARMARA ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Beery, K.E. ve Beery, N.A. (2004). Beery VMI developmental teaching activities, visual-motor integration. *NCS Pearson, Inc*, 157 p., U.S.A. Sayı 8
- Begum, S. , Khan, B., (2012). Transition from lecture based to activity based teachingthrough whole school improvement in gilgit- Baltistan Pakistan, *International J. Soc. Sci. & Education*, 2 (3),378-392.
- Berg, B. L. (1998). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*(3rd Edition). Boston: Allyn and Bacon.
- Bjarnason,T. (2000), Grooming for success? The impact of adolescence society on early intergenerational social mobility, *Journal of Family and Economic Issues*, 21, 319-342.
- Brewer, C. B. (1995). *Music and Learning: Integrating Music in the Classroom*.<http://education.jhu.edu/PD/newhorizons/strategies/topics/Arts%20in%20Education/brewer.htm> (Erişim tarihi: 17 Temmuz 2018).
- Brown, G.T. & Gaboury, I. (2006). The measurement properties and factor structure of the test of visual-peeceptual skills- revised: implications for occupational therapy assessment adn practise. *The American Journal of Occupational Therapy*, 60(2), 182-193.
- Bulut, B. (2013). *Etkin Dinleme Eğitiminin Dinlediğini Anlama, Okuduğunu Anlama ve Kelime Hazinesi Üzerine Etkisi*.Yüksek Lisans Tezi. AYDIN ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Bulut, D. (2004). “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Alınan Piyano Eğitiminin Müzik Öğretmenliğinde Kullanılabilirliği”.*1924-2004 Musiki MuallimMektebinden*

Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu,Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık.

Can, Gürhan. (1986), *Lise Öğrencilerinin Benlik Tasarım Düzeylerini Etkileyen Bazı Etmenler*, Doktora Tezi, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Carter, V. Good, E. (1973). *Dictionary of Education*.(4. Baskı). New York: McGraw Hill Book Company.

Catterall, J. S., Chapleau, R. and Iwanaga, J. (1999). ‘Involvement in the arts and human development: general involvement and intensive involvement in music and theater arts’. *The Imagination Project at UCLA Graduate School of Education and Information Studies*, Los Angeles, CA.

Cavkaytar, A. (2002). Görüşme Tekniği. A. Ceyhan. (Ed): *Bireyi Tanıma Teknikleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Cheek J.M. and Smith L.R. (1999). ‘Music training and mathematics achievement’. *Adolescence (winter)*, 34 (136), 759-761.

Corbetta, M. (1998) Frontopariatal cortical networks for directing attention and the eye to visual locations: identical, independent or overlapping neural systems?.*Proc Natl Acad Sci. USA*. 95:831-8

Cüceloğlu, D. (2000). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Çiftçi, Ö. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Öğretim Programında Belirtilen Okuduğunu Anlamayla İlgili Kazanımlara Ulaşma Düzeyinin Belirlenmesi*. Doktora Tezi,GAZİ ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 1-8.

Çukurbaşı Çalışır, E. (2018). *Görsel veya Sözel Öğrenme Stiline Göre Düzenlenen Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi*.Yüksek Lisans Tezi,EGE ÜNİVERSİTESİ Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Dankert, H.L., Davies, P.L. & Gavin W.J. (2003). Occupational therapy effects on visual-motor skills in preschool. *The American Journal of Occupational Therapy*. 57(5), 543-549.
- Deci, Edward, Richard Ryan(2000). The what and why of goal pursuits: human needs and the self determination of behaviour. *Psychological Inquiry*. 11(4), 227- 268.
- Deci, Edward, Richard Ryan. (2007). Facilitating optimal motivation and psychological well-being across life's domains. *Canadian Psychology*. 49(I), 14-23.
- Demirel, Ö. (2003). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirova, G. (2008). *Piyano Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Dikkat Toplama Yetisine Etkisi*. Doktora Tezi, ANKARA ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Demirtaş, H. ve Çınar. İ. (2004). Yönetici, öğretmen, veli ve öğrencilerin başarı algısı ve eğitime ilişkin görüşleri (Malatya ili örneği). *XIII.Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Demirtaş, H. ve Güneş H. (2002). *Eğitim Yönetimi ve Denetimi Sözlüğü*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Develi, G. (2017). *Teknolojik Pedagojik Destekli Öğrenme Ortamının Öğrencilerin Fen Başarısına ve Motivasyonuna Etkisinin İncelenmesi*.Yüksek Lisans Tezi, ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Dinçer, M., Ece, A. S. ve Yıldızlar, M. (2009). ‘İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Matematik Oyunlarının Başarı ve Tutuma Etkisi’, *The First International Congress of Educational Research*, May 1-3, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi: Çanakkale.
- Doğan, Y. (2007). *İlköğretim İkinci Kademe Dil Becerisi Olarak Dinlemeyi Geliştirme Çalışmaları*, Doktora Tezi, GAZİ ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eğilmez, Onuray, H. (2009). Piyano eğitimi başlangıç aşamasında 6-8 yaş çocukları için kullanılması öngörülen öğrenmeyi hızlandırıcı ve pekiştirici görsel çalışmalar. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXII (1), 2009, 71-88.

- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş*. Anı Yayıncılık. Ankara.
- Elias, M.J., Bruene-Butler L. Blum L. ve Schuyler T. (1997). How to launch a social and emotional learning program, *Educ Leadership*,54(8), 15-19.
- Ercan, Z. G., Aral, N. (2011). Beery-Buktenica gelişimsel görsel-motor koordinasyon testinin altı yaş (60-72 ay) Türk çocuklarına uyarlanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 41*: 136-145.
- Ercan, Z. G., Aral, N. (2011). Anasınıfı çocuklarının görsel-motor koordinasyon gelişimine görsel algı eğitiminin etkisinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 9(3), 443-446.
- Erdem, A.R. (2008). Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, R. Sarpkaya. (Ed.) *Öğrenci Hizmetlerinin Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erdoğan, Y. (2006). Yaratıcılık ile öğretmen davranışları ve akademik başarı arasındaki ilişkiler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(17), 95-106.
- Ergun, A. (1995). *Hemiplejik Hastalarda Duyu-Algı-Motor Fonksiyonlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİSağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eskioğlu, I. (2003). Müzik eğitiminin çocuk gelişimi üzerindeki etkileri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 1-8.
- Feridunoğlu, L. (2004).*Müziğe Giden Yol Genç Müzisyenin El Kitabı*. İstanbul: İnkılâp Yayınları.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1993). *Eğitime Giriş*. Ankara: Meteksan.
- Frostig, M. and Maslow, P. 1973. *Learning Problems in The Classroom*. Newyork and London: A Subsidiary of Harcourt Brace Jovanovich, Publishers.
- Gal, H. and Linchevski, L. (2010). To see or not to see: Analyzing difficulties in geometry from the perspective of visual perception. *Educ. Stud. Math*, 74, 163-183.
- Gardner C. Robert, Wallace E. Lambert. (2010). *Motivation and Second Language Acquisition*. Peter Lang Publishing: New York.

- Gardner C. R., W. E. Lambert. (1972). *Attitudes and Motivation in Second-Language Learning*. Massachusetts: Newbury House Publisher.
- Goeghegan, N., Mitchelmore, M. (1996). Possible effects of early childhood music on mathematical achievement. *Journal for Australian Research in Early Childhood Education, 1*, 57-64
- Gould, L.N. (1967). Visual perception training. *The Elementary School Journal, 67*(7), 381–389. Web sitesi: <http://www.jstor.org>. Erişim tarihi: 20.10.2018.
- Göğüş, G. (2008). Müziksel ve matematiksel öğrenme başarısı arasındaki ilişki, *Eğitim Fakültesi Dergisi, XXI* (1), 79-89.
- Gökbudak, Z. S. (2013). Piyano Eğitiminde Öğretim Eserleri ve Basamakları, *Piyano Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi.
- Griffiee D. T. (2005) “Research tips: interview data collection”, *Journal of Developmental Education*.Spring
- Gülay, H. ve Akman, B. (2009). *Okul Öncesi Dönemde Sosyal Beceriler*. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Güllü, E. (2012) *Çocuklarda Dikkat Eksikliği*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Gültek, B. (2002). Müziğin Çocuklar Üzerindeki Olumlu Etkileri. *Çocuk Çocuk Dergisi, 11*, 29, Ankara.
- Günay, E. (2006). *Müzik Sosyolojisi*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Güneş, F. (2007). *Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneş, F. (2013) *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller (1.baskı)*, Pegem Akademi: Ankara.
- Gür, Y. (2016). İşitme Engelli Sporcuların Sürekli Dikkat Becerilerinin Sporcu Olmayanlarla Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Hildebrand, V. (1994). *Guiding Young Children*. Macmilan College Publishing Company, New York.

- Julian, C. Stanley, K. D.(1972). *Educational And Psychological Measurement And Evaluation* (50. Baskı). New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Kafkas, K. (2018). *İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerileri İle Sorumluluk ve Algılanan Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*.Yüksek Lisans Tezi.ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Kanmaz, A. (2012). *Okuduğunu Anlama Stratejisi Kullanımının, Okuduğunu Anlama Becerisi, Bilişsel Farkındalık, Okumaya Yönelik Tutum ve Kalıcılığa Etkisi*.Doktora Tezi.ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Kannegieter, R. (1970). The result of a percetual-motor-cognitive learning program designed for normal prsechool children. *The American Journal ofOccupational Theraphy*, 24; 208–214. Web sitesi: <http://www.jstor.org>. Erişim tarihi: 10.10.2018.
- Kaplan, A. (2005). *Kültürel Müzikoloji*, Bağlam Yayınları, İstanbul.
- Karadağ, İ. (2007). *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının Sosyal Destek Kaynakları Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi.ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kasatura, İ. (1991), *Okul Başarısından Hayat Başarısına*, İstanbul: Altın Kitapları Yayıncılık.
- Kaya, Ö. (1989). *Frostig Görsel Algılama Eğitim Programının Anaokulu Çocuklarının Görsel Algılama ve Zihinsel Gelişimlerine Etkisi*.Yüksek Lisans Tezi.HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaymak, S. (2003). *Dikkat Toplama Eğitimi Programının İlköğretim 2. Ve 3. Sınıf Öğrencilerinin Dikkat Toplama Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi*.Doktora Tezi.ANKARA ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kinze, W. & Spiel, G. (1991). Kinderneuropsychiatrische aspekte. In. H. Barchmann, W. Kinze & N. Roth (Eds.), *Aufmerksamkeit und konzentration im kindesalter : interdisziplinaere aspekt*. Verlag Gesundheit, Berlin.
- Kocabaş, A. (2009). Using Songs in Mathematics Instruction: Results from Pilot Application. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 1 (1), 538–543.

- Koç, E. (2002), *Görsel-Algı Becerilerinin Gelişimine Yönelik Örnek Bir Program Modelinin Hazırlanması ve Ana Sınıfı Çocuklarında Görsel Algı Gelişimine Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi.GAZİ ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kumandaş, H. ve Kutlu, Ö. (2011). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin performans görevlerine yönelik tutumlarının akademik başarılarına ve dersleri sevme durumlarına göre incelenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2(2), 172-181.
- Kurtuldu, M. K. (2012). Dikkat stratejilerine yönelik uyarıcı işaretlerin piyano eğitiminde kullanılabilirliği.*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 233-254.
- Kutlu, Ö., Doğan, C.D. ve Karakaya, G. (2010). *Öğrenci Başarısının Belirlenmesi; Performansa Ve Portfolyoya Dayalı Durum Belirleme (Ölçme Ve Değerlendirme Uygulamaları)*, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Leitner, W. G. (2005). *Konzentrationsleistung und aufmerksamkeitsverhalten*. S. Roderer Verlag, Regensburg.
- Lin, Li-Ching. (2012). *Measuring Adult Learners" Foreign Language Anxiety, Motivational Factors, and Achievement Expectations: A Comparative Study between Chinese as a Second-Language Students and English as a Second- Language Students*. PhD. Dissertation. Cleveland State University.
- Marr, M., Windsor, M.M. & Cemark, S. (2001). Handwriting readiness: locatives and visiomotor skills in the kindergarten year, *Early Childhood Research and Practice*, 3(1), 1-16.
- Marsh, H.V. (1987), "The big- fish- little- pond effect on academic self concept", *Journal of Educational Psychology*, 79, 280-295.
- Mason, J. (1996). *Qualitative Researching*. London: Sage Publications.
- Mcinerney, M. D., A. D. Liem. (2008). *Motivation Theory and Engaged Learning, Motivation and Practice For the Classroom*. Eds. Phillip A. Towndrow, Caroline Koh and Hock Soon. Rotterdam/Taipei: Sense Publishers: 154-178.

- Menteş, C. (2011). *İlköğretim Okulu 5. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlerine Olan Güven Düzeyleriyle Derse Katılım Düzeyleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Bolu.
- Modiri, G. (2010). ‘Okul Öncesinde Müzik Aracılığı ile Yabancı Dil Öğretimi’, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 505-516.
- Modiri, I. G. (2012). Müzik Öğretmenliği Öğrencilerinin Piyano Dersi Motivasyonları İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki. *Yyü, Eğitim Fakültesi Dergisi. 2012, Cilt:IX , Sayı:1, 74-98* [Http://Efdergi.Yyu.Edu.Tr](http://Efdergi.Yyu.Edu.Tr).
- Morreale, Stefania. (2011). *The Relationship between Study Abroad and Motivation, Attitude and Anxiety in University Students Learning a Foreign Language*. Unpublished PhD. Thesis. Wayne State University.
- Navaro, L. (2009). *Gerçekten Beni Duyuyor Musun?*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Ott, E. (1994). *Das Konzentrationsprogramm. Konzentrationsschwaeche Überwinden-Denkvermögen Steigern*.Hamburg : RowohltTaschenbuch Verlag.
- Ömeroğlu, E., Ersoy Ö., Tezel Şahin, F., Kandır, A., Turla, A. (2003). *Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Uygulanılması*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Öz Biber, N. (2001). “İnsan Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi”. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. XIV: 1.
- Özbay, M. (2010). *Anlama Teknikleri: II Dinleme Eğitimi*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özden, Y. (2004) *Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı*. Pegem Akademi Yayıncılık: Ankara.
- Özevin, B. (2006). Oyun, dans ve müzik dersine ilişkin motivasyon ölçeği. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, (s.1-13)*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Özgüven, İ.E. (1998). *Bireyi Tanıma Teknikleri*, Pdrem Yayınları, Ankara.
- Öztosun Çaydere, Ö. (2006). Dil gelişimi ve okuma eğitiminde müziğin etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 26: 135

- Öztosun, Ö. (2002). *İlköğretim Okullarında Müziklendirilmiş Fişlerle Yapılan Eğitimin İlk Okuma Öğretimine Etkisi*, Doktora Tezi, GAZİ ÜNİVERSİTESİ Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pamir, L. (1986). *Çağdaş Piyano Eğitimi*. İstanbul: Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları.
- Parker, A. M., J., B. Engel. 1983. A Unified Motivation and Learning Theory Model. *Education. Vol. 103. No. 4, 353-359.*
- Pişkin, A. (2015). *'Dikkat Toplama Eğitimi Programının İlkokul 2. Sınıf Öğrencilerinin Dikkat Toplama Becerilerinin Gelişimine Etkisi'*, Yüksek Lisans Tezi, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Rapp, G. (1982) *Aufmerksamkeit Und Konzentration: Erklarungsmodelle Störungen Handlungsmöglichkeiten*. Klinkhart: Bad Heilbrunn/Obb.
- Sabuncuoğlu, Z. ve Tüz, M. (1995). *Örgütsel Psikoloji*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Salome, R.A. ve Reeves, D. (1972). Two pilot investigation of perceptual training of four and five year old kindergarten children. *Studies in Art Education, 13(2), 3–10.* Web sitesi; <http://www.jstor.org>. Erişim tarihi: 03.10. 2018.
- Schunk, H. Dale. 2011. *Öğrenme Teorileri*. (Çev. Ebru Üzümcü). Ankara: Nobel Yayınları.
- Sergeant J (1996). *A theory of attention: An information processing perspective. Attention, Memory and Executive Function*, GR Lyon, NA Krasnegor (Ed), Baltimore, MD: Brooks, s.57-69.
- Sönmez, V. (1994). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Pegem Personel Geliştirme Merkezi Yayın No: 12.
- Sturm, W. (2005). *Aufmerksamkeitsstörungen*. Hogrefe Verlag, Göttingen.
- Sun M. ve Seyrek H. (2001) *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. İzmir: Mey Yay Yayın Evi.

- Sünbül, A. M. ve Çelik, M. (1998). Başarılı ve başarısız öğrencilerin dikkat düzeylerinin karşılaştırılması. *VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri* (ss.437-447). Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Tekin, H. (1980) *Okuduğunu Anlama Gücü ile Yazılı Anlatım Becerisini Geliştirme Yönünden Okullarımızdaki Türkçe Öğretimi*. Ankara: Mars Matbaası.
- Temur, T. (2001). *Dinleme Becerisi-Konu Alanı Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu Türkçe 1-8*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Temur, T. (2010) “Dinleme metinlerinden önce ve sonra sorulan soruların üniversite öğrencilerinin dinlediğini anlama beceri düzeyine etkisi”, *Selçuk Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*. 29, 303-319.
- Tschannen-Moran, M. (2003). Fostering Organizational Citizenship: Transformational leadership and trust. W.K. Hoy & C.G. Miskel, (ed.) *Studies in Leading and Organizing Schools* (ss. 157-179). Information Age Publishing: Greenwich: CT.
- Tschannen-Moran, M. T.,& Hoy, W. K. (2000). A multidisciplinary Analysis of The Nature, Meaning, and Measurement of Trust. *Review of Educational Research*, 71, 547-593.
- Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi. *Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitim Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Uçan, A., Yıldız, G., Bayraktar, E. (1999). *İlköğretimde Müzik Öğretimi*. Burdur: MEB.
- Uçar, M. (2015). “5-9 Yaş Aralığındaki Çocukların Piyano Eğitiminde Öğrenmeyi Sağlayıcı Ve Destekleyici Görsel Materyal Geliştirme”. Yüksek Lisans Tezi, CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

- Uysal, E. (2006). *Farklı okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Grubundaki Çocukların Çoklu Zeka Kuramına Göre İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, ANKARA ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uz Baş, A. (2003). *İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Okuyan Öğrencilerin Sosyal Becerileri ve Okul Uyumu İle Depresyon Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ülgen, G. 1997. *Eğitim Psikolojisi*. Alkım Yayınevi, İstanbul.
- Vaughn, K. (2000). 'Music and mathematics: modest support for the oftclaimed relationship'. *The Journal of Aesthetic Education*, 34 (3-4), 149-166.
- Wolman, B.(1973). *Dictionary of Behavioral Science*. New York:Van Nostrand Company.
- Yağışan, N., Köksal, O., Karaca, H. (2014). İlkokul matematik derslerinde müzik destekli öğretimin başarı, tutum ve kalıcılık üzerindeki etkisi. *İdil Dergisi*, 3 (11).
- Yalçın, Alemdar (2006), *Türkçe Öğretim Yöntemleri, Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yenice, N., Saydam, G. ve Telli, S. (2012). İlköğretim öğrencilerinin fen öğrenmeye yönelik motivasyonlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2).
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız C., Okur A., Arı, G., Yılmaz, Y. (2006) *Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Yıldız, G. (2002). *İlköğretimde Müzik Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldız, M. (2010). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama, Okuma Motivasyonu ve Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki*. Doktora Tezi. GAZİ ÜNİVERSİTESİ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, B. E. ve Sığırtmaç, D. A. (2006). 'Sayı ve İşlem Kavramı Kazanımında Müzikli Oyunların Etkisi'. *Ege Eğitim Dergisi*, 7 (2), 43-56.

- Yılmaz, E. (2005). Okullarda örgütsel güven ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 567-580.
- Yılmaz, M. (2008). Türkçede okuduğunu anlama becerilerini geliştirme yolları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 5 (9).
- Yokuş, H. (2005). *Ülkemizde Türk Halk Müziği Kaynaklı Eserlerin Piyano Eğitiminde Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Yüctoker, İ. (2009). *Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Mevcut Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, SELÇUK ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

EKLER

Ek 1: Araştırmada Kullanılan Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu Soruları

Soru 1.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin, derste dikkatlerini toplama becerileri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Soru 2.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizde olayları değerlendirmede ne gibi farklılıklar gözlemliyorsunuz?

Soru 3.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin, ilk okumada anlama becerileri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Soru4.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin sosyalleşmesi sizce nasıldır?

Soru 5.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin özgüven yansıtımları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Soru 6.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin dersi aktif dinlemesi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Soru 7. Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin sorunların üstesinden gelme becerisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Soru 8. Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin öğrendiklerini yaşantısına katma becerisi sizce nasıldır?

Soru 9. Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin dersteki motivasyonu ve öğrenme isteği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Soru 10.Piyano eğitimi alan öğrencilerinizin görsel kavrama yeteneği hakkında ne düşünüyorsunuz?

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	Gözde ÇALIŞKAN	İmza:	
Doğum Yeri:	Ereğli/KONYA		
Doğum Tarihi:	13.12.1991		
Medeni Durumu:	Evli		

Öğrenim Durumu

Derece	Okulun Adı	Yer	Yıl
İlköğretim	Öğretmen Abdurrahim İlköğretim Okulu	Ereğli/KONYA	1997-2002
Ortaöğretim	Öğretmen Abdurrahim İlköğretim Okulu	Ereğli/KONYA	2002-2005
Lise	Ereğli Anadolu Lisesi	Ereğli/KONYA	2005-2009
Lisans	Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi	KONYA	2010-2014
İş Deneyimi:	3 Yıldır Konya/Ereğli’de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kadrolu müzik öğretmenliği yapmaktadır.		